imburgs agblad

Zweepslag

onderdag 30 december 1993 — 75e jaargang nr. 307.

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

De Rechter
Vanaf maandag 3 januari staat dagelijks op pagina 2 een nieuwe strip: De Rechter, bedacht en getekend door Jesse van Muylwijck, jurist en tekenaar.
Vandaag kan de lezer zowel hiernaast als op pagina 2 kennis maken met de hoofdfiguur. Morgen op diezelfde plaats een eerste voorproefje van de sfeer, waarin De Rechter de lezer probeert te brengen.

Hevige kritiek op functioneren van Mooren

Burgemeester in Arcen weg na overstroming

Van onze verslaggever

ARCEN – Burgemeester Engelbert Mooren (59) van Arcen en Velden wordt zeer waarschijnlijk het eerste bestuurlijke slachtoffer van de overstromingsramp. De CDA-burgemeester is sinds gisteren onbereikbaar. De regerende CDA-fractie in de gemeenteraad uitte ernstige kritiek in het openbaar aan het adres van Mooren over zijn optreden als hoofd openbare orde en veiligheid. Mooren liet daarop aan de gemeentesecretaris weten, 'voor onbepaalde tijd voor niets en niemand meer bereikbaar te zijn'.

Ook commissaris der koningin in Limburg, mr. B.J. baron van Voorst tot Voorst, is er niet in geslaagd contact te krijgen.

Met instemming van de gouverneur heeft loco-burgemeester P. Hafmans het bewind in de gemeente overgenomen. Hafmans vroeg direct na de afmelding van Mooren advies aan de gouverneur en kreeg de opdracht tot nader persoonlijk onderhoud alle taken van Mooren over te nemen. „Geheel conform de gemeentewet die bepaalt dat in geval de burgemeester onbereikbaar is, de loco hem vervangt," aldus een woordvoerder van de provincie Limburg, die niet vooruit wil lopen op de consequenties voor Mooren.

De gemeenteraad heeft tijdens een besloten vergadering met instemming gereageerd op het besluit.

In politieke kringen in Arcen en Velden wordt binnen enkele weken de schorsing of overplaatsing van, zoals plaatselijke politici het noemen, 'een al langer omstreden en vooral falende bestuurder verwacht'.

Antwoord

Mooren maakte zich de afgelopen dagen niet alleen bij hulpverleners, maar ook bij zijn eigen burgers onmogelijk. Hij antwoordde op het verwijt dat de hulpverlening veel te laat op gang was gekomen, 'volledig verrast te zijn door het water'. Die uitlating zette ook kwaad bloed bij de Kamerleden die vorige week donderdag het crisiscentrum in Roermond bezochten. Ook brandweercommandanten zijn woest op Mooren, aangezien Arcen drie dagen de tijd had om maatregelen te nemen.

Zie verder pagina 16
● **'Mooren liep rond als kip zonder kop'**

Honderden bedrijven in problemen na overstromingen

Watersnood kost duizend banen

Van onze verslaggevers

AASTRICHT – De watersnood kan zeker duizend Limburrs hun baan kosten. De samenwerkende Kamers van Koopndel in Limburg houden er namelijk rekening mee dat kele honderden bedrijven door de waterschade failliet zulgaan of hun activiteiten noodgedwongen moeten staken. lgens de Limburgse Rabobank wordt de schade onderhat. Naar verwachting zal de schade oplopen tot zeker een lf miljard gulden.

orzitter J. Smeets van de samenrkende Kamers van Koophandel Limburg zei gisteren voor de ro-microfoon dat getroffen bejven moeite hebben om via de nk of op een andere manier volnde geld bijeen te krijgen voor n nieuwe start. Hij verwacht niet t reparatie van de waterschade in nburg dit banenverlies grotenels kan compenseren. De Kamers n Koophandel en de ondernersverenigingen in Limburg intariseren momenteel de schade de bedrijven.

ordvoerder Rademakers van de bobank in Limburg liet voor de ra-radio weten dat het nog gerui tijd zal duren voordat het definive schadebedrag is vastgesteld. e hebben niet zo vaak te maken t dit soort omvangrijke schades. denk dat het daarom nog weken duren voordat de volledige omng van de schade bekend is.". t voorlopige inventarisaties door de bank is inmiddels gebleken dat de schade voor de bedrijven tussen de 250 en 330 miljoen gulden zal belopen, aldus Rademakers. „De totale schade - waarbij dan ook die voor de particulieren inbegrepen is - zal best eens een half miljard kunnen zijn".

Werkgevers die door de watersnood zijn getroffen, kunnen een werkloosheidsuitkering aanvragen bij het GAK voor hun werknemers als zij geen werk meer hebben. Momenteel overlegt het GAK met alle bedrijfsverenigingen om samen op één lijn te komen. De regel is gebaseerd op werkonderbreking wegens weersomstandigheden waardoor werkloosheid ontstaat.

Normaal gesproken komt de ww-uitkering pas in het geding bij ontslag. Op dit uitgangspunt zijn een aantal uitzonderingen. Een daarvan is werkloosheid wegens weersomstandigheden.

● *Bosnische vluchtelingen zijn in Herten aan de slag gegaan bij de schoonmaakactie na de overstromingen. De twintig Bosniërs, die in het Tijdelijk Opvang Centrum (TOC) in Roermond verblijven, hebben hun diensten vrijwillig aangeboden. Ze wilden iets terugdoen voor de genoten gastvrijheid in hun tijdelijke verblijfsplaats in nood is.*
Foto: JEROEN KUIT

Zie verder pagina 5
● **'We wonen nu hier, dus helpen we hier**

Heerlen verbiedt massaal SM-feest

DOOR STEP VAESSEN

HEERLEN – Een feest waar tweeduizend liefhebbers van sado-masochisme (SM) uit heel de wereld verwacht worden, is afgeblazen in de Heerlense discotheek Peppermill. De gemeente Heerlen, die lucht kreeg van deze 'Secret Mission', heeft hiervoor geen vergunning verleend. Een politiewoordvoerder heeft dit bevestigd. Bij de gemeente was wegens vakantie niemand bereikbaar voor commentaar.

Het feest zou plaatsvinden op 6 februari 1994. In de uitnodigingen die de organisatie 'Top Entertainment' uit Amsterdam heeft verstuurd, wordt de Peppermill echter nog steeds als plaats van handeling genoemd. De organisatie, die gisteren ook niet voor commentaar bereikbaar was, noemt het feest het Gala van de Eeuw. Ze verwacht zelfs mensen uit de Verenigde Staten en Japan.

Op het programma van het besloten feest staan bondage-demonstraties, piercing, tatoeage, een zeer discrete VIP-room en een slaven- en slavinnenmarkt. Maar volgens H. Meijer uit Enkhuizen die als sponsor bij het feest is betrokken, is dit laatste niet meer dan een spelletje. „Het gaat om bezoekers die hier vrijwillig aan deelnemen. Niemand wordt gedwongen of tegen betaling ingehuurd," zo zegt hij. De kaarten voor het feest kosten 150 gulden. Daarnaast zijn er speciale VIP-kaarten verkrijgbaar voor duizend gulden. Hier zijn dan ook hotel- en vervoerskosten bij inbegrepen.

Zie verder pagina 16
● **SM-feest grootste ooit gehouden**

max.7º C

min. 4º C

LIJVEND ONBESTENDIG
anuit het zuidwesten nadert n frontale zone waar we annacht weer mee te maken ijgen. Achter de frontale zo waar we gisteren mee van en hadden wordt vandaag ochtige lucht aangevoerd aarin naast een enkele haarse opklaring periodes et regen of buien voorkoen. Vanavond neemt de beolking weer toe, wordt ook ikker en vannacht regent het eer. De wind is matig, af en e vrij krachtig, uit zuidweslijke richtingen. Het wordt anmiddag 7 à 8 graden. Vancht koelt het af tot 4 graen.
oor verdere informatie beeffende het weer in Limburg nt kunt u bellen 06-9775.

Aantal ontsnappingen toegenomen

Buren dode man vermoeden moord

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF – De dode man die dinsdagmiddag werd aangetroffen in een appartement aan de Hoogstraat 44c in Landgraaf is vermoord. Volgens de medebewoners is het slachtoffer Dolf Wijnands, de bewoner van de flat. De jongeman is ongeveer 21 jaar oud. De Landgraafse politie bevestigt noch ontkent de identiteit van het slachtoffer. Volgens de medebewoners werd het stoffelijk overschot in lakens gewikkeld onder het bed in de woning aangetroffen door twee broers van het slachtoffer. De buren zeggen dat Wijnands op 'gruwelijke wijze is vermoord'. Zij hadden hem al zes weken niet meer gezien.

Alle bewoners van het pand zijn dinsdagavond uitgebreid verhoord door de politie. Een bovenbuurman had tot enige tijd geleden geregeld contact met het vermoedelijke slachtoffer. Hij omschrijft hem als 'een freak'. „Hij was op een bepaalde manier terughoudend, maar aan de andere kant had hij ook zoiets van 'wie doet mij wat'. We kwamen af en toe bij elkaar over de vloer, maar Dolf was de laatste weken spoorloos," zegt de man.

Zie verder pagina 16
● **Buurt geschokt door gebeurtenis in flat**

Wellicht nationale tv-actie Limburg

HEERLEN – De kans is groot dat er een nationale tv-actie voor Limburg komt. Die zal wellicht al volgende week plaatsvinden. Morgen wordt daarover overleg gevoerd tussen het Rode Kruis en zowel de publieke omroepen als de commerciële zenders RTL4 en RTL5. Dat werd gisteravond gemeld door de lokale zender Radio Rijnsburg.

Het overleg morgen gaat over een datum voor de actie. Het Rode Kruis wil deze het liefst eind volgende week houden. Met welke omroep het Rode Kruis in zee zou willen gaan is nog onbekend.

Het geld voor de slachtoffers van de watersnood kan gestort worden op het landelijke gironummer 777. Tot dusver is bij het rampenfonds voor particulieren vijf ton binnengekomen. Door de kerstdagen is echter een achterstand bij de giro ontstaan. Het Rode Kruis verwacht dat de inzameling deze week pas goed op gang komt.

Historische toenadering tussen christenen en joden

Vaticaan erkent Israël

TEL AVIV – Na een halfhartige relatie van meer dan 45 jaar zetten Israël en het Vaticaan vandaag een historische stap. In een plechtige bijeenkomst in Jeruzalem tekenen ze een overeenkomst die over vier maanden moet leiden tot de vestiging van officiele diplomatieke betrekkingen en de uitwisseling van ambassadeurs.

De Israëlische onderminister van Buitenlandse Zaken, Yossi Beilin, was gisteren met een delegatie in Rome om de ondertekening voor te bereiden. Vandaag zet hij in Jeruzalem zijn handtekening, samen met zijn Vaticaanse collega, monseigneur Celli. Vanavond biedt minister Shimon Peres de pauselijke delegatie een diner aan.

Israël maakt werk van de gelegenheid, want het gaat om meer dan alleen maar diplomatieke betrekkingen. Het is ook een nieuw hoofdstuk in de relatie tussen twee godsdiensten.

Israël heeft sterk aangedrongen op het opnemen van een passage over antisemitisme. Daarom staat er in het akkoord: „De Heilige Stoel en de Staat Israël verplichten zich tot gepaste samenwerking bij het bestrijden van alle vormen van antisemitisme, racisme en religieuze onverdraagzaamheid."

Voldoening

Het Centrum voor Informatie en Documentatie over Israël (Cidi) heeft met voldoening gereageerd op het akkoord tussen Israël en het Vaticaan. In brieven aan de Apostolisch Nuntius, monseigneur H. Lemaitre, en kardinaal Simonis wijst het Cidi erop dat het Vaticaan tot de laatste staten behoort die Israël formeel erkennen. Opgemerkt wordt dat deze stap pas na jarenlange aarzeling wordt gezet. Beide RK geestelijken wordt voorgehouden dat de erkenning slechts een 'aanpassing aan de realiteit' is.

Zie verder pagina 3
● **Relatie met Arabieren bepaalde houding Vaticaan**

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Beethoven's 2nd, dag. behalve 31 dec. om 14.30, 16.45, 19 en 21.30 uur. Vrijdag 31 dec. alleen om 14.30 en 16.45 uur. **Rivoli:** Aladdin, dag. behalve 31 dec. om 14.00, 16.15 en 18.30 uur. Vrijdag 31 dec. alleen om 14.00 en 16.15 uur. Little Buddha, dag. behalve 31 dec. om 15.00 en 20.30 uur. Vrijdag 31 dec. alleen om 15.00 uur. **Maxim:** Jurassic Park, vrijdag geen voorstelling, alle andere dagen om 18.30 en 21.00 uur. **H5:** Vrijdag is de laatste voorstelling om 16.45 uur. A Perfect World, dag. om 21 uur. Robin Hood. Men in Tights, dag. om 18.30 uur. Sleepless in Seattle, dag. om 14.30, 16.45, 19 en 21.30 uur. Aladdin (Ned), dag. 14 en 16.15 uur. Aladdin (Engels), dag. 14.15, 16.30, 18.45 en 21.15 uur. The Muppets Christmas Carol, dag. 14.30, 16.45 en 19 uur. Hard Target, dag om 21.30 uur. Jurassic Park, dag om 14.30 en 17.30 uur. The house of the spirits, dag. 20.30 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Hard Target, zo om 20 uur. Sliver, zo om 22.15 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Beethoven 2nd, vrijdag 31 dec. alleen 14 uur, andere dagen om 13.45, 16.15, 18.30 en 21.15 uur. Hard Target, behalve vrijdag alle dagen om 21.15 uur. The Muppets Christmas Carol, vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 13.15, 15.45 en 18.30 uur. Little Buddha, vrijdag alleen om 13.45 uur, andere dagen om 14.15, 17.45 en 21 uur. Aladdin (Ned), vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 13.15 en 15.45 uur. Aladdin (Engels), dag., behalve vrijdag, om 18.30 en 21.15 uur. **Ciné-K:** The House of the Spirits, dag. 20.30 uur.
Cinema-Palace: A Perfect World, vrijdag geen voorstelling, andere dagen om 20.45 uur. Sleepless in Seattle, vrijdag alleen om 14.00 uur, zaterdag om 18.30 en 21.30 uur, andere dagen 14.00, 18.30 en 21.30 uur. Aladdin, vrijdag alleen om 13.30 uur, zaterdag om 16.00 en 18.15 uur, andere dagen om 13.30, 16.00 en 18.15 uur. Jurrasic park, vrijdag alleen om 14.00 uur, zaterdag om 17.45 uur, andere dagen om 14.00 en 17.45 uur. The fugitive, vrijdag geen voorstelling, andere dagen om 21.00 uur. **Lumière:** Henry, a portrait of a serial killer, zat. om 23 uur. Van 1 tot en met 5 jan. The Cement Garden, Medea en Jamon, Jamon, respectievelijk om 20.00, 20.30 en 22.00 uur.

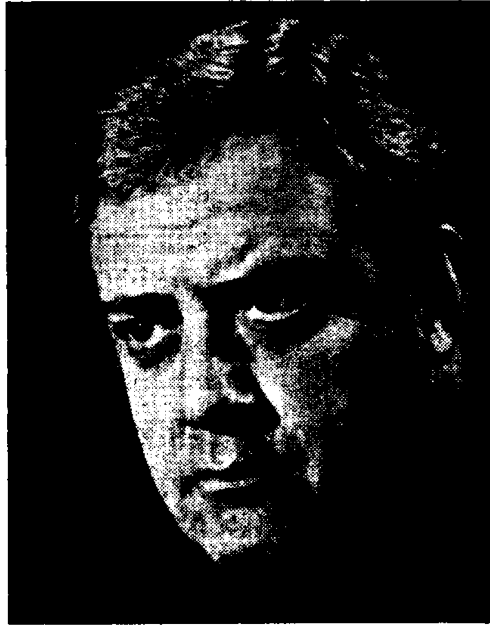
● **GELEEN**
Rexy: Beethoven 2nd, vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 14.00, 18.30 en 20.30 uur. A Perfect World, vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 14.00, 18.30 en 20.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: Aladdin (Ned), vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 14.00 en 18.45 uur. Sleepless in Seattle, vrijdag alleen om 14.00 uur, andere dagen om 14.00, 18.45 en 21.00 uur. The House of the Spirits, behalve vrijdag dag. om 21.00 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: A Perfect World en The Firm, behalve vrijdag dag. om 20.30 uur. De Ongelooflijke Reis en Jurassic park, zo en wo om 14.30 uur.

● Eddie (Lemmy Caution) Constantine

● Audrey Hepburn

● Raymond (Ironside) Burr

Gedoofde sterren in 1993

Van onze filmredactie

Overzicht van in 1993 overleden sterren, regisseurs, scenarioschrijvers, kortom van eenieder wiens naam ooit in neon geschreven heeft gestaan.

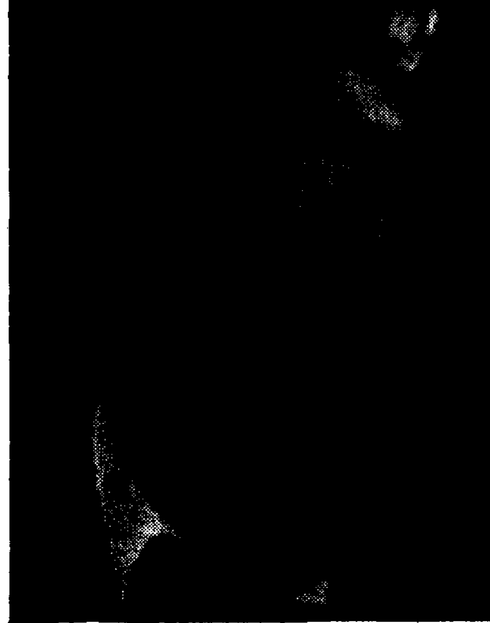
Audrey Hepburn (63), Lausanne, Brits actrice, dochter van Nederlandse barones, ontdekt als fotomodel, verwierf in 1953 wereldfaam met Amerikaanse film Roman Holiday, schitterde verder in Funny Face en My Fair Lady, was de laatste jaren ambassadrice van VN-kinderfonds Unicef.

François Reichenbach (70), Parijs, Frans filmregisseur en documentaire-maker, kreeg in 1960 in Cannes onderscheiding voor zijn film 'l'Amérique insolite', ontving in Hollywood Oscar voor 'Arthur Rubinstein', werd in 1987 bekroond met de 'Prix du film'.

Eddie Constantine (75), Los Angeles/Wiesbaden, Amerikaans-Frans acteur en zanger, werd vanaf 1952 vooral vermaard door zijn jarenlange rol als de macho FBI-agent Lemmy Caution, in welke creatie hij ongeveer zestig (vecht)films maakte.

Lillian Gish (99), New York, grootste Amerikaanse actrice uit de tijd van de stomme film, speelde alle grote rollen van de indertijd belangrijkste regisseur David W. Griffith, zoals o.m. 'Birth of a nation' (1915), Intolerance (1916) en 'Broken Lilly' (1919).

Helen Hayes (92), Amerikaans actrice, werd de 'first lady of the American theatre' genoemd, kreeg in 1931 Oscar [illegible] The Sin of Madelon Claudet, speelde met Gary Cooper in 'A Farewell to Arms', ontving in 1970 ook Oscar voor haar rol in de rampenfilm 'Airport', op Broadway werd theater naar haar genoemd.

● Federico Fellini

Joseph Mankiewicz (83), Amerikaans filmregisseur en scenarioschrijver van grote reputatie, bekendste films zijn 'A letter to three wives' (1949) en 'All about Eve' (1950, hoofdrol Bette Davis), die vier Oscars wonnen, beleefde echter enorme flop met 'Cleopatra' (1963, hoofdrol Liz Taylor).

Emile Ardolino (50), Los Angeles, Amerikaans filmregisseur, verwierf grootste bekendheid met Hollywoodhits Dirty Dancing ('88) en Sister Act (met Whoopi Goldberg als non, 1992), ontving Oscar voor 'He makes me feel like dancin" en Emmy voor tv-produktie Choreography by Balanchine IV, regisseerde de serie Dance in America.

Cyril Cusack (82), Londen, Iers acteur en schrijver, speelde in de VS en Europa in tientallen toneelstukken en tv- en speelfilms, [illegible] 'David Copperfield' en 'De dag van de Jakhals', ontving in 1952 een Oscar-nominatie voor zijn rol in 'The Blue Veil', verscheen in 1992 nog naast Tom Cruise in de film 'Far en Away'.

● Bill (Hulk) Bixby

River Phoenix (23), Los Angeles/Hollywood, Amerikaans acteur, vernoemd naar 'rivier van het leven', stierf door overdosis drugs, brak als 16-jarige door in 'Stand by Me', bekendste films zijn verder 'My Own Private Idaho', 'Indiana Jones and the Last Crusade' en 'Sneakers' (met Robert Redford).

Federico Fellini (73), Rimini/Rome, uitzonderlijk Italiaans filmregisseur, verfilmde eigen groteske visie op wereld, ontving vijf Oscars, brak in 1954 door met 'La Strada', beroemde films zijn verder 'La dolce Vita', 'Roma', 'Amarcord', getrouwd met Giulietta Masina die in veel films belangrijke rol speelde.

Stewart Granger (80), Santa Monica (Calif.), in Londen geboren Amerikaans filmacteur, werd beroemd met rollen in 'King Solomon's mines' (1950) en 'The prisoner of Zenda' (1952), kwam in 1950 naar de VS, waar hij met beroemde Hollywood-actrices in tientallen romantische films speelde.

Raymond Burr (76), Californië, Amerikaans acteur, vooral bekend geworden door rollen in de tv-series Perry Mason (was de sluwe advocaat Perry Mason, ook in films) en Ironside (in rolstoel gezeten detective), kreeg tweemaal Emmy Award als beste acteur, speelde in meer dan negentig films, zoals Rear Windows (Hitchcock).

Bill Bixby (59), Los Angeles (VS), Amerikaans televisie-acteur, wereldberoemd geworden als held uit de serie The incredible Hulk, speelde daarin een geleerde, die, als hij kwaad werd, veranderde in een groen monster, speelde o.m. hoofdrollen in de jaren durende series 'My Favorite Martian' en 'The Courtship of Eddie's Father'.

Don Ameche (85), New York, Amerikaans filmacteur, grote doorbraak kwam in '39 met hoofdrol (ontdekker telefoon) in film 'The Story of Alexander Bell', speelde later in films als 'Ramona', 'That Night in Rio', 'Heaven can wait', was in jaren '60/'70 veel op tv, vierde come-back in 1985 met film 'Cocoon', waarvoor hij Oscar ontving.

Myrna Loy (88), New York, Amerikaans actrice, vermaard in de jaren dertig en veertig. Vooral bekend door haar rollen als koele, maar perfecte echtgenote. 'The Thin Man' met William Powell is een van haar meest beroemde films.

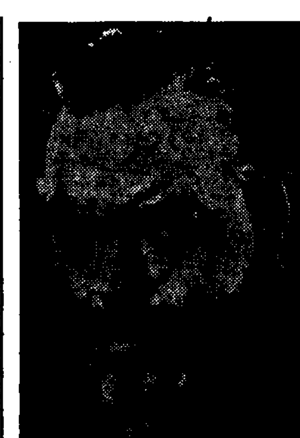
Overzicht van in het afgelopen jaar overleden Nederlandse filmsterren:
Max Croiset (81), Den Haag, acteur en regisseur, debuteerde bij de Amsterdamsche Toneelvereeniging, speelde hoofdrollen in klassiekers als Koning Oidipus, King Lear, Professor Bernhardi, uitgeroepen tot acteur van het jaar (1967), speelde in films als 'Dood water' (1934) en Dorp aan de rivier (1955).

Lily Bouwmeester (91), Sliedrecht, toneelspeelster en filmactrice, in 1991 uitgeroepen tot beste actrice van vooroorlogse Nederlandse film, speelde in '37 een sublieme Eliza Doolittle in 'Pygmalion', daarna vele hoofdrollen in films zoals 'Vadertje Langbeen'), had na oorlog groot succes als actrice in Jan den Hartogs 'Het hemelbed'.

Onvoltooide film van Orson Welles in première

Een onvoltooide door Orson Welles in Brazilië gedraaide film is voor de eerste maal vertoond in New York. De film zal ook in zeven andere Amerikaanse steden worden vertoond.
De documentaire 'It's All True' (Het is alles waar) is gebaseerd op de film die de beroemde cineast Orson Welles (1915-1985) in 1942 in Brazilië maakte, tijdens een reis in opdracht van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken.

De eerste dertig minuten bestaan uit verschillende originele opnames van het leven in Brazilië. De samensteller Bill Krohn zegt dat Welles een cineast was

● Orson Welles

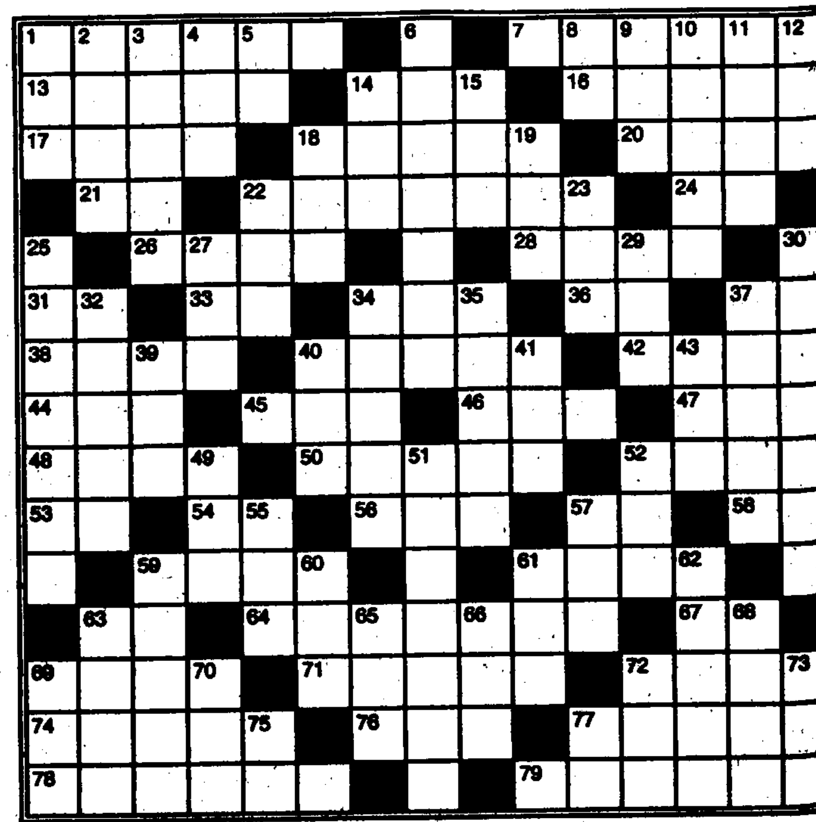
die 'geen script had maar duizenden ideeën'. Welles legt in 'It's All True' uit waarom hij kort daarvoor brak met de filmproduktiemaatschappij RKO. De rest van de film, circa een uur, bestaat voornamelijk uit een werk getiteld 'Vier mannen op een

vlot'. Dit deel h[...] delt over het w[...] verhaal van vier [...] me vissers die 2.5[...] kilometer op een [...] lend vlot afleg[...] om hun problem[...] uit te leggen aan [...] Braziliaanse pr[...] dent Getulio Var[...] in de toenmal[...] hoofdstad Rio de [...] neiro.

Een kort stuk [...] 'It's All True' is [...] filmd in Mexico [...] poogt de toen in [...] tijns-Amerika gr[...] gehoor vindende [...] tionaal-socialistis[...] propaganda tege[...] spreken.

Orson Welles [...] kort voor zijn [...] naar Brazilië [...] contract met de fil[...] maatschappij RK[...] beëindigd. Hij h[...] een jaar eerder v[...] succes geboekt [...] de film 'Citizen [...] ne', die als baanb[...] kend voor de fil[...] kunst wordt gezi[...] en had het werk [...] de film 'The Magn[...] cent Ambersons' [...] beëindigd toen [...] de reis naar Bra[...] ondernam.

puzzel van de da[...]

P&P E2212

7	2	37	60	56	57	43	36	65	78	71	33	38	25	14

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 wolkam; 7 helder; 13 gifslang; 14 spade; 16 slag-ader; 17 kenteken; 18 land in Azië; 20 roeispaan; 21 zangnoot; 22 pl. in N.-Brabant; 24 de onbekende; 26 pantoffel; 28 muziekstuk; 31 overblijfsel; 33 voorz.; 34 onderricht; 36 schipzijde; 37 motorrace; 39 dierenverblijf; 40 maatschappelijke kring; 42 akelig; 44 zangnoot; 45 jong dier; 46 telw.; 47 verheugd; 48 geneesheer; 50 krijgsmacht; 52 slaginstrument; 53 voormiddag; 54 en andere; 56 elasticiteit; 57 heden; 58 lidw.; 59 Eng. vlaktemaat; 61 stootwapen; 63 voorz.; 64 onderdanigheid; 67 trekdier; 69 nauwsluitend; 71 afgod; 72 dun; 74 opschrift; 76 troefkaart; 77 dans; 78 soort hond; 79 zeerover.

VERTIKAAL: 1 bergrug; 2 bloedvat; 3 snedig; 4 staketsel; 5 titel; 6 handtas; 8 radium; 9 gehoororgaan; 10 koningszoon; 11 voedsel; 12 mnl. dier; 14 diereverblijf; 15 biljartstok; 18 waterkoud; 19 lichaamsdeel; 22 metaal; 23 bittere stof; 25 plant; 27 roofvogel; 29 Ned. rivier; 30 musicus; 32 orkaan; 34 biersoort; 35 hoofddeksel; 37 glooiing; 39 zangstem; 40 waterkoud; 41 alvorens; 43 stof; 49 wijnsoort; 51 innerlijk besef; 52 drinkgerei; 55 woonschip; 57 boomstomp; 59 afzonderlijk; 60 boomloot; 61 waterkering; 62 leesteken; 63 regel; 65 atoom; 66 blad papier; 68 Bovenwinds eiland; 60 ooghoite; 70 hoofddeksel; 72 plaaggeest; 73 stuk hout; 75 chem. symbool; 77 zangnoot.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 2075
HORIZONTAAL: 1 kortaangebonden; 13 ep; 14 Anna; 15 lans; 16 ga; 17 o.t.t.; 18 pad; 19 eb; 21 ode; 23 set; 25 zo; 26 lente; 28 elk; 30 resem; 32 eelt; 33 kraak; 35 logé; 36 NN; 37 olijf; 39 mare; 41 en; 42 smak; 43 page; 44 s.b.; 46 Aken; 48 heir; 49 kg; 51 Pisa; 53 neger; 55 alle; 57 reine; 59 Let; 60 Babel; 61 es; 62 sla; 64 lef; 65 p.e.; 66 oma; 68 kol; 69 Ur; 71 egel; 72 reep; 74 er; 75 wintersportoord.

VERTIKAAL: 1 kegelen; 2 op; [...] anode; 5 ante; 6 nat; 7 elp; 8 [...] onder; 10 NS; 11 eg; 12 nakom[...] been; 21 Ottomaans; 22 vla; [...] graaf; 25 zege; 27 nl.; 28 erf; [...] 31 s.o.; 33 kijken; 34 kaper; 3[...] RAI; 44 spreeuw; 45 bies; 47 [...] het; 49 klep; 50 geleerd; 52 sl; [...] 56 L.B.; 58 elogé; 60 belet; 63 [...] 64 loer; 67 als; 68 KRO; 70 [...] e.t.; 73 Po; 74 er.

Winwoord: KUNSTENAARS[...]

'Fiorile' prachtige come-back van gebroeders Taviani

DOOR FRANK JANSEN

Na een periode van artistieke leemte hebben de gebroeders Taviani een overtuigende come-back gemaakt met hun nieuwste film 'Fiorile', nu te zien in Lumière in Maastricht, een prachtige familielegende die zich afspeelt in het Italiaanse Toscane.
Paolo en Vittorio Taviani, zelf afkomstig uit dit gebied, maakten vooral eind jaren zeventig, begin jaren tachtig furore met films als 'Padre Padrone', 'La notte di San Lorenzo' en 'KAOS', allemaal films waaruit hun grote liefde voor het Italiaanse landschap en de oude cultuur van het land blijkt.

In 'Fiorile' komt de hang naar het verleden tot uiting in een vierdelige vertelling die teruggrijpt tot het einde van de achttiende eeuw, waar de basis ligt van de legende over de familie Benedetti. Een afstammeling van deze familie rijdt met zijn gezin door het hedendaagse Toscane. Hij is op weg naar zijn vader, die hij in geen tien jaar heeft gezien. Terwijl het landschap aan de auto voorbijtrekt, vertelt Luigi de geschiedenis van zijn familie zoals die volgens de overlevering luidt. Hij begint zijn verhaal in het Napoleontische tijdperk, toen Franse troepen Toscane binnentrokken. Luigi's kinderen kijken door het autoraampje naar buiten en zien soldaten met roodwitblauwe uniformen door de velden lopen.

recensie

Een van hen is Jean, belast met het bewaken van een kist vol goudstukken. Als hij verliefd wordt op het boerenmeisje Elisabetta Benedetti, vergeet hij voor een moment zijn taak en wordt door de broer van het meisje beroofd van het goud. De dag daarna wordt Jean gefusilleerd vanwege zijn plichtsverzuim. Het enige wat Elisabetta nog aan hem herinnert is een zwangerschap, en het koosnaampje dat Jean haar heeft gegeven: Fiorile, de naam voor de maand mei tijdens de Franse revolutie. Het goud heeft de familie Benedetti rijkdom en macht opgeleverd, maar tevens een duivelse vloek die haar voorgoed zal blijven brandmerken. In de volksmond worden de leden van de familie dan ook Maladetti (letterlijk: Vervloekten) genoemd in plaats van Benedetti (Gezegenden).

Hoe het de familie verder vergaat, laten de Taviani's zien in twee volgende episodes, die zich respectievelijk aan het begin van deze eeuw en tijdens de Tweede Wereldoorlog

● Galatea Ranzi en Giovanni Guidelli in 'Fiorile'.

afspelen. De geest van Jean doemt steeds opnieuw op, of de Benedetti's nu in de politiek actief zijn dan wel in het anti-fascistische verzet. Het is de laatste nazaat van de Benedetti's die deze geschiedenis aan zijn kinderen vertelt. Zijn vader stuurde hem naar Frankrijk, in de hoop dat het spook daar niet zou rondwaren. De epiloog leert dat hij ongelijk had. Jean is er wel degelijk nog en zal er altijd zijn.
'Fiorile' mag worden beschouwd als een allegorie op de vele corruptieschandalen die Italië sinds jaren teisteren. Het is immers een film over onrechtmatig vergaarde rijkdom en de smet die daarop rust. Meer dan een vingerwijzing naar de actualiteit is 'Fiorile' echter niet, daarvoor overheerst de sprookjesachtige sfeer toch te veel.
De Taviani's laten hier zien hoe je een verhaal moet vertellen. Het is boeiend en meeslepend, en daar gaat het uiteindelijk toch om.
Te zien in Lumière Maastricht vanaf 6 januari.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verver
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
Telefoon:
Abonnementen 045-739901
Advertenties 045-739966
Algemeen 045-739911
Familie-advertenties 045-719966
Fax:
Advertenties 045-739264
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264
Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 36 936
Postbank 10 36 100
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-749898
Kerkrade 045-462932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18464
Sittard 046-519577
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,65
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Mf. 30
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

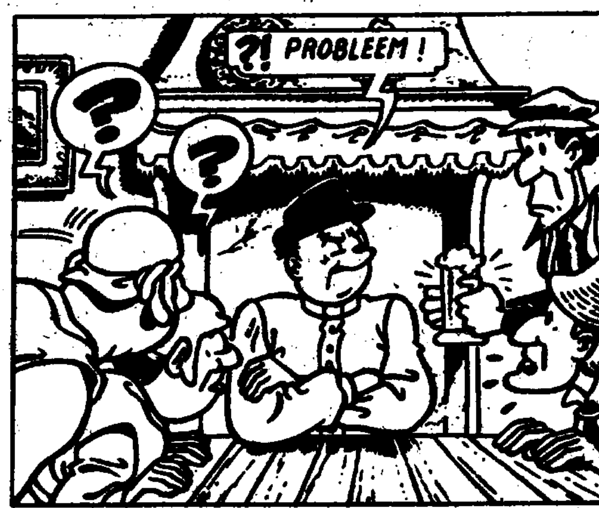
de pottenproever

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

de rechter

In verband met de introductie van de nieuwe strip De Rechter vandaag geen recept.

Bank dicht na serie overvallen

ALKMAAR - Rayondirecteur C. Sietsema van de Verenigde Spaarbank (VSB) sluit op korte termijn een filiaal aan de Terborchlaan in Alkmaar na herhaalde overvallen. Dat heeft de directeur gisteren bekendgemaakt.

Volgens Sietsema is de veiligheid van cliënten en personeel in het geding gekomen door een reeks van vier tot vijf berovingen in korte tijd, waarbij in enkele gevallen geweld is gebruikt. Eergisteren bestrafte de Alkmaarse rechtbank twee Rotterdammers voor de jongste overval op het filiaal met vijf en vier jaar celstraf. Een van hen schoot bij de beroving in september 1993 dwars door het kogelwerende glas van de balie en bedreigde vijf klanten van de bank. De officier van justitie noemde hun optreden 'schandalig en volstrekt gewetenloos'.

Het bankfiliaal ligt op enkele honderden meters van de Alkmaarse ringweg, waardoor overvallers zich snel uit de voeten kunnen maken. Volgens hoofd public relations A. Bootsma van de VSB „behoort het zeker niet tot het beleid van de bank, door de knieën te gaan voor geweld." Bij de sluiting van het Alkmaarse filiaal speelt volgens hem ook efficiency een rol, maar laat de plaatselijk directeur de veiligheid de doorslag geven. De VSB zal in de nabijheid van het op te heffen filiaal een betaalautomaat plaatsen.

Russische extremist beticht Duitsers van 'politieke provocatie'

Zjirinovski krijgt geen visum voor Duitsland

BERLIJN - De Russische rechts-extremist en winnaar van de verkiezingen Vladimir Zjirinovski krijgt geen visum voor Duitsland. Dat deelde het ministerie van Buitenlandse Zaken in Bonn gistermorgen mee. De leider van de zogenaamde Liberaaldemocraten wilde met zeven begeleiders vandaag naar de Duitse hoofdstad Berlijn reizen. Hij had een visum voor 18 dagen aangevraagd.

Regeringswoordvoerder Vogel zei gistermorgen dat de Duitse regering er geen belang bij heeft dat Zjirinovski zijn rechts-extremistische boodschap vanaf Duits grondgebied verkondigd. „We kunnen natuurlijk niet voorkomen dat hij dergelijke verhalen ophangt, maar we kunnen onder bepaalde omstandigheden wel verhinderen dat hij dat vanuit Duitsland doet." De Duitse regering wilde verder geen commentaar geven op het besluit de man het land niet binnen te laten.

Zjirinovski vloog gistermorgen na de Duitse afwijzing vanuit Bulgarije naar Moskou. Hij moest Bulgarije verlaten nadat hij president Zelev eerdere keren had beledigd en zich in de interne aangelegenheden van het land had gemengd, aldus de Bulgaarse autoriteiten.

Voor de kerstdagen had Zjirinovski al een visum voor Duitsland gekregen, maar hij had daarvan vorige week alleen gebruik gemaakt voor een korte tussenstop in München. Daar ontmoette hij de voorzitter van de rechts-extremistische Duitse DVU, Frey. Hij had van de Duitse regering een visum gekregen, omdat hij door een commerciële tv-zender geïnterviewd zou worden. Dat vraaggesprek had de Rus overigens op het laatste moment afgezegd.

Politici van alle democratische partijen hadden de verstrekking van een visum scherp bekritiseerd. Regeringswoordvoerder Vogel deelde daarop vorige week mee dat een eventueel nieuw verzoek zeer kritisch zou worden bekeken.

Vladimir Zjirinovski heeft in een reactie op zijn uitzetting de Bulgaarse president Zelev beschuldigd van jaloezie. Het besluit van Bonn om hem niet toe te laten tot Duitsland noemde hij 'politieke provocatie'.

„Mensen in Bulgarije kwamen me begroeten, omhelsden me, riepen 'lang leve Zjirinovski, Ruslands toekomstige president' en kusten mijn hand. Iets wat Zelev nooit is gebeurd. De uitzetting was een daad van pure jaloezie," verklaarde de grimmig kijkende politicus bij terugkeer in Moskou. In werkelijkheid werd Zjirinovski echter in Sofia uitgejouwd door een menigte van 500 mensen toen hij bloemen legde bij een monument voor de Russische bevrijders.

De Russische minister van Defensie Pavel Gratsjev zag zich gisteren gedwongen te reageren op een verklaring van Zjirinovski. Tijdens diens bezoek aan Oostenrijk had de LDP-leider 'onthuld' dat Rusland over een nieuw, machtig en supergeheim wapen beschikte. Gratsjev zei op een persconferentie niets te weten van het 'Elipton'-wapen waarmee Zjirinovski kennelijk het Westen de stuipen op het lijf wilde jagen.

Elske ter Veld voelt zich door partij belazerd

DEN HAAG - Oud-staatssecretaris Elske ter Veld (Sociale Zaken) voelt zich door de PvdA-fractie in de Tweede Kamer en partijleider Kok 'belazerd'. De bewindsvrouwe moest kort voor de zomer aftreden, omdat de fractie het vertrouwen in haar opzegde. Voor de NOS-tv verklaarde Ter Veld gisteravond de verwijten die zij in die dagen vanuit haar fractie kreeg 'volstrekt absurd' te hebben gevonden. Er werden opmerkingen op haar karakter gemaakt. „terwijl ik dat toch al die tijd had." Ter Veld stelde dat er bij de partij die eigenlijk de rek uit was.

Tegenstrijdige uitleg na afloop besprekingen

Israël en PLO nog niet eens over grenscontrole

CAIRO - Israël en de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO hebben de jongste onderhandelingsronde beëindigd met uiteenlopende verklaringen. Terwijl Israël spreekt van 'vergaande overeenstemming' over de Palestijnse autonomie in Gaza en Jericho, wees PLO-onderhandelaar Mahmoud Abbas op de blijvende meningsverschillen betreffende de controle bij de grensovergangen.

Het feit dat de twee partijen er opnieuw niet uit zijn gekomen, werd onderstreept doordat PLO-voorzitter Yasser Arafat gisteravond in allerijl naar Cairo vloog. Hij werd onmiddellijk ontvangen door de Egyptische president Hosni Mubarak. De Egyptenaren hebben er hun best op gezet met hun bemiddeling het overleg tot een goed einde te brengen.

In een verklaring beschuldigde het PLO-bestuur Israël ervan terug te zijn gekomen op eerdere toezeggingen die waren gedaan tijdens de onderhandelingsronden van Oslo en Parijs. „De Israëlische kant staat erop weer op volledige controle en bewaking van alle grensovergangen en bruggen naar de Gaza-strook en het gebied van Jericho vanwaar het Israëlische leger zich zal terugtrekken. Dat zal deze terugtrekking reduceren tot niet meer dan een herschikking van de Israëlische strijdkrachten en haar van alle betekenis ontdoen," heette het in de verklaring.

Eerste evacués uit Sarajevo in veiligheid

SARAJEVO - De eerste groep vluchtelingen uit de belegerde Bosnische hoofdstad Sarajevo verkeert in veiligheid. De groep van ongeveer 75 Bosnische Serviërs kwam gisteren aan in het Westservische Banja Koviljaca.

Het is de bedoeling dat de evacués doorreizen naar de Servische hoofdstad Belgrado of naar een vluchtelingenkamp elders. Zeventig andere evacués bleven vooralsnog in de door de Serviërs gedomineerde plaats Pale, in de buurt van Sarajevo. Een groep van rond 850 niet-Servische Bosniërs, merendeels bejaarden, gewonden en vrouwen met kinderen, is uit Sarajevo op weg naar de Kroatische stad Split aan de Adriatische kust.

Dinsdag was een begin gemaakt met de grootscheepse evacuatie na een urenlange zenuwenoorlog tussen de Moslim- en Servische autoriteiten. Met pendelbussen konden de evacués door de frontlinie worden gebracht. Vanuit de door Servische eenheden gecontroleerde voorstad Lukavica vertrokken de vluchtelingen gisteren per bus naar hun eindbestemming.

De uitvoering van de evacuatie is in handen van de VN-organisatie voor de Vluchtelingen (UNHCR) en het Rode Kruis. Voor de tocht naar Split bleek er aanvankelijk onvoldoende brandstof te zijn en er was een bus te weinig voor alle vluchtelingen, aldus een UNHCR-woordvoerder. Uiteindelijk vertrok een konvooi van zestien, voornamelijk slecht onderhouden en onverwarmde bussen.

De evacuatie maakt deel uit van een plan, dat de drie strijdende partijen een jaar geleden opstelden. Oorspronkelijk zouden ongeveer 1.250 evacués tegelijkertijd de stad verlaten, maar de actie werd herhaaldelijk uitgesteld door onenigheid. In november ging de eerste evacuatie van start. Nadat tweehonderd burgers in veiligheid waren, werd de actie afgebroken wegens het oplaaien van gevechten.

Zoeken naar warmte

● *Daklozen in Washington proberen met doeken wat warmte vast te houden die uit een stoomrooster op straat ontsnapt. De Verenigde Staten en Mexico hebben al weken te lijden onder extreme kou. In de VS hebben de kou en sneeuwstormen al aan vijf mensen het leven gekost. Vooral de Oostkust en het Midden-Westen werden getroffen. Ook in Mexico eiste de ongebruikelijke kou haar tol. Daar lieten bijna honderd mensen de laatste drie weken het leven. Opvallend genoeg kende Alaska ongebruikelijk hoge temperaturen van 5 graden boven nul in plaats van minus 45.*

Foto: EPA

Staatssecretaris Kosto gaat ontsnappingen strenger straffen

Vlucht uit cel met geweld neemt toe

DEN HAAG - Het aantal ontsnappingen uit gevangenissen waarbij geweld wordt gebruikt neemt sterk toe. Er zijn tot nu toe dit jaar 59 gedetineerden uit een gevangenis ontsnapt. In 44 procent van de gevallen werd daarbij geweld gebruikt en werden bewakers of anderen gegijzeld.

Het aantal ontsnappingen is hoger dan in 1992. Toen liepen 44 gevangenen weg. In 29,5 procent van de gevallen werd daarbij geweld gebruikt. Het aantal ontsnappingen is overigens in de tweede helft van dit jaar beperkt geweest. Het waren er 16 tegen 43 in de eerste zes maanden van 1993.

Staatssecretaris Kosto zegt dat de cijfers 'geen reden tot tevredenheid' zijn. Ook al is het aantal veel minder dan zo'n tien jaar geleden. Hij toonde zich met name verontrust over de toename van het aantal ontsnappingen waarbij geweld wordt gebruikt.

De bewindsman wees erop dat het kabinet wel degelijk iets probeert te doen aan de ontsnappingen, onder meer door meer cellen te bouwen en het strenger straffen van verdachten die bij ontsnappingen geweld hebben gebruikt. „Ik garandeer niet dat 1994 een beter jaar wordt maar wij zijn wel steeds beter toegerust om ons werk te doen", aldus Kosto.

Overigens krijgt Justitie het probleem langzaam onder controle. Er is al een extra beveiligde gevangenis in Vught beschikbaar, terwijl er nog twee in aanbouw zijn. Die kunnen komend jaar in gebruik genomen worden. In deze gevangenissen gelden speciale regels en zijn extra voorzieningen aangebracht die de kans op ontsnappingen tot een minimum moeten beperken. In de inrichtingen komen zware, vluchtgevaarlijke criminelen.

Aansporingen vanuit de politiek, zoals een aktie van het CDA eerder dit jaar tegen de eigen minister op Justitie, Hirsch Ballin, zei Kosto niet nodig te hebben.

punt uit

● Perron Nul

Dominee Visser trekt zich op korte termijn terug uit drugsopvang Perron Nul. Zijn taak wordt overgenomen door de nog op te richten stichting Viaduct met politiecommissaris T. Reitsma als voorzitter. Dominee Visser stopt met zijn werkzaamheden omdat het project teveel tijd opslokt, en zijn gezondheid eronder gaat lijden.

● Ongeval

Door een ongeval op de provinciale weg tussen Made en Langeweg (West-Brabant) zijn gisterochtend twee mannen van 25 en 26 jaar om het leven gekomen.

● Treinongeluk

De Nederlandse Spoorwegen onderzoeken of zij een 55-jarige automobilist uit Zaanstad aansprakelijk kunnen stellen voor het treinongeluk in die gemeente op vrijdagavond. De automobilist botste op een beveiligde spoorwegovergang tegen een wagon, waarop drie treinstellen ontspoorden. Een reiziger kwam daarbij om het leven, elf anderen raakten gewond.

● Banenpools

De startgelden van het Rijk, zo'n 167 miljoen gulden, voor de financiering van gemeentelijke banenpools voor langdurig werklozen worden vanaf de jaarwisseling gestort in het Fonds sociale vernieuwing. Gemeenten die banenpools opzetten, krijgen dan een flinke manoeuvreerruimte om te bepalen hoeveel geld zij voor de banenpools willen inzetten.

● Plagiaat

De schrijver Marcel Möring start samen met uitgeverij Meulenhoff een bodemprocedure tegen Martin Ros, hoofdredacteur van de Arbeiderspers en een TROS-journalist, publicist Hans van Straten en uitgever Bas Lubberhuizen. Ze willen dat de rechter bepaalt dat de beschuldiging van plagiaat aan het adres van Möring ongefundeerd is. Ook eisen ze schadevergoeding en een verbod op herhaling van de aantijging.

● Raad

Koning Fahd van Saudi-Arabië heeft gisteren een adviserend lichaam van zestig door hemzelf benoemde leden geïnstalleerd. Via deze Shura krijgen burgers voor het eerst in de zestig jaar die het land bestaat althans iets te zeggen in het bestuur, al is het maar adviserend. Tot nu toe regeert de koninklijke familie alleen.

● Bompakketten

De ruzie tussen een man en zijn ex-vrouw vormen de achtergrond van de golf aan bomexplosies die dinsdag in het noorden van de staat New York aan vijf mensen het leven heeft gekost en er twee ernstig heeft verwond. De operatie was goed gepland: vier van de bommen ontploften in een tijdsbestek van anderhalf uur. De ex-vrouw bleef ongedeerd.

Relatie met Arabieren bepaalde houding Vaticaan jegens Israël

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV - De betrekkingen tussen de Heilige Stoel en Jeruzalem zijn altijd moeizaam geweest. Als de staat Israël in 1948 een feit is en een groot aantal landen ambassadeurs naar Tel Aviv stuurt, blijft erkenning door het Vaticaan om theologische en politieke redenen achterwege. Theologisch gezien houdt de kerk de joden verantwoordelijk voor de moord op Christus – waarvoor ze gestraft zijn met de verstrooiing – en antisemitisme onder roomskatholieken is wijd verbreid. Wat de politiek betreft, spelen de verhouding van de kerk tot de Arabische wereld en de status van Jeruzalem met zijn heilige plaatsen een belangrijke rol.

Statuut

Aanvankelijk bepleit de Heilige Stoel voor Jeruzalem een geheel afzonderlijke status, als 'Corpus Separatum'. Het betekent gelijkwaardigheid in Jeruzalem voor christendom, jodendom en islam, met vrijheid van godsdienstoefening, vrije toegang tot de heilige plaatsen en gelijke, gegarandeerde rechten voor de drie godsdiensten bij het bevorderen van het geestelijke, culturele, burgerlijke en maatschappelijke leven van deze gemeenschappen.

Brief

In 1958 lijkt het er even op dat er een verandering op komst is. Het Vaticaan noemt de Israëlische vertegenwoordiger bij de inwijding van paus Johannes XXIII 'een speciale afgevaardigde van de staat Israël'. Maar als zijn opvolger, Paulus VI, zes jaar later een bezoek brengt aan het Heilig Land slaagt hij erin de staat Israël niet eenmaal met name te noemen. Terug in Rome schrijft hij een brief aan Zalman Shazar zonder diens functie – president van Israël – en residentie – Jeruzalem – te vermelden.

Capucci

Een dieptepunt in de Vaticaans-Israëlische betrekkingen brengt in 1974 de zaak Hilarion Capucci. De Grieks-katholieke aartsbisschop van Jeruzalem wordt tot twaalf jaar gevangenisstraf veroordeeld als in de auto waarmee hij de Libanees-Israëlische grens passeert wapens en explosieven worden ontdekt. Drie jaar later benadert de paus president Efraim Katzir met een gratieverzoek. Het Vaticaan tekent een verklaring waarin het belooft dat Capucci de staat Israël geen schade meer zal berokkenen en de aartsbisschop wordt vrijgelaten. Later voert deze niettemin het woord op talloze door de PLO georganiseerde bijeenkomsten.

In januari 1991, midden in de Golfoorlog, komt het Vaticaan met een nieuwe verklaring over de relaties met Israël. Dat er geen diplomatieke betrekkingen zijn, komt niet door theologische problemen, heet het in het document. De oorzaken zijn de bezetting van de Westelijke Jordaanoever en de Gazastrook, de inlijving van Jeruzalem en de status van de katholieke kerk in Israël en de bezette gebieden.

Het is vooral de aanwezigheid van een Arabische katholieke gemeenschap in Israël die de houding van het Vaticaan bepaalt.

De huidige aartsbisschop van Jeruzalem, Michel Sabach, is afkomstig uit Nazareth.

Na de vredesconferentie van Madrid, in het najaar van 1991, verandert de sfeer onder de Arabische bevolking en daarmee ook de houding van het Vaticaan. Via diplomatieke kanalen is deze veranderde houding uitgemond in erkenning van de staat Israël.

Veel bedrijven hebben geen flauwe notie hoe vanaf volgende week de controle op hun zieke werknemers is geregeld. Per 1 januari wordt een nieuwe wet van kracht, waardoor bedrijven zelf verantwoordelijk worden voor de controle gedurende de eerste twee tot zes weken. Veel bedrijven hebben op dit punt echter nog niets geregeld.
Bedrijfsverenigingen en werkgeversorganisaties worden overspoeld met vragen van aangesloten ondernemingen. De onrust is veroorzaakt doordat de Eerste Kamer pas vorige week dinsdag heeft ingestemd met de Wet Terugdringing Ziekteverzuim. Hierin wordt geregeld dat grote bedrijven voortaan de eerste zes weken van de ziekte verantwoordelijk zijn voor zowel controle, als de betaling van het ziekengeld. Bij kleine bedrijven is die termijn twee weken. Tot dusver worden zieke werknemers bezocht door een controleur van de bedrijfsvereniging, die ook het ziekengeld betaalt. Doordat de werkgevers vanaf 1 januari zelf het loon moeten doorbetalen, mogen zij ook zelf bepalen hoe zij de controle willen uitvoeren. De regering wil alle bedrijven verplichten hiervoor een goedgekeurde dienst in de hand te nemen, de zogeheten arbeidsomstandigheden-dienst. Juist over deze arbodienst bestaan grote onduidelijkheden. Bedrijven zijn namelijk pas vanaf 1998 verplicht zich bij zo'n dienst aan te sluiten. Alleen in sectoren met een hoog verzuim-risico, zoals de bouw, moet al vanaf 1996 een arbodienst worden ingeschakeld. Tot die tijd mogen bedrijven de controle zelf doen.

De onduidelijkheid over dit punt wordt aangewakkerd door de arbodiensten, die momenteel als paddestoelen uit de grond schieten. Zij suggereren dat bedrijven al vanaf volgende week verplicht van hun diensten gebruik moeten maken.

Nog veel onduidelijkheden rond nieuwe opzet ziektewet

Slag om zieke werknemer barst in alle hevigheid los

Van onze redactie binnenland

HEERLEN – „Ik ga echt niet vragen wat mensen mankeren, ik ben geen dokter! Als ik dat al zou moeten doen, dan zou ik het verdommen. Ik werk op de afdeling personeel en organisatie. Trouwens, werknemers zijn – zoals minister Bert de Vries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vlak voor Kerstmis in de Eerste Kamer heeft gezegd – niet eens verplicht om hun werkgever te vertellen wat hun scheelt."

Medewerkers voor personeelszaken weten sinds een weekje wat zij een zieke werknemer vanaf 3 januari aanstaande wèl moeten vragen. Hoe lang ze ziek denken te blijven, bijvoorbeeld. En dat zij het GAK (het Gemeenschappelijk Administratie Kantoor) binnen drie dagen moeten laten weten welke werknemer zich heeft ziek gemeld. Dit alles om de werkgever na zes weken eigen risico (inclusief een goède aanpak van het ziekteverzuim) in aanmerking te laten komen voor de betaling van het ziekengeld.

Maar verder is de verwarring over de praktijk van de nieuwe Ziektewet, de Wet Terugdringing Ziekteverzuim en de Arbeidsomstandighedenwet, compleet. Toch wordt bedrijven vanaf 1 januari, al naar gelang hun grootte twee of zes weken lang, de volledige verantwoordelijkheid voor de zieke werknemers in de schoenen geschoven. De meeste bedrijven weten eigenlijk nog niet wat zij ermee aan moeten. En waar anderen denken dàt ze iets moeten, is dat nog niet zo. Voor alle duidelijkheid: pas vanaf 1998 (in de verzuim-gevoelige bouw al vanaf 1996) zijn bedrijven verplicht gebruik te maken van een zogenoemde arbodienst.

Paddestoelen

Die arbodiensten schieten als paddestoelen uit de grond en maken gretig gebruik van de heersende onzekerheid. Niet alleen artsen en arbeidsdeskundigen staan te watertanden; ook verzekeringsmaatschappijen zien hun kans schoon. Zij propageren het gemak van één loket, waar de werkgever zowel terecht kan voor de financiële gevolgen van de nieuwe wetten (doorbetaling van loon zonder dat er een uitkering uit de Ziektewetkas tegenover staat), als voor de arbodiensten (controle en begeleiding van zieken maar ook àdvisering om de kans dat personeel ziek of gewond raakt, te verkleinen).

Het GAK heeft met ArboNed ook zelf een arbo-dienst opgezet. Met twintig vestigingen over het hele land hoopt het eind 1994 een miljoen werknemers onder contract te hebben. BVG/AMEV is al tevreden met driekwart miljoen contracten in de gezondheidszorg, terwijl Detam/Amersfoortse (detailhandel) hoopt voor 400.000 werknemers te mogen gaan zorgen. Daarnaast lanceerden twee oud-directeuren van het GAK een paar maanden geleden De Twaalf Provinciën, een landelijke arbo-dienst die onder meer 100 procent eerste-dagscontroles aanbiedt.

Noodbulletin

Het bedrijfsleven begint zich inmiddels kritisch te oriënteren op de nieuwe markt. De Algemene Werkgeversvereniging (AWV) heeft een 'noodbulletin' verstuurd aan de aangesloten leden, waaronder de grote industriële bedrijven. Als een bedrijf voor 1 januari nog geen keuze heeft gemaakt, wordt de leden aangeraden bij het doorgeven van ziekmeldingen aan te geven hoe het bedrijf de controle wil uitvoeren. Als het bedrijf een eigen bedrijfsgezondheidsdienst in de arm neemt, of een eigen controleplan opzet, zou de melding daarvan voorkómen dat de bedrijfsvereniging of het GAK onnodig gaat controleren.

Een bijkomend tijdsprobleem voor middelgrote en grotere ondernemingen is, dat de Ondernemingsraad instemmingsrecht heeft gekregen voor 'verzuimplannen'. Veel bedrijven zijn nog niet aan dat overleg toegekomen. Bij het GAK bestaat de indruk dat veel werkgevers gehoor geven aan de aanbeveling van het Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (NCW) eerst de kat uit de boom te kijken.
Het GAK biedt werkgevers in de tussentijd (uiterlijk tot 1998) de kans tegen 'kostprijs' controle af te nemen. Het houdt daarnaast zijn hoofdtaak als kassier van de Ziektewet. De particuliere arbo-diensten zullen er met goed onderbouwde rapporten de claims van werkgevers moeten blijven indienen, ook na 1998.

De prijslijst van het GAK ziet er best wonderlijk uit. Het versturen van een controlekaart aan een zieke werknemer (zo'n kaart die ingevuld moet worden teruggestuurd naar een antwoordnummer) gaat de werkgever per keer f 27,50 kosten. Het voorrijden van een GAK-lekencontroleur geschiedt voor 'slechts' f 39. Een beoordeling van de zieken door de verzekeringsgeneeskundige kost f 102. Het GAK kan verder van dienst zijn bij het opstellen van een nieuw reïntegratieplan in de 26ste week van ziekteverzuim à f 156.

Onbekende groep terroriseert 300.000 buurtbewone

'Oorlog' in Berlijnse wij

DOOR HANS HOOGENDIJK

BERLIJN – Er heerst oorlog in Berlijns meest beroemde en beruchte wijk Kreuzberg met z'n ruim 300.000 inwoners, onder wie 140.000 Turken. Sinds de Duitse hereniging ligt deze oude, deels verpauperde, arbeiderswijk niet meer in de dodelijke, maar de rustige schaduw van de Muur.

Nadat de anti-fascistische beschermmuur, zoals de Muur in DDR-jargon heette, in 1989 was gevallen heeft Kreuzberg zich ontwikkeld tot een uiterst begeerde plek in het hartje van de stad. Het gevolg: de huren zijn dramatisch gestegen, winkeliers en burgers met een goed gevulde portemonnee huren of kopen in Kreuzberg. Maar dat pikken sommige radicale autonome groepen, die het hier tientallen jaren min of meer voor het zeggen hadden, niet.

Ze verachten alles wat in de verste verte naar luxe ruikt. Daar strijden ze tegen. In het begin met verbale terreur. Winkeliers kregen dreigbrieven met teksten als „De enige plaats voor een middenklasse-hufter ligt tussen het vuur van een pistool en de schotwond." Anderen ontvingen brieven waarin stond dat „wij pas gelukkig zijn als de laatste kapitalist aan de ingewanden van zijn laatste handlanger is opgehangen." Deze week dwarrelde bij een aantal Kreuzbergse zakenlieden een kaart in de bus met de tekst 'Wij wensen al onze vijanden een onrustig 1994'.

Bommen

Deze dreigementen worden geuit door een geheimzinnige organisatie die zich „Klasse tegen klasse" noemt. Ze willen hun gebied verdedigen tegen, wat zij noemen, „yuppies, rijke parasieten en smerige carrière-zoekers."

De groep laat het al lang niet meer bij schriftelijke dreigementen. Met de regelmaat van een klok worden de portieren van automobilisten die bij een stoplicht wachten, open getrokken waarna er een emmer uitwerpselen naar binnen word gooid. Nadat eerst luxe aut vlammen opgingen, ontp sinds enige tijd ook bommen bij restaurants en winkels. maanden geleden sloegen de kenden zelfs toe buiten hun K berg. In een andere Berlijnse werden vier aanslagen geplee huizen en auto's van architect lokale politici die direct of ind met de herstructurering van K berg te maken hebben. Dode er nog niet gevallen, maar dat kwestie van geluk, zegt de po

Wie er achter deze buurttere weet de Berlijnse politie niet cies. Kreuzberg is en blijft een dorp, waar de mensen liever mond houden dan de politie in kelen. Het merkwaardige is e dat veel van hun aanslagen richten tegen Berlijners die z de autonome of links-liberale komen.

Maar zo veel is intussen wel d lijk geworden: de meeste Kreu gers willen niets met deze ext ten te maken hebben. Op bu gaderingen hebben ze nu verzet aangekondigd. Werne lowsky van de burgerverenigin 36: „We kennen ze niet, maa roepen ze op te stoppen met terreur. Ze noemen zich het u rend orgaan van de proletar klasse, maar die bestaat hier ieder geval in die vorm - niet."

Roerig

Het zou bij 'Klasse tegen K gaan om een groepje geïsol mannen uit de uiteengevallen radicale beweging in West-B Over hun eigenlijke motieve ook de politie weinig con meedelen. Blijkbaar heerst er eens door de autonomen ge neerde politieke scene in Kreu een machtsstrijd.
De anarchisten zouden aan d liezende hand zijn, terwijl ma en stalinisten aan invloed wi Maar zeker is niemand. De p en de politie spreken weliswa een onhoudbare toestand, veel heeft men er nog niet kunnen doen. De meeste bu woners voelen zich als het bot twee honden om vechten: h vecht nooit mee. Een aantal w liers en restaurantbezitters is huisd, anderen hebben m spandoeken opgehangen. Eé de teksten: „Het is blijkbaa genoeg dat we door de huur gingen worden bedreigd, nu te seren ons ook nog deze idiote

Kreuzberg is altijd een roerig geweest, maar dat was ook e de attracties. Nergens in Berlij zoveel leuke kleine theaters e gens zoveel gezellige kroege exotische eethuisjes. Nu n veel cafés 's avonds een uitg ven indruk. Een vertrokken r rantbezitter: „Niet iedereen ervan als gast elk ogenblik m granaataanval rekening te m houden." De man heeft gelij boeiende multiculturele stuk lijn verkeert in groot gevaar.

Gevaarlijk karwei

● *Een Russische soldaat krijgt instructie van een officier in het ontmantelen van chemische wapens. Volgens een eerder dit jaar in Genève afgesloten verdrag tussen de Verenigde Staten en Rusland moet de voormalige supermacht 45 procent van al zijn chemische wapens ontmantelen. Rusland heeft daarvoor tien jaar de tijd gekregen.*

Foto: EPA

Verpleegkundigen luiden opnieuw de alarmklok

Actie voor menswaardiger zor

DOOR ANS BOUWMANS

UTRECHT – Omdat de verloskamers volliepen, vergaten verpleegkundigen van een ziekenhuis in Friesland tijdig de harttonen van een baby te controleren. De baby stierf. In een psychiatrisch ziekenhuis in Limburg, krijgen de patiënten hun warme eten al om half twaalf 's morgens. En in een Overijssels ziekenhuis liggen patiënten soms in hun eigen pus, omdat het 'beter uitkomt' de wonden pas vroeg in de avond te verzorgen.

Misstanden en ernstige fouten die voorkomen in de Nederlandse gezondheidszorg en door verpleegkundigen en verplegenden zijn aangemeld bij hun beroepsorganisatie NU'91. Misstanden die volgens NU'91 worden veroorzaakt door de almaar doorgaande bezuinigingen in deze sector. „De tijd is rijp dat verpleegkundigen zelf aan de bel trekken. Laten merken dat het zo echt niet meer kan," zegt woordvoerster Astrid Slappendel van NU'91.
Verleden week is NU'91 gestart met een publieksactie. In 700 zorginstellingen hebben leden posters opgehangen. Via erbij geleverde actiekaarten kunnen bezoekers en patiënten laten blijken dat ook zij een 'menswaardiger' gezondheidszorg willen. De kaarten zullen eind februari aan minister D'Ancona van WVC worden aangeboden.

Werkdruk

Er is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor de werkdruk in de zorgsector. Reden voor WVC om sinds 1990 zo'n honderd miljoen gulden te besteden aan het oplossen van knelpunten. Bovendien zorgden de sociale partners voor een loonsverhoging in de hele zorgsector. Die inspanningen hebben volgens NU'91 niets opgeleverd. De arbeidsplaatsen die erbij kwamen, betroffen vooral lager geschoold, goedkoper personeel, waarmee de werkdruk niet zichtbaar verminderde, aldus de beroepsorganisatie.

Dat er door de achterdeur goed opgeleide verpleegkundigen verdwijnen, terwijl ongeschoold personeel aan de voorkant binnenkomt, zint NU'91 allerminst. „De werkdruk wordt heus niet verlicht, als er meer mensen zijn om de bedden op te maken. Werkdruk betekent dat je met te weinig mensen een te grote verantwoordelijkheid draagt. De verzorging van ernstig zieken vraagt om goed opgeleide mensen. Hen lukraak met allerlei laagbetaalde huishoudelijke medewerkers ondersteunen, helpt niet," meent Slappendel. Ook vakbond AbvaKabo ziet de vervanging van gekwalificeerde mensen door kansarmen en langdurig werklozen helemaal niet zitten.

NU '91 meent dat nu reeds onverantwoorde situaties zijn ontstaan en dat dat alleen nog maar erger wordt. Mensen die op het toilet zitt vergeten worden, verkeerde caties die worden toegedien fuuspompen die verkeerd w ingesteld, slechte voorlichtin opvang van patiënten om ma wat knelpunten te noemen.

Het beleid moet om, aldus N die een grotere rol wil voor roepsgroepen (onder andere pleegkundigen) en minder a sociale partners wil overlaten die hebben gekozen voor h keerde beleid (loonsverh goedkopere arbeidsplaatsen pen), meent NU'91.
Volgens Slappendel moet er toekomst concreet worden g aan classificatiesystemen vo tiënten, zodat ziekenhuizen k aangeven hoeveel mensen ze hebben en op welk niveau di ten zitten. „Dan kun je ook d liteit controleren." Ook m onmiddellijk een einde kome het ontslag van gekwalificeer soneel, aldus de beroepsveren

GPD en Pers Unie verder als Nederlandse Pers Associatie

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) en de Stichting Pers Unie (SPU) gaan van Nieuwjaarsdag af gezamenlijk verder als de Nederlandse Pers Associatie (NPA). De fusie van de twee persdiensten, waartoe op 18 november werd besloten, krijgt per 1 januari haar beslag. In de NPA werken negentien regionale dagbladen samen, waaronder ook het Limburgs Dagblad.

Samen hebben zij een oplage van bijna anderhalf miljoen exemplaren per dag in Nederland en van bijna 150.000 (De Gazet van Antwerpen) in België. In Nederland verschijnen NPA-bladen in bijna het hele land. Alleen Amsterdam, Den Haag en omgeving en de provincies Noord-Brabant ten oosten van Breda en Noord-Limburg zijn geen NPA-gebieden.

De associatie moet het de aangesloten dagbladen mogelijk maken hun lezers een algemeen pakket aan nieuws, reportages, achtergrondartikelen, analyses, interviews, infografisch materiaal en foto's aan te bieden dat gelijk is aan, zo niet beter dan dat van de landelijke kranten.
De redactieraden van beide organisaties hebben positief over het samengaan geadviseerd. Formeel gebeurt de fusie door de aansluiting van de Pers-Uniebladen bij de GPD, de opheffing van de Stichting Pers Unie en de naamsverandering van de GPD in NPA.

De operatie heeft geen ontslagen tot gevolg onder de bij elkaar 85 personeelsleden (72 van de GPD en 13 van de SPU). Met de vakbonden is een sociaal plan overeengekomen, waarmee de arbeidsvoorwaarden op gelijk niveau worden gebracht.
De coördinator van de Pers Unie, Jos Timmers, wordt in de nieuwe organisatie adjunct-hoofdredacteur naast de huidige adjunct-hoofdredacteur van de GPD, James McConigal. De directeur-hoofdredacteur van de GPD, Paul Hollaar, heeft die functie ook in de nieuwe associatie.

De NPA beschikt in Den Haag onder meer over een centrale parlementaire redactie, een grote verslaggeversploeg en redacties binnen- en buitenland, economie, kunst en sport. Via de buitenlandredactie van de associatie beschikken ze over een net van vaste correspondenten in 17 hoofdsteden in de wereld. De Amsterdamse vestiging wordt uitgebreid met extra redacteuren voor financieel-economische zaken, kunst, radio/televisiezaken en typisch Amsterdamse (politie) verslaggeverij.

Op het moment worden uit gespecialiseerde redacteuren van de aangesloten kranten nieuwe groepen sportverslaggevers samengesteld die voor de gezamenlijkheid de grote nationale en internationale evenementen gaan volgen, verslaan en van hun kanttekeningen voorzien. Hetzelfde gebeurt in de kunstsector.

De fusie hangt nauw samen met de clustervorming binnen krantenconcerns waarbij de Gemeenschappelijke Pers Dienst en de Stichting Pers Unie betrokken zijn. Eén van de leden van de SPU, het Friesch Dagblad, besloot buiten de fusie te blijven. Gedurende vier maanden kan deze krant nog gebruik maken van een overgangsregeling. Daardoor behoudt de krant gedurende die tijd een substantiële aanvoer van kopij en kan ze intussen naar alternatieven omzien.

NEDERLANDSE PERS ASSOCIATIE: 1.631.807 ABONNEES
Redactionele samenwerking tussen 20 dagbladen

Bij de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) aangesloten bladen:	Aantal abonnees
Arnhemse Courant (incl. Graafschapsbode)	55.885
Brabants Nieuwsblad	53.734
Dagblad Tubantia	105.893
De Gooi- & Eemlander	52.807
Haarlems Dagblad	61.477
Leeuwarder Courant	111.115
Leidsch Dagblad	47.000
Limburgs Dagblad	79.563
Nieuwsblad van het Noorden	142.576
Noordhollands Dagblad	153.879
Provinciale Zeeuwse Courant	62.691
Rotterdams Dagblad	117.480
Utrechts Nieuwsblad (incl. Tielse Courant/ Dagblad Rivierenland)	106.042
GPD-totaal	1.150.142

Bij de Stichting Pers Unie (SPU) aangesloten bladen	A[illegible]
Amersfoortse Courant (incl. Veluws dagblad)	[illegible]
Apeldoornse Courant (incl. Noord Veluws Dagblad, Gelders Dagblad)	[illegible]
Deventer Dagblad Combinatie	[illegible]
Drents-Groningse Pers (Assen/Winschoten)	[illegible]
Tijl's Dagbladen Combinatie (Zwolle)	[illegible]
Twentsche Courant	[illegible]
	[illegible]
Alsmede in België: De Gazet van Antwerpen	[illegible]
SPU-totaal:	[illegible]

gpd + PERS UNIE = NPA

GPD-infografiek

'Kerstkaarten noodzaak in tijden van recessie'

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De economische recessie heeft het Nederlands bedrijfsleven er niet van weerhouden massaal kerstkaarten naar relaties te versturen. Werd er op de kerstpakketten en relatiegeschenken hier en daar wel beknibbeld, een kaartje kan er blijkbaar nog wel af.

Veel bedrijven en instanties hebben zelfs meer kaarten verstuurd dan vorig jaar. De gemeente Amsterdam bijvoorbeeld zag het aantal relaties uitgebreid en heeft dit jaar 7500 kaarten laten drukken tegenover 5000 vorig jaar. De grote, in het oog springende uitzondering vormt de KLM. Onze nationale luchtvaartmaatschappij heeft de kerst- en nieuwjaarsgroet per post dit jaar achterwege gelaten.

„Om bedrijfseconomische redenen waren wij genoodzaakt te bezuinigen op de kerstkaarten," licht een KLM-voorlichter toe. „We wensen natuurlijk onze relaties het allerbeste, maar een persoonlijk kaartje zat er wegens onze financiële situatie dit jaar niet in. Wel hebben we zoals altijd een groot aantal kalenders aan relaties gegeven."

Accountantsbedrijf Moret Ernst & Young heeft daarentegen bewust niet op de kerstkaarten bezuinigd. Volgens een woordvoerder is er wel uitgebreid over nagedacht, maar is men tot de slotsom gekomen dat het aardig is om de cliënten aan het einde van het jaar de beste wensen per post toe te laten komen.

Unicef, traditioneel een grote leverancier van kerstkaarten, ziet ondanks de huidige economische situatie, geen vermindering in de verkoop. Integendeel, de organisatie heeft tot nu toe een groter aantal bestellingen gehad dan vorig jaar toen er zo'n honderduizend kaarten werden afgenomen en meent dat er sprake is van een duidelijke groei in de sector.

Een verklaring voor het massale sturen van eindejaarswensen en ook het geven van relatiegeschenken is volgens Van Dijk Promotions de recessie zelf. „Bij een dalende markt is het geven van attenties aan relaties, in welke vorm dan ook, van belang. Een bedrijf moet zorgen dat het 'in the picture' blijft. Wij merken wel dat op dure relatiegeschenken wordt beknibbeld. Op dat gebied is er een verschuiving te zien. Bedrijven bestellen meer pakketten dan vorig jaar, maar willen daar goedkopere artikelen in hebben."

Bedrijfsleven blijft dik belastingbiljet bespaard

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Het gevreesde superdikke belastingformulier blijft het bedrijfsleven voorlopig nog even bespaard. Aanvankelijk waren de ondernemers bang dat zij de enorme administratieve rompslomp al volgend jaar op hun dak zouden krijgen door een wettelijke invoering van een uitgebreid aangiftebiljet inkomstenbelasting over de bedrijfsvoering. Maar volgens het ministerie van Financiën is van snelle invoering geen sprake omdat er nog besprekingen met het bedrijfsleven lopen.

De bedoeling is dat bedrijven standaard-jaarstukken gaan invullen. Hierop staan enige honderden extra vragen over onder meer de vermogenspositie, crediteuren en voorraden. De fiscus kan aan de hand van zo'n jaarstuk sneller en langs geautomatiseerde weg de bedrijfsvoering bekijken en vergelijken. Gehoopt wordt op die manier fraude beter in kaart te krijgen.

Voor de bedrijven betekent de regeling niet alleen een enorme papierwinkel, maar ook een extra kostenpost. Volgens berekeningen van de ondernemers zelf zou het invullen kosten met zich meebrengen die variëren van 100 tot 1000 gulden per bedrijf. Gekeken wordt nu of kleine ondernemers vrijstelling kunnen krijgen en of er voor bedrijven een financiële compensatie mogelijk is.

Een proef met de standaard-jaarstukken is al in 1993 gestart. Ook volgend jaar zal Financiën de formulieren blijven toesturen aan bedrijven. Die kunnen op vrijwillige basis meewerken aan de uitgebreide belastingaangifte, maar de wettelijke verplichting hiertoe zal waarschijnlijk op z'n vroegst pas per 1 januari 1996 ingaan.

munt uit

● Olympic

Griekenland zal de Europese Commissie nogmaals om toestemming vragen voor de afschrijving van de schulden van luchtvaartmaatschappij Olympic Airways. De regering wil over gedurende vijf jaar omgerekend f 2,5 miljard afschrijven. De vorige regering kreeg geen toestemming omdat de plannen van destijds geen echte verbetering van de situatie bij de maatschappij inhielden.

● Lufthansa

Deutsche Lufthansa wil met de Poolse luchtvaartmaatschappij Lot samenwerken. De Duitse onderneming heeft donderdag per fax een voorstel gedaan aan de Poolse branchegenoot. Lot, al langer op zoek naar een strategische partner, wil het aanbod bekijken.

● Rusland

Rusland verwacht dat het handelsoverschot dit jaar tot ongeveer 18 miljard dollar zal toenemen. Vooral de import laat een sterke daling zien met 52 procent door een gebrek aan deviezen. Ook importeerde Rusland minder graan. De export, van onder meer ruwe olie, bleef op peil. Rusland voerde voor 42 miljard dollar uit. De export van olie groeide met 21 procent tot 80 miljoen ton.

● Krediet

De Europese Investerings Bank (EIB) verstrekt voor het eerst in haar geschiedenis een lening aan een Aziatisch land. India krijgt voor de verbetering van zijn energiesector een krediet van omgerekend f 118 miljoen. De EIB is bereid over een periode van drie jaar f 1,6 miljard uit te trekken voor de ontwikkeling van Aziatische en Latijns-Amerikaanse landen.

● China

China hanteert vanaf 1 januari volgend jaar één wisselkoers voor zijn nationale munteenheid. Dat heeft de centrale bank van China gisteren via het officiële persbureau Xinhua bekendgemaakt. Daarmee komt een einde aan het wisselkoersstelsel met twee koersen, één voor het betalingsverkeer met het buitenland en één voor binnenlands gebruik.

● Lenen

De Nederlander is weer wat meer geld gaan lenen. In de eerste helft van het jaar werd er nog een stuk minder aan zogeheten consumptief krediet opgenomen dan in de overeenkomstige periode van 1992. In het derde kwartaal was er echter weer een stijging: met 2,7 procent.

nbelast maandloon alleen nog bij 25- en 40-jarig dienstjubileum

Belastingvrije vergoeding kilometers naar 57 cent

Van onze redactie economie

EN HAAG – Werkgevers mogen werknemers vanaf 1 januari een belastingvrije kilometervergoeding geven van 57 cent kilometer. Dat is vijf cent meer dan de kilometervergoeding dit jaar bedraagt. Staatssecretaris Van Amelsvoort (Financiën) heeft dit bekend gemaakt.

belastingaftrek voor reiskosten tussen de woon- en werkplek (het reiskostenforfait) gaat, afhankelijk van de afstand, et minimaal 80 en maximaal 200 gulden omhoog. Wordt als n gebruik gemaakt van het openbaar vervoer dan is de verhoging minimaal 80 en maximaal 370 gulden.

dat het reiskostenforfait stijgt mt ook de belastingvrije vergoe- die een werkgever de werkne- mag geven voor de reiskosten en de woon- en werkplek toe. nkelijk van de afstand en of er ruik gemaakt wordt van het nbaar vervoer, neemt de vergoe- toe met minimaal 40 en maxi- 500 gulden.

or een inflatie met 2,7 procent en de belastingvrije sommen inkomensdeel waarover geen sting betaald hoeft te worden) hetzelfde percentage. Eerder kte het kabinet al bekend voor overige in de belastingen geen ening te houden met de gesteinflatie.

Met ingang van 1994 zal de grens voor teruggave van te veel betaalde belastingen en premies verlaagd worden naar 150 gulden. Het verschil in behandeling tussen bejaarden en niet-bejaarden vervalt. Dit jaar was de teruggave-grens voor bejaarden nog 221 gulden, voor niet-bejaarden 331 gulden. Met ingang van 1995 wordt de grens voor beide groepen 25 gulden.

De belastingaftrek wegens arbeidskosten (het arbeidskostenforfait) gaat omhoog van 5 naar 8 procent met een maximum van 2086 gulden. Dat is 508 gulden hoger dan het maximum vor dit jaar.

Door de verlaging van het huurwaardeforfait (de belastingtoeslag voor eigenaar-bewoners van huizen) met 0,1 procent treedt er voor deze groep een voordeel op. Dat loopt uiteen van 15 tot 600 gulden, afhankelijk van de waarde van de woning.

Werkgevers mogen hun werknemers met ingang van komend jaar nog maar 300 gulden belastingvrij geven als geschenken bij feestdagen. Dat bedrag is 250 gulden lager dan dit jaar. Er mag wel een maandloon belastingvrij worden uitgekeerd aan de werknemer die 25 en 40 jaar in dienst is. Indien er eind dit jaar een andere regeling in de onderneming gold moet die voor 1 mei 1994 zijn veranderd.

Nieuw zijn fiscale voordelen voor spaarregelingen van werknemers en winstdelingsregelingen. Ook is er een belastingvrijstelling voor inkomsten uit kamerverhuur ingevoerd.

uim 2000 banen weg bij Renault

ARIJS - Bij het Franse staatsautocern Renault, dat in 1994 wordt privatiseerd, verdwijnen volgend 2109 banen, zo heeft de directie eren laten weten. Ze onderept dat er het geen gedwongen slagen zullen vallen. Het merenvan de banen verdwijnt via vroegde pensionering van de rknemers. Dit jaar verdwenen er 2249 arbeidsplaatsen. erder zullen binnen de onderne- 1131 mensen een andere baan ijgen. Renault, dat kortgeleden de sieplannen met de Zweedse Volop de klippen zag lopen, heeft op ogenblik ongeveer 60.300 menin dienst.

Op sleeptouw

● *Bloemenveiling Aalsmeer sluit 1993 af met een positief resultaat.* Foto: ANP

Bloeiende omzet Aalsmeer

AALSMEER – Bloemenveiling Aalsmeer heeft in 1993 een omzet behaald van 2,33 miljard gulden. In vergelijking met 1992 is dat een stijging van 5,5 procent. Door ingrepen in de kostenontwikkeling kan de veiling het eigen vermogen versterken met negen miljoen gulden.

De snijbloemenomzet is dit jaar met 5 procent gestegen. De aanvoer in stuks steeg met 2 procent. Het aantal aangevoerde planten steeg met 7 procent. De omzet bleef met 6 procent iets achter. Voor de komende jaren verwacht Aalsmeer vooral in Oosteuropese landen nog groei van de afzetmogelijkheden.

Om de kosten nog verder te drukken brengen de Nederlandse bloemenveilingen gezamenlijk gestandaardiseerd verpakkingsmateriaal op de markt. Dat komt tevens het milieu ten goede. Aalsmeer investeert in 1994 ongeveer 65 miljoen gulden. Onder meer in nieuwe koelcellen en een wasserij voor fust.

Europees krediet voor Moerdijkse afvalverbranding

BRUSSEL - De Europese Investeringsbank in Luxemburg heeft een lening van 500 miljoen gulden verstrekt aan de N.V. Afvalverbranding Zuid-Nederland voor de bouw van een afvalverbrandingsinstallatie (AVI) in de gemeente Klundert.

Afvalverbranding Zuid-Nederland is een gezamenlijke werkmaatschappij van de drie energiebedrijven in Zeeland, Noord- Brabant en Limburg. De AVI wordt gebouwd op het terrein van het industrie- en havenschap Moerdijk.

De installatie, die in 1997 gereed moet zijn, heeft een jaarlijkse capaciteit van 600.000 ton huishoudelijk afval. Er zal afval uit Zeeland en Noord-Brabant worden verwerkt.

De Europese Investeringsbank steunt het project omdat het past in de grote infrastructurele werken op het gebied van transport, energie en milieu, die volgens de Europese regeringsleiders ondersteund dienen te worden.

De regeringsleiders besloten een jaar geleden in de Schotse hoofdstad Edinburgh ga de kredietfaciliteiten van de in 1958 opgerichte Europese Investeringsbank voor dit doel zouden worden verruimd. De kredietverlening voor de AVI Moerdijk is hiervan het eerste concrete resultaat in Nederland.

De AVI Moerdijk zal een belangrijke bijdrage aan energiebesparing leveren. De installatie brandt volledig op afval. De vrijgekomen warmte wordt in de vorm van stoom gebruikt voor de produktie van energie. De totale besparing wordt becijferd op 144 miljoen kubieke meter gas per jaar.

Prijsverhoging benzine en diesel

ROTTERDAM - Als gevolg van de verhoging van de accijns worden benzine en dieselolie met ingang van 1 januari duurder.

De prijsverhoging per liter bedraagt 13 cent voor benzine en 9,4 cent voor diesel. De meest voorkomende literprijzen aan de zelfbedieningspomp zijn dan 191 cent voor super plus loodvrij, 185 cent voor euro loodvrij, 202 cent voor gelode superbenzine en 134,4 cent voor diesel.

Dit heeft marktleider Shell gisteren bekend gemaakt.

beurs

Uitgevers

MSTERDAM - De Amsterdamse ectenbeurs was gisteren ongeanieerd. De koersfluctuaties bleven nnen nauwe grenzen, waarbij de gevers zich in negatieve zin onscheidden. Als gevolg van dunhandel konden hier en daar nog kele flinke uitschieters worden noteerd. De EOE-index ging op ze voorlaatste beursdag van 1993 orgen blijft het Damrak gesloten) 34 punt omlaag naar 412,01. De BS-koersindex steeg 0,2 punt naar 8,30. De aandelenomzetten bleen beperkt tot f 743 miljoen.

itgever Wolters Kluwer verspeelf 2 op f 122,50 en collega Elsevier akte f 1,90 kwijt op f 180,30. Het avenfonds Pakhoed werd f 0,80 oedkoper op f 52,80 en Akzo moest 0,70 terug naar f 186. Van de financiële waarden verloor Aegon f 0,80 f 105,10 en moest Amev eenzelfbedrag terug naar f 86.

an de andere kant was voor het apierfonds KNP een winst van na f 1 weggelegd op f 47 en klom edlloyd f 0,80 naar f 59,20. Philips erbeterde f 0,40 tot f 39,70 en Univer werd f 1,10 duurder op f 25,10. Koninklijke Olie klom onnks de steeds zakkende olieprijen f 0,70 naar f 202,70.

p de lokale markt werd Goudsmit 1,80 lager gewaardeerd op f 29 en oest kantoorinrichter Samas f 1,50 rug naar f 49,50. Nutricia werd f 1,50 goedkoper op f 132,50 en rown Van Gelder daalde f 1 tot f 36. Anderzijds werd voor autodeaer Beers f 2,40 meer neergeteld op f 120. Hollandsche Beton klom f 5 aar f 270 en voor kabelproducent KF had men f 3,50 meer over op f 75. Kantoorinrichter Ahrend boeke een winst van een rijksdaalder op 132,50.

p de optiebeurs verliep de handel eveneens rustig. De omzetten waen een stuk lager dan in de afgeloen dagen. In totaal werden 23.000 ntracten verhandeld.

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	70,70	70,40
ABN Amro A.in F.	90,90	91,10
ABN Amro L.Gr.F.	179,00	179,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	209,90	210,00
Aegon	105,90	105,10
Ahold	47,10	47,00
Akzo	186,70	186,00
Alrenta	271,50	271,90
Amev cert.	86,80	86,00
Bols Wes. c.	46,00	45,90
CSM cert.	73,80	73,70
Dordtsche Petr.	189,00	189,50
DSM	105,80	106,20
Elsevier	182,20	180,30
Fokker cert.	21,10	21,40
Gist-Broc..cert.	53,70	53,70
Heineken	216,00	216,20
Heineken Hold.	192,30	192,00
Hoogovens nrc	47,20	47,50
Hunter Douglas	81,50	82,50
ING c.	91,30	91,60
KLM	41,00	40,70
Kon. KNP BT	46,10	47,00
Kon. Olie	202,00	202,70
Nedlloyd	58,40	59,20
Océ-v.d.Gr.	67,70	67,80
Pakhoed cert.	53,60	52,80
Philips	39,30	39,70
Polygram	76,20	76,20
Postb.Beleggf.	66,80	66,80
RG Florente F.	132,00	132,10
Robeco	122,70	123,30
Rodamco	63,10	63,20
Rolinco	124,00	124,80
Rorento	98,00	98,30
Stork	43,40	43,10
Unilever cert.	224,00	225,10
Van Ommeren nrc	47,60	47,90
Ver.Bezit VNU	173,90	174,20
Wolters-Kluwer	124,50	122,50

Avondkoersen Amsterdam

Aegon 105,40 (105,10)
Kon.Olie 202,50 (202,70)
Philips 39,70 (39,70)

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	59,30	59,90
ABN AmroHld.prf.c.	6,41	6,46
ABN Amro pref.	70,30	69,80
ACF-Holding c.	56,60	56,80
Ahrend Groep c.	130,00	132,50
Asd Options Tr.	11,00	11,30
Asd. Rubber	2,70	2,70
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	141,50	141,10
Athlon Groep	60,50	60,50
Athlon Groep nrc	59,00	59,00
Aut.Ind.R'dam	63,00	63,00
BAM Groep	116,50	116,50
Batenburg	137,00a	136,00
Beers	117,60	120,00
Begemann Groep	52,20	52,00
Belindo	316,80	317,00
Blydenst.-Will.	29,50	29,30
Boer De Winkelb.	72,00	72,00
Borsumy Wehry	134,00	135,00
Boskalis c	45,60	45,90
Braat Beheer	30,70	30,70
Breevast	9,60	9,50
Burgman-Heybroek	1500,00	1500,00
Calvé-Delft pref	890,00	890,00
Calvé-Delft cert	1460,00	1460,00
Cap Volmac	22,10	21,90
Cindu Intern.	101,00	101,00
Claimindo	317,00	317,00
Content Beheer	23,70	23,80
Credit LBN	43,70	44,70
Crown v.G. cert.	137,50	136,50
CSM	73,90	73,50
Delft Instrum.	23,10	23,10
Dorp-Groep	43,40	43,20
Dorp-Groep div'94	105,20	105,50
Draka Holding	36,30	36,40
Econosto	23,00	23,20
EMBA	170,00a	–
Eriks Holding	90,00	91,00
Flexovit Int.	59,00	58,50
Frans Maas cert.	48,30	48,80
Fugro McClelland	36,80	36,70
Gamma Holding	98,80	98,00
Gamma pref.	6,40	6,40
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	43,80	43,80
Geveke	26,50	26,50
Giessen-de N.	344,00	344,00
Goudsmit	30,80	29,00
Grolsch cert.	43,90	43,40
GTI-Holding	168,00	167,00
Hagemeyer	124,00	123,00
HAL Trust B	17,90	17,90
HAL Trust Unit	18,00	18,00
HBG	265,00	270,00b
Hes Beheer c	23,00	22,80
Heijmans	47,70	47,50
Hoek's Mach.	78,50	78,10
Holland Colours	58,60	58,80
Holl.Sea S.	0,34	0,30
Holl. Ind. Mij	54,00	54,00
Hoop Eff.bank	9,90	9,90
Hunter D.pref.	1,95	1,95
IHC Caland	38,50	38,50
Internat.Muell.	83,00	83,00
ING	8,18	8,19
Kas-Associatie	62,00	61,50
Kempen & Co	13,30	13,40
Klene Holding	89,20	89,20
Kondor Wessels	42,00	42,00
KBB	104,30	104,50
Kon. Sphinx	40,20	40,50
Koppelpoort	437,00	435,00
Krasnapolsky	159,00	158,00a
Landré & Gl.	43,50	45,00
Macintosh	56,90	56,50
Maxwell Petr.	172,00	172,00
Moeara Enim	1640,00	1630,00
M.Enim OB-cert.	21550,00	21550,00
Moolen Holding	36,70	36,60
Mulder Boskoop	33,70	34,00
Multihouse	1,80	1,70
Naeff	415,00	415,00
NAGRON	80,00	80,00
Nat. Inv. Bank	101,00	101,10
NBM-Amstelland	14,50	14,60
NEDAP	58,00	58,80
Nedcon Groep	52,90	53,10
NKF Holding	171,50	175,00
Ned.Part.Mij	55,10	55,40
Ned.Springst.	5150,00	5220,00
Norit	19,30	19,00
Nutricia GB	133,50	132,50
Nutricia VB	134,00	132,50
Nijv.-Ten Cate	96,30	96,40
OPG cert.	55,80	56,00
Orco Bank cert.	91,20	92,00
OTRA	270,00	269,00a
Pirelli Tyre	14,40	14,40
Polynorm	140,00b	141,00b
Porc. Fles	30,00	30,80
Randstad	60,00	58,50
Reesink	96,20	97,00
Rothmans Int.	4,85	4,81
Roto Smeets Boer	47,20	47,00
Samas Groep	51,00	49,50
Sarakreek	13,30	13,20
Schuitema	1670,00	1670,00
Schuttersveld	43,50	43,50
Smit Intern.	30,00	31,80
St.Bankiers c.	17,80	17,90
Stad Rotterdam c	46,80	47,20
Telegraaf De	154,00b	154,00
Textielgr.Twente	72,50	75,00
Tulip Computers	15,00	15,40
Tw.Kabel Holding	189,00	189,00
Ubbink	93,00b	94,20
Union	41,00	42,00
Vereenigde Glas	500,00	503,00
Volker Stevin	77,00	76,00
Vredestein	15,50	15,60
Wegener	104,50	105,00
West Invest F.	9,80	9,80
West Inv.F. wb	76,50	72,00a
Wolters Kluwer	500,00	488,00
Wyers	24,50	24,50

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	102,30	102,80
ABN Amro Amer.F.	79,60	79,80
ABN Amro Eur. F.	92,60	92,40
ABN Amro Far EF.	77,90	77,90
ABN Amro Neth.F.	118,10	117,40
ABN Amro rent.div	160,90	161,00
Aegon Aandelenf.	49,50	49,60
Aegon Spaarplus	5,30	5,30
Aldollar BF $	32,30	32,40
Alg.Fondsenbez.	283,50	285,00
Alliance Fund	10,00	10,00
Amvabel	103,90	104,70
Asian Cap.F.$	68,00	68,30
Asian Tigers F.	131,20	132,50
Asian Select. F.	133,00	136,00
Austro Hung. F.	7,10	7,10
Bemco RentSel.	63,40	63,50
Bever Holding	4,00	4,00
CL Aandelenfonds	105,60	105,40
CLN Obl. Div. F.	123,30	123,40
CLN Obl.Waardef.	136,00	136,10
Delta Lloyd Inv.	36,20	36,00
DP America Gr.F.	36,50	36,50
EGF Investm.	159,50	161,50
EMF Rentefonds	88,00	88,10
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,20	19,20
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	45,00	45,20
Esmeralda part.	43,00	43,30
Eur.Ass. Trust	8,00	8,00
EMS Growth Fund	109,90	109,90
EMS Income Fund	106,30	106,30
EMS Offsh. Fund	111,70	111,70
EOE Index Fnd	448,00	448,00
Euro Growth Fund	61,20	61,40
Euro Spain Fund	7,90	7,90
Far East Sel.F.	89,00	91,20
Gim Global	67,50	67,60
Groeigarant	1,35	1,35
Holland Fund	90,00	90,00
Holl. Eur. Fund	64,60	64,60
Holl. Obl.Fonds	140,00	140,50
Holl. Pac. Fund	135,60	137,50
Holl. Sel.Fonds	101,90	101,90
Hooge Huys Hypf.	137,10	137,40
ING Bnk Dutch Fnd	63,60	63,40
ING Bnk Geldm.Fnd	59,15	59,15
ING Bnk Glob.Fund	56,50	56,50
ING Bnk Oblig.Fnd	39,80	39,80
ING Bnk Spaard.F.	102,14	102,14
ING Bnk Rentegr.F	140,00	140,00
ING Bnk Vastg.Fnd	25,60	25,60
Innovest	71,90	71,90
Interbonds	548,00	550,00
Intereffekt 500	29,20	29,80
Intereffekt wt	33,00	33,00
Investa part.	86,50	86,00
IS Himal.Fund $	17,00	17,00
Jade Fonds	227,00	231,60
Japan Fund	17,70	18,00
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	11,00	–
Leveraged Cap	65,90	66,20
Liquirent	53,30	53,30
Mal.Capital F.$	18,50	18,50
Mees Obl.Div.F.	133,50	133,40
Mexico Income F.	21,60	21,60
Mondibel	83,40	83,40
Nat.Res.Fund	79,90	80,00
New Asia Fund	11,70	11,40
Nomura Warr. F.	0,18	0,19a
Obam, Belegg.	346,50	348,00
OAMF Rentefonds	15,65	16,00f
Orange Fund	26,20	26,20
Pac.Dimensions	149,00	151,00
Pac.Prop.Sec.F.	45,20	47,00
Pierson Rente	131,70	131,90
Postb.Aand.f.	61,90	61,90
Postb.Obl.f.	56,00	56,00
Postb.Verm.gr.f.	64,60	64,60
Rentalent Bel.	178,80	178,80
Rentotaal NV	41,50	41,50
RG America F.	144,30	145,00
RG Divirent F.	55,10	55,10
RG Europe F.	134,70	134,50
RG Nettorente F.	103,10	103,10
RG Pacific F.	141,50	142,40
RG SP Groen	65,50	65,50
RG SP Blauw	65,40	65,40
RG SP Geel	64,10	64,20
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,00	–
Schrod.Int.Pr.F	30,10	30,30
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	196,40	196,40
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	218,00	220,00
Trans Eur.Fund	95,90	96,80
Transpac.F.	330,00	330,00
Uni-Invest	22,60	22,50
Unico Inv.Fund	80,80	80,80
Unifonds DM	35,00	35,00
Vaste Waard.Ned	59,70	60,00
VastNed	126,00	125,50
VIB NV	60,00	61,50
VSB Aand.Fonds	102,70	102,50
VSB Mix Fund	63,60	64,20
VSB Obl.Gr.f.	114,60	114,60
VSB Rente Fonds	115,90	116,10
WBO Intern.	79,80	79,80
Wereldhave NV	120,00	119,00
Yen Value Fund	83,70	83,60
ZOM Florida F.$	28,00	28,00
Zonnespectrum	9,60	9,60

Parallelmarkt		
Alanheri	31,00	31,00
ABF	124,30	124,30
ASN Aandelenf.	55,80	55,70
Austria Global	1175,00	1175,00
Besouw Hold.	26,00	27,00
Biogrond Belegg.	10,70	10,80
Comm.Argeus F.	95,60	–
Comm.Benacus F.	96,80	–
Comm.Cea F.	95,80	–
De Drie Electr.	13,50	13,50
Delta Ll.Dollarf.	68,70	68,60
Delta Lloyd ECU	65,20	65,10
Delta Lloyd Mix	76,20	76,00
Delta Lloyd Rent	67,80	67,80
DOCdata	3,90	3,85
E&L Belegg.1	94,80	94,20
E&L Belegg.2	92,60	92,40
E&L Belegg.3	115,00	115,10
E&L Belegg.4	92,50	92,40
E&L Kap.Rente F.	121,10	121,10
German City Est.	32,00	31,80
Gouda Vuurvast	62,50	62,50
Helvoet Holding	26,00	26,00
Inter/View Eur.	4,20	4,50
Management Share	1,00	1,00
Nedschroef Hdg	59,80	59,20
Neways	5,70	5,70
Ohra Aand.F.	69,60	69,20
Ohra Liq.GrF.	53,30	53,30
Ohra Obl.Df.	61,30	61,20
Ohra Obl.Grf	57,50	57,40
Ohra Onr.G.F.	70,20	70,30
Ohra Totaal F.	64,20	64,00
Pan Pac. Winkel	4,80	4,80
P & C Groep	110,00	111,00
Pie Medical	4,30	4,10
Pitcher	47,50	47,50
Satcom Hold.	13,00	13,00
Simac Techniek	11,60	11,60
Suez Gr.Fund	56,50	56,50
VHS Onr. Mij	3,80	3,80
Welna	45,00	44,80
Wereldhave	4,30	–
Wolff	46,00	46,00

Parallel top-15		
Artu Biol.	4,30	4,20
Bergh. Pap.	46,40	46,20
Dico Intern.	75,30	75,00f
EHCO KLM	33,30	34,00
Free Record	26,00	25,50
Gelderse Pap.	54,50	54,70
Groenendijk	33,70	33,70
Grontmij	70,00	69,50
Kuhne+Heitz	37,20	37,40
LCI Comput.Gr.	1,80e	1,85
Melle, van nrc	69,80	70,10
Ordina Beheer	15,70	16,10
Sligro Beheer	77,00	77,00
Vilenzo	38,50	38,50
Weweler	23,80	23,50

Wall Street		
allied signal	79 5/8	80 1/8
amer.brands	33 1/4	33 1/4
amer.tel.tel	54 1/8	53 1/4
amoco corp	53 5/8	53 1/4
asarco inc.	22 3/8	22 5/8
bethl. steel	19	19 7/8
boeing co	43 5/8	43 1/8
can.pacific	15 7/8	16
chevron	88 7/8	88
chiquita	10 3/8	10 3/8
chrysler	53 7/8	54 1/8
citicorp	37 3/4	37 3/8
cons.edison	33 1/4	33 1/8
digit.equipm.	35	34 1/4
dupont nemours	49 5/8	49 1/8
eastman kodak	56 1/8	56 1/4
exxon corp	64	63 5/8
ford motor	64 3/4	64 3/4
gen. electric	106 1/2	106 1/2
gen. motors	56 3/4	56 1/8
goodyear	45 3/4	45 5/8
hewlett-pack.	77 1/4	78 1/2
int. bus.mach.	58 3/8	58 1/8
int. tel.tel.	92 1/2	92 1/4
klm airlines	21 5/8	21 1/4
mcdonnell	108	108
merck co.	35 1/4	35 1/8
mobil oil	78 3/8	79 1/8
penn central	31 1/4	32 1/8
philips	20 5/8	20 5/8
primerica	39 1/2	38 7/8
royal dutch	106 1/4	105 1/4
sears roebuck	51 3/4	53 5/8
sfe-south.pac.	21 1/4	21 1/8
texaco inc.	64 5/8	65
united techn.	63	61 5/8
westinghouse	14 1/8	14 1/8
whitman corp	16 1/4	16 1/8
woolworth	24	24 1/2

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,845	1,965
austr.dollar	1,23	1,35
belg.frank (100)	5,23	5,53
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,40	113,40
engelse pond	2,74	2,99
finse mark (100)	31,95	34,45
franse frank (100)	31,30	34,05
griekse dr. (100)	0,68	0,86
hongkong dlr.(100)	21,75	25,75
ierse pond	2,56	2,81
ital.lire (10.000)	10,35	12,05
jap.yen (10.000)	167,00	173,00
noorse kroon (100)	24,25	26,75
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,99	1,17
spaanse pes. (100)	1,26	1,44
turkse lira (100)	0,0100	0,0170
zweedse kr. (100)	21,70	24,20
zwits.fr. (100)	129,75	134,25

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,91625-1,91875
antill.gulden	1,0650-1,0950
austr.dollar	1,2910-1,3010
belg.frank (100)	5,3875-5,3925
canad.dollar	1,43375-1,43625
deense kroon (100)	28,655-28,705
duitse mark (100)	112,0000-112,0500
engelse pond	2,8695-2,8745
franse frank (100)	32,895-32,945
griekse dr. (100)	0,7310-0,8310
hongk.dollar (100)	24,7350-24,9850
ierse pond	2,7290-2,7390
ital.lire (10.000)	11,305-11,355
jap.yen (10.000)	171,700-171,800
nwzeel.dollar	1,0640-1,0740
noorse kroon (100)	25,805-25,855
oostenr.sch. (100)	15,9250-15,9350
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3570-1,3670
zweedse kr. (100)	23,195-23,245
zwits.frank (100)	132,675-132,725
e.c.u.	2,1615-2,1665

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	278,80	279,10
id excl.kon.olie	270,20	270,20
internationals	270,90	272,00
lokale ondernem.	289,30	288,80
id financieel	238,00	237,60
id niet-financ.	340,10	339,40

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	430,10	430,60
id excl.kon.olie	388,70	388,60
internationals	437,80	439,50
lokale ondernem.	418,50	417,70
id financieel	392,70	392,00
id niet-financ.	455,90	454,90

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	148,10	148,30
internation	138,80	139,50
lokaal	149,90	150,00
fin.instell	179,80	179,10
niet-financ	144,10	144,30
industrie	146,70	146,90
transp/opsl	117,50	117,60

Goud en zilver

Goud onbewerkt 23,460-24,060, vorige 23,550-24,150, bewerkt 25,660 laten; vorige 25,750 laten
Zilver onbewerkt 275-345, vorige 275-345, bewerkt 390 laten, vorige 390 laten.

Dow Jones

Industrie
3794,33
0,56

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	72,50	232	1,00	1,00
abn amro	c apr	70,00	167	4,30	4,30
abn amro	c apr	75,00	113	2,20	2,20
abn amro	c jul	72,50	124	4,00a	3,80
ah	c jan	45,00	135	2,70	2,60
ah	c jan	47,50	299	1,10	1,10
ah	c apr	50,00	107	1,80	1,80
ah	c jul	50,00	172	3,00	3,00
ah	c o96	45,00	176	9,60	9,90
ah	p apr	42,50	200	0,80	0,90
akzo	c jul	200,00	102	6,50	5,80
akzo	p jan	195,00	250	8,50a	9,20
akzo	p jan	220,00	250	33,50a	34,00
bsw	c jul	47,50	165	2,80	2,90
d/fl	c jan	195,00	217	0,70	0,90
d/fl	c mrt	190,00	151	5,30	5,90
d/fl	c mrt	200,00	240	1,60	1,70
d/fl	p jan	190,00	340	1,40	1,00
dsm	p jan	105,00	123	2,60a	2,30
els	c jan	190,00	113	1,70	1,10
els	p apr	170,00	129	2,80	3,30
eoe	c jan	410,00	421	10,00	9,80
eoe	c jan	415,00	399	7,20	7,10
eoe	c jan	420,00	167	4,90	5,00
eoe	c apr	360,00	102	58,50	59,00
eoe	p jan	395,00	111	1,50	1,70a
eoe	p jan	400,00	227	2,60	2,50
eoe	p jan	410,00	609	5,40b	5,10
eoe	p feb	410,00	117	8,50	8,60
fokker	c jul	22,50	848	2,50	2,30
ing	p j96	55,00	180	0,60a	0,50
ing	p o97	80,00	182	6,50	6,80
klm	p jan	35,00	114	0,30a	0,10
klm	p jan	45,00	290	4,20a	4,20
klm	p o96	30,00	102	2,50a	2,00
olie	c jan	195,00	199	9,10a	9,50
olie	c jan	200,00	104	5,30	5,80
olie	c o97	180,00	126	37,50	39,00
olie	p jan	200,00	147	2,00	1,80
olie	p jan	210,00	150	8,20b	8,00
phil	c jan	40,00	641	1,00	1,20
phil	c apr	40,00	263	2,70	2,80
phil	c apr	42,50	107	1,60	1,80
phil	c jul	42,50	279	2,50	2,60
phil	c okt	45,00	343	2,50	2,50
phil	c o95	20,00	117	20,30	20,60
phil	p jan	42,50	900	3,30	2,90
top5	c jan	730,00	218	6,50b	7,20
unil	c jul	220,00	105	14,50a	14,20
x059	c d94	–	130	3,80a	3,86b

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Personeel gevraagd

Top-haarstyliste m/vr. gevraagd
per direct.
Kappersteam Jan Stassen, Hoensbroek, ☎ 045-211852.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Nuth en Vrieheide
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Limburgs Dagblad, Rumpenerstr. 81, Brunssum.
☎ 045-256363.

Lunchroom 't Loon
vraagt AFWASHULP, lft. 17-18 jaar, plm. 30 uur p.wk. en BUFFETHULP leeft. plm. 18 jr., min. MAVO, plm. 25 uur p. wk. Sollicitaties na telef. afspr. 045-711186, Dhr. Smeets.

Drs. H.M.B.J. Schiffelers
Dierenkliniek Tierklinik
Groeneweg 1, 6456 AW Onderbanken-Bingelrade, telefoon 04492-1811.
Gevraagd voor werkzaamheden in kliniek voor paarden en kleine huisdieren:
Dierenarts-assistente
voor plm. 40 uur per week.

J.v.L. Bouw vraagt per 1-1-'94 met SPOED betontimmerlieden en metselaars voor projecten in Duitsland. Tel. 043-633757.

Gevr. ervaren THUISLOCKSTERS omg. Brunssum-Heerlen. Tel. 045-725958.

Inn-Hair Brunssum vraagt zelfst.werkende KAPPER/kapster. Telef. 045-259349.

HUISVROUW gevr. voor hele dagen. Tel. 046-753210.

Met spoed gevr. gemotiveerde vr. zelfst. FRITUREHULP voor friture in Heerlen. Werktijden van 16.30 tot 21.00 uur. Pers. aanmelden na telef. afspraak Reeweg 100 Landgraaf. 045-321988.

NETTE taxichauffeurs gevr. parttime, dag- nachtdienst. Heerenwg 267, Heerlen.

FRITUREHULP gevraagd voor 2 à 3 avonden per week. ☎ 045-457845.

BEZORGERS gevraagd voor ochtendkrant, min. leeftijd 15 jr. voor Brunssum. Telef. 045-257974.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Kamers

Luxe kamer, eig. kitch. in LANDGRAAF voor werk./stud. dame. ☎ 045-311288.

Gemeubileerde KAMER te h. te Valkenburg voor oudere heer of dame. 04406-12875.

Gezocht kamer (event. gemeub.) te LANDGRAAF of omgeving. Tel. 045-323817.

Gezocht kamer (event. gemeub.) te LANDGRAAF of omgeving. Tel. 045-323817.

Welke student uit SITTARD of omstreken wil zijn kamer in januari en februari onderverhuren? (i.v.m. stage). Telef. 046-580198.

Te huur gemeub. kamer, ƒ 425,- incl. te HEERLERBAAN. Telef. 045-413568.

Onroerend goed te huur aangeboden

BV Makelaardij onroerende goederen
Peter van Bruggen
heeft woonruimte te huur:

* HEERLEN, Emmastraat 14- 16
Luxe appartementen met 2 slaapkamers. Huurprijzen vanaf ƒ 1.025,- incl. voorschot bijkomende kosten

* HEERLEN, Willemstraat 64 A
Appartement met o.a. 1 slaapkamer.
Huurprijs ƒ 895,- incl. voorschot bijkomende kosten

* HEERLEN, Kruisstraat 59
Nog 1 studentenkamer medegebruik van keuken, douche en toilet. Huurprijs ƒ 345,- incl. bijkomende kosten.

* MAASTRICHT, Kasteel Bleienbeekstraat
Flatwoning met 2 slaapkamers. Huurprijzen vanaf ƒ 875,- incl. voorschot stook-/servicekosten.

* MAASTRICHT, Koning Clovisstraat 23
Nog 3 studentenkamers.
Huurprijzen v.a. ƒ 370,- incl. bijkomende kosten

* MAASTRICHT, Volksbondweg 17 B
Nog 1 kamer voor vrouwelijke student.
Huurprijs ƒ 320,- incl. bijkomende kosten

* MAASTRICHT, St. Maartenslaan 32
5 Studentenkamers per 1 febr. 1994.
Huurprijzen v.a. ƒ 300,- incl. bijkomende kosten.

Inlichtingen: tel. 045-417085.

WOONRUIMTE te huur te Heerlerheide, huurprijs ƒ 935,-. Tel. 045-463400.

ZUTENDAAL (B) appartement. 2 slpks, keuken, badkamer, berging, woonkamer, garage, vrij 01-01-'94. Inl. tel. 09-32.89722001.

BORN, halfvrijst. woning met garage en grote tuin, ƒ 1.055,-. Tel. 04498-51977.

Te huur in EYGELSHOVEN, appartement met 1 slpk., per 1-1-'94. Tel. 045-456995.

Te huur gemeub. appartement, ƒ 800,- incl. te HEERLERBAAN. 045-413568.

Bouwmat./machines

Te koop BETONMOLENS en hete luchtkanonnen. Fa. L. Collé, Susteren. Telef. 04499-3030.

AANBIEDING t/m 31-12. Dakleer 10 mtr. lang, 4 mm. dik, ƒ 55,-. Laminaatparket 32,50 p. m2. Waspoeder 12 kg. ƒ 40,-. Houten schroten, 10 cm. br., ƒ 1,- p. mtr. Rennemigerveldweg 72, Heerlen, ☎ 045-727742/723076.

Te koop WATERPASINSTRUMENT met hoekmeting (400 rad.) pr.n.o.t.k. Inl. 045-312956.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Neerbeek/Beek
Nieuwenhofstr. 21.
Vrijst. woning, opp./inh. 500 m2/m3. Pr. ƒ 335.000,- k.k.
Tel. 046-370371/373427.

BRUNSSUM op mooie lokatie bungalow te koop voor ƒ 235.000,- k.k. Telefoon: 045-273633 b.g.g. 259615.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Hoensbroek oud herenhuis
* Beg.gr.: vrij te aanv.
Kelder, woonk., slaapk., douche, keuken, bijkeuken, tuin, berging, cv.
* 2 verdiepingen: verhuurd
Woonk., keuken, dakterras, 2 slaapk. + badk.
Vraagpr. ƒ 149.000,- k.k.
Tel. 043-218633.

Swier 76, WYNANDSRADE. Landelijk gelegen halfvrijstaand huis met carpoort en garage met zolder, grote tuin. Ind.: hal, L-vormige kamer, grote keuken met eiken aanbouwkeuken, washok, kelder, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, grote zolder/berging. Kunststof kozijnen. Rustiek interieur. Opp. 720 m2. Vraagprijs ƒ 255.000,-k.k. Tel. afspr. 045-241041.

Geldzaken

WIJ WENSEN U PRIVÉ EN ZAKELIJK EEN VOORSPOEDIG 1994.
Administratiekant. Patelski v.o.f.
De Lirp 4, Heerlen. Tel. 045-717794.
Boekhouding, belastingen en bedrijfsbegeleiding.

BELEGGERS gezocht voor de duur van 1 jaar, rendement 20%. Maandelijkse terugbetaling, goede waarborgen, v.a. ƒ 10.000,-. Serieuze reakties: ☎ 04749-3835.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

deSede-handwerk.
Liefde voor detail.

Een deSede mag U rustig eens van wat dichterbij bekijken. Bijvoorbeeld het leder. U ziet en voelt zijn oorspronkelijke natuurlijkheid. Een resultaat van de speciale deSede-looitechniek, die een traditionele werkwijze met de modernste technologie verbindt. Om Uw model ook nog na jaren in de mooiste kleuren te laten schitteren, worden de deSede-leders volledig doorgekleurd, hetgeen een gelijkblijvende hoge lichtechtheid garandeert. Een harmonische omgeving bieden ook de deSede-stoffen, van uitgelezen kwaliteit in kleuren en dessins, verwerkt naar deSede-maatstaven.

Geselecteerde vulmaterialen zorgen voor een comfortabele vulling, die ook nog na jaren aan zijn belofte voldoet. Te bespeuren handwerkskunst made in Switzerland.

DS-140
Design: Reto Frigg

deSede of Switzerland handmade

SIJBEN ROERMOND wooncenter

Afwijkende openingstijden tijdens de eindejaarsshow:
Do. 30 december
van 10.00 tot 21.00 uur.
Vrij. 31 december
van 10.00 tot 15.00 uur.

Maasnielderweg 33, Roermond. Telefoon: 04750-16141

Bedrijven/Transacties

Slagerij te huur
goede lokatie, geschikt als filiaal, prima omzetmogelijkheden. Br.o.nr. B-04998, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur GEVRAAGD café. Br.o.nr. B-04993, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Woningruil

Woningburo Start heeft voor U 1400 RUILWONINGEN in Nederland. Bel voor gratis info: 030-941099.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Caravans

Te koop CARAVAN Wilk Sport 380, i.z.g.st., met nieuwe ijskast en kachel, bwj. '79. Tel. 045-455685.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Auto's

Inruilauto's

Motorfiets Honda Shadow 600 VT	1991
16x Fiat Panda	'84 t/m '92
10x Fiat Uno	'85 t/m '92
3x Fiat Ritmo	'83 t/m '87
Fiat Tipo 14 AGT roodmetallic	1991
Fiat Tipo 2.0 GT rood	1991
Fiat Tipo 1.4 iE zwart	1992
Fiat Tempra 1.6 S zwart	1991
Fiat Ducato diesel, verlengd en verhoogd	1986
Alfa 75 1.8 iE GR groenmetallic	11-1990
BMW 518 blauwmetallic	1983
Ford Escort Laser 5-deurs wit	1985
Ford Siërra 1.8 turbo diesel stationcar	1991
Honda Aerodeck 2.0 EX LPG roodmetallic	1988
Lada 2104 1.5 L stationcar wit	11-1988
Peugeot 305 grijsmetallic	1985
Renault 5 TR 1.4 Parisienne zwart	1990
Renault 21 GTS wit	1987
Seat Toledo 1.6 CL wit	1992
Seat Ronda 1.2 GL zilver	1984

BOVAGGARANTIE (tot 2 jaar) - INRUIL - FINANCIERING.
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34, telefoon 045-742121.

Toledo 1.8 GL Class. 11-'93.
Centrale vergrendeling, getint glas, metallicblauw, 2.000 km., cd-speler, radio/cassette.
Toledo 1.8 GL Sport, spoiler, Tornadorood, alu-velgen, radio/cassette, 6-'93.
Ibiza 1.3i CLX, groenmetallic, 11-'93.
Autosport Brouns, Schelsberg 175, Heerlen, ☎ 045-725507.

NISSAN
Eindejaarsaktie
Nissan Micra tot ƒ 1.600,- in prijs verlaagd
Nissan Sunny tot ƒ 2.400,- voordeel
Nissan Primera ƒ 3.200,- voordeel op een airco
Oude prijs 1993, kenteken 1994
(zolang de voorraad strekt)
GARAGE SCHOENMAKERS SITTARD B.V.
Limbrichterweg 78. Tel. 046-512814.
Donderdag koopavond.

auto A-Z
LET OP OPRUIMING OUDE VOORRAAD MAAK GEBRUIK VAN VOORDEELPRIJS TOT 05-01-'94.

Citröen BX 19 TZi metallic LPG etc.	1991	ƒ 24.500,-
Ford Siërra 2.0i 4-drs. schuifdak etc.	1990	ƒ 17.500,-
Volvo 460 GL metallic 4-deurs	1990	ƒ 22.500,-
Volvo 440 GL 5-deurs GLT-uitv.	1990	ƒ 19.500,-
Volvo 740 GLE automaat lm-vlgn. etc.	1989	ƒ 25.500,-
Mazda 626 GLX coupé rood nw. model	1989	ƒ 19.500,-
Audi 80 S diverse uitvoeringen van	1988	ƒ 18.500,-
Volvo 360 GL injection 5-deurs	1988	ƒ 10.500,-

INCL. GROTE BEURT EN EEN VOL JAAR GARANTIE
Verkoopinfo: 045-728484
Na 18.00 u. 045-320047
Heerlenseweg 200, Landgraaf
maakt onderdeel uit van de Zuidlimburgse BMW-Dealers.

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's:
Daihatsu Feroza EL '92
Daihatsu Rocky wagon '85
Mitsubishi Pajero '86
Automatics
Fiat Uno Matic 60 '87
Toyota Tercel aut. '84
Audi 100 2.3 E nw. type '91
Camper/bestel
Ford Transit Camper
Toyota Hi-Ace lang en verhoogd '88
Diesels
BMW 524 TD
147.000 km '89
ANWB-gek. auto's
Daihatsu Charade Bianco '91
Ford Mondeo 16 CLX 4-deurs '93
Ford Mondeo 16 CLX 5-deurs '93
Ford Siërra 2.0 CL 17.000 km '92
Ford Orion 14 CL 16.000 km '92
Ford Siërra 2.0 CL 4-drs. '88
Ford Siërra zwart '88
Ford Siërra sport '87
Siërra Crosworth uitv. '85
Ford Escort 14 CL 3-drs. '86
Ford Escort 13 5-deurs '83 '84 '85
Opel Astra 16i GLS 5-d. '91
Opel Kadett 13 S Sedan '86
Kadett 12 S sportuitv. '85
Opel Kadett 5-drs. rood '87
Opel Kadett 3-drs. bruin '85
Opel Kadett 3-drs. groen '85
Opel Kadett 3-drs. rood '85
Opel Kadett 1.4i Life '91
Opel Omega 2.4i '91
Alfa 33 1.5IE sport '91
Opel Ascona 16 GT '86
Opel Corsa 13 S '83 / '84
Opel GTi '69
Audi 100 2.3 E nw. type '91
VW Polo Coupé '90
VW Golf Manhattan 16 '89
VW Jetta 1.3 S 4-drs. '89
VW Golf GTi 1.8i '88
VW Passat 1.8i 5-drs. '86
Nissan Primera 1.6 LX '91
Nissan Sunny coupé 1.6 '87
Honda Civic 1.3 S '89
BMW 735i div. ass. '87
BMW 316 rood '85
Peugeot 205 XS '87
Alfa 33 1.3 '87
Toyota Starlett 1.3 XL '89
Lada 2105 1.5 '90
Mazda 626 1.8 LX '90
Mazda 323 1.3 LX '86
Citroën AX Sport '87
Citroën 1.4 BX '85
Mini 100 XE '88
Volvo 360i '87
Volvo 340 '84 + '87
Suzuki Alto '85
Div. inruilers:
BMW 315 '83
Ford Capri '80
Fiat Panda '84
Subaru 1.3 DL '85
Mitsubishi Starion '82
Ford Fiësta '82
Fiat 127 '83
Volvo 340 '80/'84
Opel Manta '79
Cuore autom. '84
Reeweg 112, Landgraaf
Tel. 045-321810.

ALFA Romeo 75 V6, 2.5 QV met kat. bwj. '87, veel opties, in nw.st. Telef. 045-271417.

Eind goed, alles goed
Een greep uit de voorraad van Volvo Klijn:

Volvo 850 GLE alarm cruise-control lm-velgen	1993
Volvo 940 GL 2.3 airconditioning alarm	1990
Volvo 740 GL 2.3 blackline lm-velgen alarm	1989
Volvo 740 GL 2.3 automaat ABS alarm	1989
Volvo 480 Turbo alarm lm-velgen	1988
Volvo 460 DL 1.8i port. vergr. deelbare a.bank	1992
Volvo 440 GLT 102 pk stuurbekr. electr. ramen	1992
Volvo 440 GLT lm-velgen kuipstoelen a.spoiler	1989
Volvo 440 GL port. vergr. stoelhoogte verst	1990
Volvo 440 DL 1.8i achterspoiler	1991
Volvo 440 DL	1991
Volvo 440 DL deelbare achterbank	1989
Volvo 360 2.0i getint glas	1989
Volvo 340 GL automaat pluche bekleding	1990

Vreemd merk:

Mazda 323 GLX 1.5 sedan zilver-metallic	1988
Mercedes 190 D schuifdak alarm port. vergr.	1989
Toyota Corolla 1.3i sedan zilver-metallic	1989
Ford Escort 1.4i schuifdak getint glas	1990
Fiat Panda 1000 L IE wit	1989
Nissan Sunny 1.6 SLX Coupé getint glas	1988

Stationcars:

Volvo 745 GL 2.3i blackline airco lm-vlgn. alarm	1990
Volvo 245 DL 2.0 blauw honderek	1985
Volvo 245 DL 2.3i zilver get. gl. niveau regeling	1991
Volvo 240 Polar 2.3i rolh. trekh. sunr. lm-vlgn.	1993

VOLVO KLIJN HEERLEN. de Koumen 7, Hoensbroek. Tel. 045-220055.
VOLVO JAC KLIJN CV. Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

Alfa ROMEO 33 1.5 TI kl. zwart, centr. deurvergr., el. ramen, 5-gang, i.z.g. cond., '87. Tel. 045-750633.

Te koop BMW 323i, bwj. '84, div. accessoires, grijsmetallic, ƒ 7.000,-. ☎ 045-231114.

Te koop BMW 320-6, bwj. '82, veel extra's, vraagpr. ƒ 4.500,-. Tel. 046-752029.

Te k. BMW 628 CSi, bwj. '82, vraagprijs ƒ 5.000,-. Telef. 045-210072.

Te koop BMW 3-serie 1800, bwj. '87, met LPG, vele extra's, perfecte staat, zien is kopen. Tel. 04455-2789.

Autohandel de ANJELIER heeft voor u plm. 25 occasions v.a. ƒ 750,- tot ƒ 10.000,-. Alles met APK. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, ☎ 045-231448.

OPKNAPPER! Fiat 128 SP '76, APK 11-'94, + div. onderd., ƒ 799,-. 045-464289.

Te k. Fiat RITMO 85S, bwj. '84, APK 4-'94, pr. ƒ 1.950,-. Telefoon 04746-2797.

Te k. FIAT Panda 34, 3-drs., rood, bwj. '86, APK '95, pr. ƒ 3.250,-. Inr. mog. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te koop Fiat TIPO 1400 IE, bwj. maart '91, rood, km.st. orig. 25.000, 5-gang, getint glas, striping, in nieuwstaat, ƒ 15.500,-, inruil mogelijk. Telefoon 046-750506.

Te k. Ford SIËRRA Combi 2.0GL, met LPG, bwj. 1-'88, km.stand 142.000, vr.pr. ƒ 11.750,-. Tel. 045-321365.

Ford ESCORT 1.6 mod. Laser, '87, 5-bak, zeer mooi, ƒ 4.750,-. Tel. 045-454087.

Ford ESCORT 1.4 CL bwj. '86, APK gekeurd, vr.pr. ƒ 7.650,-. Ariensstr. 2, Kakert-Schaesberg.

Te k. Ford ESCORT '79, vr. pr. ƒ 350,- autom. Clercstr. 7, Brunssum, 045-258086.

Ford ESCORT 1600 CLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, '91. ☎ 045-750531.

SCORPIO Sedan 2.4i, 11-'90, veel extra's, in nieuwstaat, onderhoudsboekje. Telef. 045-270999.

Te k. Honda CIVIC 1.4, bouwjaar 1989. Telefoon 045-413126.

Te k. LANCIA Ypsilon LX, blauwmetallic, 16.000 km., ƒ 14.500,-. Telef. 046-752038/04493-4245.

Ink., verk. goede gebruikte ZOMER- WINTERBANDEN met garantie. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Te k. MAZDA 323, bwj. '82, ƒ 1.750,-. Zeer leuke auto. Telefoon: 045-323178.

Te koop MAZDA 929 Coupé met airco, alarm, electr. ramen, speedcontr., Am. uitv., zeer mooie auto, APK gek. t/m 7e mnd. '94, bwj. 27-9-'83. Tel. 046-524306. Morgenstr. 7, Sittard.

MERCEDES 200 D, bwj. '87, met opties, in nieuwstaat, ƒ 19.900,-. Tel. 04784-2692.

Te koop MERCEDES 190 diesel, zwartmet., bwj. dec. '85, veel extra's. Tel. 04406-12922 b.g.g. 06.52.951736.

Koopje! van part. MERCEDES 200 D, kl. wit, blauw int., alu velgen, alarm, radio, brandst. onderbr., getint glas, 120.000 km, als nieuw. Prov. weg Zd 79, Oirsbeek.

Mitsubishi COLT, bwj. 7-'82, APK 12-'94, ƒ 1.650,-. Telefoon: 045-225913.

Te koop ASCONA 1.6 diesel, bwj. '83, Prijs ƒ 3.250,-. Telef. 045-444504.

Te k. Opel KADETT 1.6i Royal LS, 4-drs. sedan, type '91, kl. metal.rood, in nieuwst., ƒ 14.000,-. ☎ 045-323178.

Te k. Opel REKORD 2.0, bwj. '85, ƒ 2.500,-. In perfekte staat. ☎ 045-323178.

Opel KADETT 12 N 3-drs., APK 27-12-'94, pr. ƒ 950,-. Telef. 04746-2797

KADETT E Hatchback 3-deurs, bwj. 1986, nieuw mod. ƒ 5.750,-. 045-753564.

Opel ASCONA 1.6 S, bwj. 4-'86, i.z.g.st., 1e eigenaar, km. stand 96.000, prijs ƒ 5.900,-. Telefoon 045-259514.

Opel KADETT 1600i Sedan, '90/'87, 4-drs., zwartmet., zeer mooi. Tel. 045-750531.

Te koop Opel ASTRA Station 1.4i, dec. '91, diverse extra's. Tel. 04450-3340.

Te k. prima CORSA Luxe 1.2S, bwj. '84. Burg. Mannensstr. 6, Vaesrade-Nuth.

Te koop PEUGEOT 305 SR, bwj. '83, 4-drs, APK-gek., vr. pr. ƒ 1.000,-. ☎ 045-310098.

PEUGEOT 205 XE, '86, rood. Tel. 045-750531.

PONTIAC Transport SE 3.8 automaat, alle extra's, 7-pers., groenmetallic, 18.000 km, bwj. '93. Inruil en financiering mog. ☎ 045-750531.

Te koop RENAULT Espace turbo diesel '86, vr.pr. ƒ 19.900,-. 043-436354.

Te koop RENAULT 5 GTL, bwj. '83, APK 12-'94, ƒ 1.650,-. Tel. 045-316940.

Te koop gevraagd voor export PERSONENAUTO'S, vracht- en bestelauto's, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

Proficiat!

Hartelijk Gefeliciteer[d]
Elly
met je 39-e verjaard[ag]

Hoera
Kimberley
is 1 jaar
Hartelijk gefeliciteer[d]
Pappa en Mamma

RENAULT 5, 3-deurs '84, APK 12-'94, ƒ 1.650,-. Tel. 046-5221[...]

Seat IBIZA 1500 GLX veel extra's, nieuwsta[at] '89. Telefoon 045-75053[...]

Suzuki ALTO GL, 5-d[rs.] bwj. '86, 54.000 km, [...] staat. Telefoon 045-7505[...]

Te koop Toyota ST[...] 1.3i bwj. '91, 27.000 k[m] 046-524842, na 17.00 u[ur]

Toyota CAMRY LX [...] diesel, schuifdak, [...] bwj. '88, mooi. ☎ 045-7[...]

Wegens omstandigh. [...] VW PASSAT 1.8 C[...] '91, 57.000 km, [...] ƒ 20.000,-. Tel. 045-259[...]

Te koop VW JETTA [...] milieu diesel, bwj. '9[...] opties, verlaagd, [...] zwartmetallic. 045-3166[...]

Te k. VW GOLF G[...] '79, APK '94, vr.pr. ƒ [...] Erensteinerstr. 5, Kerkra[de]

VW POLO 1300 cou[pé] blauwmetallic, [...] nieuwstaat. ☎ 045-7505[...]

VW GOLF 1800i M[...] blauwmet., l.m.-velgen [...] st., '89. Tel. 045-750531

Te k. VOLVO 440 G[...] bwj. '93, stuurbekr., g[...] Tel. 04498-57305.

Voor Piccolo's zie verder pagina[...]

GESCHEPT DOOR EEN GLAS BIER.

RIJ ALCOHOLVRIJ.

rouw
wensen u verkeersveilige feestdagen
Veilig Verkeer VVN

De baan voor het leven bestaat niet meer

DOOR GEERT DEKKER

De voorbeelden liggen voor het oprapen. Philips, Hoogovens, Shell, Akzo, Fokker, NedCar, DAF; maar weinig grote Nederlandse bedrijven ontkomen de laatste jaren aan voortdurende reorganisaties, of erger. Bovendien doet de overheid – verschaffer van 'zekerheid' nummer 1 – druk mee. De massa-ontslagen, zoals bij DAF het afgelopen jaar, trekken de meeste aandacht, terwijl ondertussen het 'kleine' leed zich opstapelt. Al dan niet versierd met mooie regelingen worden met de regelmaat van de klok mensen uit organisaties gewerkt.

Een van die mooie regelingen is outplacement: de werknemer wordt op kosten van de werkgever door een bureau begeleid naar een nieuwe baan. De psychologen die bij zo'n bureau werken, weten ondertussen precies wat ontslag teweeg kan brengen. „Trauma's. Dat bedrijf, die baan, dat bèn je. Als je dat wordt ontnomen, kun je jezelf kwijtraken," stelt drs. J. van der Bijl, adviseur bij Raadgevend Bureau Claessens in Amsterdam.

Een afvloeiingsregeling van een paar ton zal in zo'n geval weinig verschil maken. „Het gaat om mensen die absoluut afhankelijk waren van het bedrijf, helemaal opgeslokt werden door hun werk, gewend waren dat het bedrijf overal voor zorgde." De omschakeling naar een ander bestaan komt dan vaak neer op een emotionele aardverschuiving. De knop moet helemaal om. Voortaan moet je elke stap zelf zetten. De veilige moederschoot van de werkkring – Van der Bijl spreek van een zorgcultuur – is immers verdwenen. „Het gaat vaak om het hervinden van de eigen identiteit."

● *Carrière-adviseur Jaap van der Bijl: 'Dat bedrijf, die baan, dat bèn je.'* Foto: GPD

Als je je baan kwijtraakt, kun je jezelf kwijtraken. Vroeger bestond zoiets als de baan voor het leven. Maar die bestaat niet meer. Vraag het de tienduizenden die afgelopen jaar het stempel 'overbodig' meekregen. Vraag het de economen, die allemaal hameren op een 'flexibele' arbeidsmarkt. Vraag het psychologen, die dagelijks door ontslag getraumatiseerde werknemers begeleiden. Een illusie, dat was het. „Het was de hoop dat het leven veilig is," zegt een van hen. En die hoop moeten we met z'n allen zo snel mogelijk laten varen. Want om te kunnen werken mag je tegenwoordig niet meer op je lauweren rusten. Wakker zijn en wakker blijven, zo luidt het devies.

Trouw

„Er zijn natuurlijk wel mensen die toch weer bij een volgend bedrijf op dezelfde manier verder gaan, maar het merendeel is zo geschrokken dat men denkt: dat overkomt mij niet weer," zegt psychologe drs. E. Barneveld van Van Ede & Partners in Haarlem. Het zijn vaak de trouwe, sociale en altruïstische werknemers die het onderspit moeten delven, zo leert de ervaring. Barneveld: „De 'politieke dieren' in een organisatie hebben al ruimschoots van tevoren maatregelen genomen zodat zij de dans ontspringen. Juist de mensen die altijd en overal het groeps- of bedrijfsbelang in het oog hebben gehad, staan ineens op straat. Ze hebben slecht voor zichzelf gezorgd."

Eigen schuld, dikke bult? „Schuld is zo'n negatief begrip," vindt de psychologe, „maar het genoemde inzicht brengt velen wel tot het besef dat ze niet alleen slachtoffer zijn. De slachtoffer-rol wil nog wel eens leiden tot passiviteit, het idee dat ze er ook zelf deel aan hebben gehad kan ze oppeppen om er alles aan te doen herhaling te voorkomen."

Dus raadt Van Ede & Partners zijn clientèle aan om zich aanvankelijk in de nieuwe werkkring nou eens niet meteen voor 120 procent in te zetten, maar eerst eens wat tijd te besteden aan oriëntatie. Luisteren naar wat er in het bedrijf aan de hand is, waar de onderneming naar op weg is. Zo'n advies blijkt succesvol.

Kneedbaar

Ondanks het feit dat vele mensen in een zeer moeilijke situatie terecht komen, waarderen de outplacement-bureaus de ontwikkelingen niet negatief. De meegaande, kneedbare en afhankelijke werknemer zal immers uitsterven. Hij wordt afgelost door zijn zelfstandige, zelfbewuste en slagvaardige collega, die zich moet kunnen redden op de veranderende arbeidsmarkt. Die verandering wordt veelal aangeduid met het toverwoord 'flexibiliteit'.

● *Ontslagen werknemers voor het bedrijf waar ze dachten hun hele leven te werken.* Foto: GPD

„Bedrijven zullen de komende jaren steeds meer vrijheid krijgen en nemen om naar believen arbeidskrachten in te schakelen of af te laten vloeien," meent de Tilburgse econoom prof. dr. A. Kolnaar, SER-kroonlid en CDA-ideoloog. „Dat is ook nodig, omdat bedrijven soepel moeten kunnen inspelen op veranderingen in de vraag naar produkten. Dat wordt nu nog te veel bemoeilijkt door het feit dat de arbeidsmarkt niet werkt."

Dus zal het ontslagrecht worden aangepast, zullen bedrijven veel meer met tijdelijke contracten op of projectbasis mensen aannemen, en moeten algemeen geldende voorschriften, zoals het algemeen verbindend verklaren van de cao's, volgens sommigen worden afgeschaft.

De zekerheid voor de werknemer loopt dan terug, beaamt Kolnaar.

Hij is minder zeker van werk, minder zeker van het sóórt werk en minder zeker van wat hij verdient. „Het ideaal van de baan voor het leven moet worden opgegeven." De werknemer van de toekomst moet geen starre specialist zijn, maar een mobiele, breed georiënteerde geest die zonodig van sector en functie kan veranderen.

Kolnaar: „Maar ondertussen is werkgelegenheid natuurlijk wel het belangrijkste probleem." Immers, je kunt mensen aanzetten om van alles en nog wat uit te halen voor een baantje, maar als er geen baantjes zijn, ziet het er somber uit. Werk scheppen is daarom het voornaamste probleem voor beleidsmakers, te meer omdat de beroepsbevolking de komende dertig jaar nog zal toenemen, ondanks de vergrijzing. De komst van meer vrouwen en buitenlanders op de arbeidsmarkt compenseert de ontgroening voorlopig nog. Een somber bericht dit jaar: voor het eerst in tien jaar liep het totaal aantal banen terug.

Banen scheppen dus, benadrukt Kolnaar, maar tegelijkertijd het versoepelen van de arbeidsmarkt zodat die eindelijk gaat werken als zoveel andere economische markten: enigszins effectief.

Kunst

De opkomst van nieuwe industriële staten, in met name Oost-Europa, en de tegenzittende conjunctuur zijn de voornaamste redenen voor de teruglopende werkgelegenheid. Prof. dr. W. Albeda, vroeger minister van sociale zaken en nu onder andere hoogleraar aan de Rijksuniversiteit Limburg, ziet in de toekomst de werkgelegenheid in de industrie nog sterker dan nu teruglopen, net zoals de landbouw ooit sterk aan betekenis inboette.

„De kunst zal zijn om voldoende banen te scheppen in de dienstverlening. Dat kan, want er is geen enkele aanwijzing dat er minder behoefte zal zijn aan menselijke arbeid. Het mooie is dat het verdwijnen van industriële werkgelegenheid de kans biedt voor het echt menselijke werk. Technologie kan mensen vrij maken voor andere activiteiten."

Het zullen snelle veranderingen zijn, denkt Albeda, en hij onderschrijft het idee dat de arbeidsmarkt zich daarop moet voorbereiden. Middelen: (alweer) flexibiliteit en mobiliteit . „Mensen moeten niet fatalistisch worden opgevoed. Zo is er bijvoorbeeld het vooroordeel dat mensen van 40 jaar of ouder niet meer kunnen leren. Maar zodra we gewend zijn aan het idee van de permanente educatie, zal ook de flexibiliteit toenemen en geaccepteerd worden."

Adverteren

Breken met het verleden zal niet meevallen. De verzorgingsstaat was immers nooit het exclusieve terrein van de overheid. „Bedrijven als IBM adverteerden met banen voor het leven," weet E. Barneveld zich te herinneren. De PTT had in Wassenaar een internaat (Voorlinden) waar het toekomstige hoger kader intern werd opgeleid. Telecom-directeur Ben Verwaayen heeft het nog wel eens over de 'Voorlinden-maffia', als hij spreekt over de breuk met het ambtelijke PTT-verleden. En de ondernemingen met een bedrijfskapper en allerlei andere diensten zijn talloos. „Eigen mensen eerst, dat was ook veel vertrouwder," zegt carrière-adviseur Van der Bijl.

Maar die bedrijven krimpen in hoog tempo in. Terug naar de kernactiviteiten en de rest van de activiteiten wordt, zonodig, ingehuurd. De outplacement-bureaus raden hun cliënten aan daarop in te spelen: stel je autonoom op, neem initiatieven en vertrouw meer op je eigen kunde dan op de schijnzekerheid van een dienstverband voor onbepaalde tijd. Soms kan dat uitmonden in het opzetten van een eigen bedrijfje. In ieder geval: weg met de loonslaaf.

De ouders die hun kinderen aanraadden vooral voor zekerheid te kiezen, zullen hen dus op iets anders moeten voorbereiden. Bijvoorbeeld op het beeld dat de Amerikaanse hoogleraar John McCann onlangs schetste van de werknemer van de volgende eeuw. Die zou als een cowboy, zwervend over de prairies van het Wilde Westen, zijn diensten aanbieden bij elke ranch waar werk is. Aan het einde van het seizoen stapt hij weer in de stijgbeugels, om fluitend zijn weg te vervolgen.

Te koop VOLVO 340 GL, automaat, 1984, nw. motor aantoonbaar, vr.pr. ƒ 3.000,-. 045-753187.

Te koop VOLVO 360 LPG, bwj. '86, vraagpr. ƒ 4.500,-. Telefoon 045-723848.

VOLVO 340 DL 1700, 5-deurs, wit, 60.000 km, nieuwst., '86. ☎ 045-750531.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfs-auto's, schade/defect geen bezw. 045-727742/723076.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Porsche 944 i.z.g. st. '83; Nissan Micra DX '86; BMW 318i '83; Opel Kadett 1.2S combi '83; Volvo 340 '84; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '84; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Opel Ascona 16N '80; Opel Manta GTE uitgev. '77; Ford Fiësta 1.3 S '80; Ford Capri 2.0 GLV6 '79; Citroën eend '82; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Ford Transit Camper; Peugeot 305 GLD Break '84; Lancia Beta 2.0 i. z.g.st. '82; VW Passat LS '81; Opel Kadett coupé 1.2 S '78; Opel Kadett 1.2S '79; Daf 66 '74 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop,financiering. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. Telef. 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Autobedrijf M. JORRITSMA, 1e klas occasions: Audi 80 1.8 S '91; Audi 80 1.8 '89; VW Golf 1.6 '92; VW Golf 1300 Manhattan '89; VW Golf 1.3 CL '87; VW Jetta 1600 CL 4-drs. '86; Alfa 33 1.7i '91; Seat Ibiza 1200 GL '91; Suzuki Alto GL '91; Suzuki Alto GL '89; Opel Kadett 1.6i Sport '89. Auto's met Bovaggarantie, APK keuringsstation. Pastorijstraat 106, Nuth. Tel. 045-242412.

Mercedes diesel '83; Mercedes 200 autom. '77; Nissan Micra '84; Nissan Stanza '83; Panda '82 en '86; Ritmo '85 en '86; Escort '81 en '83; Ford Granada '83; Kadett '81 t/m '83; Ascona 1.6 S '82; Manta GTE liefhebber '77; BMW 316 '81 t/m '84; Lada Jeep 4x4 '82; koopje Renault 9 TL '82; Renault Fuego '83; Kever '73; Skoda '82. Diverse goedkope inruilers. Swalmcars, Heerlerbaan 74, Heerlen. Tel. 045-413568.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Te koop JEEP Isuzu Trooper 4x4 D, grijs kenteken, verchroomde sportvelgen, trekh., nwe banden en schokbrekers, radio/cass. en 27 MC-bak, auto verkeert in nw.st., bwj. dec. '84, vr.pr, ƒ 7.000,-. Tel. 045-719136.

Te koop MITSUBISHI Colt, bwj. '83, APK 9-'94, nieuwe uitlaat. Tel. 046-338674.

Opel REKORD 19 N, bwj. '81, techn. 100%, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.500,-: 04404-2093.

Te koop IBIZA XL, '89, zwart, zeer mooi, vr.pr. ƒ 9.250,-, inruil mogelijk. Pr. Bernhardstraat 15, Nieuwenhagen.

Te koop VW GOLF diesel bwj. '85, model '91, kl. blauwmetallic, sportvelgen, 5-gang, getint glas, spec. interieur, iets sparts, inruil mogelijk, pr. ƒ 8.500,-. Telef. 046-527379.

Te koop ALFA Sud bwj. '80, met wat werk. Telefoon 043-641719.

Te k. Rial ALU-VELG 7 x 15, bandenmaat 205/50, pr. ƒ 700,-, telef. 045-321608.

Te k. 6 gebruikte BANDEN, verschillende maten. Telef. 045-320457.

Te koop GOEDKOPE gebruikte auto-onderdelen en motoren. Tel. 045-413568.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Telef. 046-523828.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. gevraagd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop FIAT Ducato 1.4 diesel, i.z.g.st., wit, 1991, 1e eig., 40.000 km, verhoogd, trekhaak. Tel. 045-426330.

MERCEDES 409, open laadbak, i.z.g.st., bwj. '87. Tel. 045-750633.

Te koop CZ 175 cc, bwj. '72, ƒ 650,-. Telef. 045-221559.

Te k. SUZUKI GS850, bwj. '80, opknapper. Telefoon 04950-41592.

Te koop STACARAVAN Holliday, 8 mtr lang, ƒ 2.000,-. Afhalen vrijd. 31-12, Camping de Bousberg, Landgraaf.

Te koop SCHAATSEN type Marathon Viking I, mt. 44, z.g.a.n., ƒ 390,-. ☎ 045-457633.

BOEMERS, Maltezers, Yorks.-terr., Schotse-terr., Westies wit, ruwh. teckel. Walem 11 A, Schin op Geul, op afspr.: 04459-1237/3097.

Te koop Duitse STAANDE draadhaar, teef, 1½ jr. oud, met pap. Tel. 045-714923.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop DOBERMANN-PUPS en Berner Sennen-pups met stamboom. Telef. 08866-2483.

Duitse HERDER, teef, 14 mnd. oud, lief en goed v. kinderen. Tel. 046-753210.

Duitse HERDER pups te k., 8 weken, teefje 3½ maand oud, reu 13 mnd. oud. Tel. 046-753210.

Te k. West Highland White TERRIERS. Burg. Maenenstraat 8, Elsloo.

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-speciaalzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

Te koop compact ZONNE-HEMEL Philips suncar 4x 400 Watt. Inl. 045-312956.

HORIZON de goedkoopste van Nederland in zonnehemels, 3 jr. garantie, 1e klas apparatuur, v.a. ƒ 999,-. Kollenberg 5, Sittard (t.o. Aldi). Tel. 046-511695.

Win een ZONNE Pampero, '94 t.w.v. ƒ of één van de ande prijzen in onze p rousel bij aankoop v zonnehemel. AU Sole Markt 38, Kerkrade. 045-461417.

NEW LOOK BV Sch Gevelreiniging, u voegen, steigerverhu 045-312154 of 045-312

Riet- en BIEZENST vernieuwen ƒ 50,- p. garantie. Tel. 043-43 g.g. 646919.

Voor Piccolo's zie verder pagina

Voor liefhebbers van winkelen en cultuur

Dublin aantrekkelijk doel 'stedentripje'

DOOR JAMES MCGONIGAL

De National Gallery, het Writers Museum, een literaire kroegentocht en een wandeling in het teken van popmuziek. Het zijn slechts een paar van de aantrekkelijke culturele uitstapjes die in Dublin mogelijk zijn. De Ierse hoofdstad raakt steeds meer in trek als bestemming voor een 'stedentripje'. Londen, Parijs en Rome zijn vanouds de drie belangrijkste bestemmingen in Europa voor zulke korte vakanties, maar Dublin begint op te rukken en is inmiddels populairder dan Amsterdam.

Dublin lijkt vanuit Nederland ver weg te liggen, helemaal achter Engeland, maar de vliegtijd is maar iets meer dan een uur. Dublin als toeristenstad verenigt een aantal aantrekkelijke dingen in zich: zowel de liefhebber van cultuur als van gezellig winkelen komt aan bod, er zijn prachtige kathedralen (St.-Patrick's, Christchurch) en heel Ierland, dus ook Dublin, staat stijf van de verwijzingen naar oude en recente, maar meestal gewelddadige, geschiedenis. Bovendien kun je er goed en goedkoop eten en drinken. Dublin is ook een studentenstad en dat zorgt voor veel aanbod in de lage prijscategorie.

Dublin is bepaald geen kleine stad (samen met het omliggende gebied wonen er ruim één miljoen mensen), maar de binnenstad, waar bijna alle attracties zich bevinden, is zo compact dat alles goed beloopbaar is. Bovendien bevinden de meeste van Dublins duizend pubs zich in dit gebied, zodat het geen moeite kost de wandeling af en toe eens te onderbreken.

Cultureel is Dublin een veelzijdige stad. In het Dublin Writers Museum, maar ook op andere plaatsen, wordt veel aandacht besteed aan de drie Nobelprijswinnaars die de stad heeft voortgebracht: Bernard Shaw, W.B. Yeats en Samuel Beckett. En natuurlijk aan James Joyce: er is zelfs een literaire kroegentocht à la Ulysses.

Maar ook voor moderne cultuur is aandacht, Dublin is tenslotte ook de stad van de popmuziek. U2, Sinéad O'Connor, Bob Geldof, Thin Lizzy, Van Morrison – het zijn maar enkele van de namen die voorkomen op de Rock 'n' Stroll-wandeling die de VVV door Dublin heeft uitgezet en die voert langs tal van plaatsen die te maken hebben met popmuziek.

Wat winkelen betreft, biedt Dublin een brede keuze van grote warenhuizen tot kleine winkeltjes waar mensen zelfvervaardigde gebruiksvoorwerpen, kleding of kunst aanbieden. Er zijn twee gebieden waar alle categorieën sterk vertegenwoordigd zijn: rond Grafton street, vlakbij Trinity University en dus wat deftiger, en rond O'Connell street, waar het alleen al vanwege de vele straathandelaren er minder stijf aan toe gaat.

Vooral in de weekeinden, komen vanuit heel Ierland mensen naar Dublin die iets bij willen verdienen met de verkoop van aanstekers, chocola, groente en fruit en prullaria. Vanaf een handkar of op het onderstel van een oude kinderwagen worden de spullen verkocht, wat een heel levendig straatbeeld geeft.

Typisch Ierse soevenirs zijn: gebreide (Arran) truien, kristal uit Waterford en sieraden met Keltische symbolen. Een krat van het donkere Guinness bier zullen maar weinigen mee willen nemen, maar misschien wel een fles Ierse whiskey, van merken die nauwelijks of niet in Nederland verkrijgbaar zijn (Bushmills, John Power).

Pubs

Wat Dublin in ieder geval vóór heeft op Londen, zijn de soepeler openingstijden van de pubs (geen middagsluiting). De inwoners van Dublin zijn trots op hun kroegen, die ze ook meer als een soort huiskamer zien. De Ieren zijn een lyrisch volk en in elk café hangt dan ook wel een gitaar of staat een piano, zodat de clientèle op elk gewenst moment in muziek en gezang kan losbarsten. Wie niet de tijd of gelegenheid heeft op deze spontaniteit te wachten, kan een van de vele gelegenheden uitzoeken waar dat wordt georganiseerd.

Alleen op zondagmorgen is Dublin saai. De meeste musea gaan op zondag pas om twee uur open. Zondag is dus de ideale dag om uit te slapen en dan de tijd te nemen voor een 'full Irish breakfast', een ontbijt van het type cholesterol-bom waar je een goed deel van de dag mee toekunt. Wie het ingrediëntenlijstje even doorneemt, begrijpt waarom veel Ierse eetgelegenheden de leuze voeren 'hele dag ontbijt': gebakken eieren, spek, bloedworst, tomaten, champignons en – naar keuze – gebakken aardappelen of witte bonen in tomatensaus. Dit weggewerkt met sloten sterke thee met melk en aangevuld met geroosterd brood en grof bruinbrood met roomboter. Eet u vooral op uw gemak!

● *De inwoners van Dublin zijn trots op hun kroegen, die ze als een soort huiskamer zien.*

Foto: GPD

Caravaggio

De restaurateur van de National Gallery van Ierland, Sergio Benedetti, was in augustus 1990 bezig met een inventarisatie van de schilderijen in het Jezuïtenklooster in de Ierse hoofdstad Dublin. In de eetzaal trof hij een groot donker schilderij aan. Onder de decennia oude laag aangekoekt vuil en vet zag hij echter iets dat zijn hart sneller deed kloppen. Zou het een Caravaggio (1573-1610) kunnen zijn? Het bleek inderdaad de 'verdwenen' Caravaggio te zijn, die in 1921 op een veiling voor acht pond van de hand was gegaan, omschreven als 'naar de stijl van Gerrit van Honthorst'. Daarna is het schilderij, 'de gevangenneming van Christus' voorstellende, spoorloos geweest, tot een arts het eind jaren twintig schonk aan de Jezuïten. De waarde van het in goede staat verkerende schilderij wordt nu geschat op tussen 75 en 150 miljoen gulden. Dat is pas van kitsch naar kunst!

De Jezuïten hoeven het in hun eetzaal in ieder geval niet terug. Het schilderij is tot 31 januari volgend jaar onderwerp van een speciale expositie in het museum en zal daarna in bruikleen deel gaan uitmaken van de permanente collectie.

'Natuur op ski' in Dolomieten

DOOR WIM BREEDVELD

De Dolomieten hebben de grenzen van de toeristische belasting bereikt. Dat erkent Gianni Marzola, de gemoedelijke en grijzende president van de Dolomiti Superski organisatie. Deze gigant onder de lifteigenaren is begonnen met een natuur-actie in het hele skigebied, dat 1180 km pisten en 464 liften omvat.

Het is tijd om extra aandacht aan de natuur te schenken, vindt Marzola, die dit najaar de campagne 'Natuur op ski' lanceerde. Het is een campagne, waarbij de gasten vriendelijk, maar zeker ook dringend verzocht worden zich naar behoren te gedragen. Tot het goede gedrag behoort in ieder geval het skiën binnen de aangegeven grenzen van de afdalingen. Dat is veiliger en natuurvriendelijker. Buiten de pistes, op de onbewerkte sneeuwhellingen, is het afdalen weliswaar avontuurlijker, maar meer bedreigend voor de dieren van het berggebied.

Zij hebben hun schuilplaatsen in de bossen, het lage struweel, holen en spelonken. Daar moeten ze op rust en veiligheid kunnen rekenen en vooral hun eigen dierlijke leven kunnen leiden. Daar moet de skiër wegblijven.

De wintersporter moet ook het gebied verlaten in de schemering en in het donker, wanneer de natuur gereserveerd is voor de dieren. In wezen zijn dat nieuwe regels, die de wintersporters beperkingen opleggen die jarenlang zijn afgewezen. Immers de bergen waren het domein van onbelemmerde vrijheid. Nu komt zelfs pistetoezicht op naleving van gedragsregel in het zicht. Het spreekt voor zich, dat aloude gedragsregels als het schoon houden van de natuurlijke omgeving, het weren van loslopende honden, het voorkomen van onnodig lawaai gehandhaafd blijven.

Een belangrijke rol is toegedacht aan de bossen, die erosie, steenslag en lawines moeten voorkomen, de waterhuishouding in balans houden en daarbij nog eens voor een goede klimaatregeling en landschapsschoon zorgen. Dat bos moet gehandhaafd en waar mogelijk zelfs uitgebreid worden; daar wil Dolomiti Superski zich sterk voor maken.

Al de goede voornemens zijn vastgelegd in een handzame brochure voor de wintergasten.

Het Dolomieten Skigebied, net over de Brennerpas in Italië, omvat twaalf grote dalen, waarin 44 kleinere en grotere skicentra liggen, maar ook zeven natuurparken en -reservaten. De skicentra hebben gemeen, dat ze zijn ontstaan in eeuwenoude skidorpen en grotendeels ook geëxploiteerd worden door de bergbevolking. Geen nieuwe, moderne tekentafel-stations dus.

De centra zijn onderling redelijk verbonden en met één skipas te beskiën. Die pas geeft recht op gebruik van alle 464 liften en is relatief goedkoop: 245 gulden voor zes dagen in het laagseizoen en 275 gulden in het hoogseizoen. Wie alleen in een van die twaalf dalen wenst te blijven, kan een goedkopere pas kopen, die wel recht geeft op één dag per week gebruik van de superpas.

● *De nieuwe campagne heeft tot doel om de natuur in de Dolomieten beter te beschermen.*

Foto: GPD

Euro Disney

In het paginagrote verhaal 'Wie dol is op korting moet naar Euro Disney' van 18 december worden prijzen genoemd van overnachtingen in de hotels ter plekke. Daarbij is nagelaten te melden dat de prijzen inclusief de entree in het park zijn. Verder wordt gemeld dat de driedimensionale filmproduktie met Michael Jackson uit de roulatie is genomen. Dat is niet juist. De film draait gewoon.

er tussenuit

Reisgids ouderen

De ANWB heeft in samenwerking met onder meer het Nationaal Comité Europees jaar van de Ouderen een Reisgids voor Ouderen uitgegeven. De titel van de brochure is 'Bestemming Europa'.

In het boekje wordt op senioren toegesneden informatie verstrekt over vervoer, accommodaties en kortingen die 60-plussers alom kunnen bedingen. Het boekje is gratis af te halen bij alle ANWB-vestigingen, maar het kan ook worden besteld bij de afdeling Centrale Informatie van de ANWB, telefoon 070-3141420.

Sneeuwschoenwandelen

Door de sneeuw wandelen zoals Ötzi dat deed, de oer-Tiroler van wie het gemummificeerde lijk twee jaar terug in het Ötztal werd gevonden. Dat kan in Gröbming in het Dachstein-Tauern-gebied. De wandelaars dienen zelf te beschikken over stevige schoenen. De sneeuwschoenen, een soort tennisrackets, worden door de VVV beschikbaar gesteld.

Info: Tourismusverband, 8951 Schloss Trautenfels, Oostenrijk, telefoon 09-43-3682-23310.

Wild volgen

Elk jaar trekken tijdens een bepaalde periode twee miljoen zebra's, gazellen en gnoe's van de Serengetivlakte in Tanzania naar het noordwesten. Via een speciale safari stelt de Nederlandse reisorganisatie Mobiplan toeristen in staat het avontuur te volgen. De drive duurt 15 dagen en wordt uitgevoerd in vierwielaangedreven terreinwagens van de in Tanzania geboren Nederlander Peter Westerveld. Prijzen vanaf 6.630 gulden. Info: Mobiplan Hendrik Ido Ambacht, telefoon 01858-15222.

Solo-weken

Voorheen in januari, nu in maart: de singles-weken van Mallnitz, een klein wintersportdorp aan de voet van de Ankogel (Karinthië). De weken (van 8 tot 15 en van 15 tot 22 maart) zijn speciaal bedoeld voor alleenstaanden. Er zijn aanbiedingen vanaf 656 gulden. Naast overnachtingen zijn in de prijs ook skipas, skicursus en bezoek aan het zwembad (met verwarmd buitenbassin) inbegrepen. Info: Kurverwaltung Mallnitz, A-9822 Mallnitz, Oostenrijk, telefoon 09-43-4784-290.

Helsingör

In de Deense stad Helsingör, ongeveer 50 kilometer ten noorden van Kopenhagen, zal de komende zomer, van mei tot september een manifestatie plaatsvinden onder de titel Holland in Helsingör. Dat zal onder meer gebeuren via exposities, concerten, sportwedstrijden en andere evenementen. Er zijn reeds 57.000 Nederlandse bloembollen in de grond gestopt – voor elke inwoner van de stad een. Helsingör, dat aan de Sont ligt, is in Nederland vooral bekend door het slot Kronborg, waar Shakespeare zijn Hamlet situeerde.

korte toer

ZONDAG 2 JANUARI

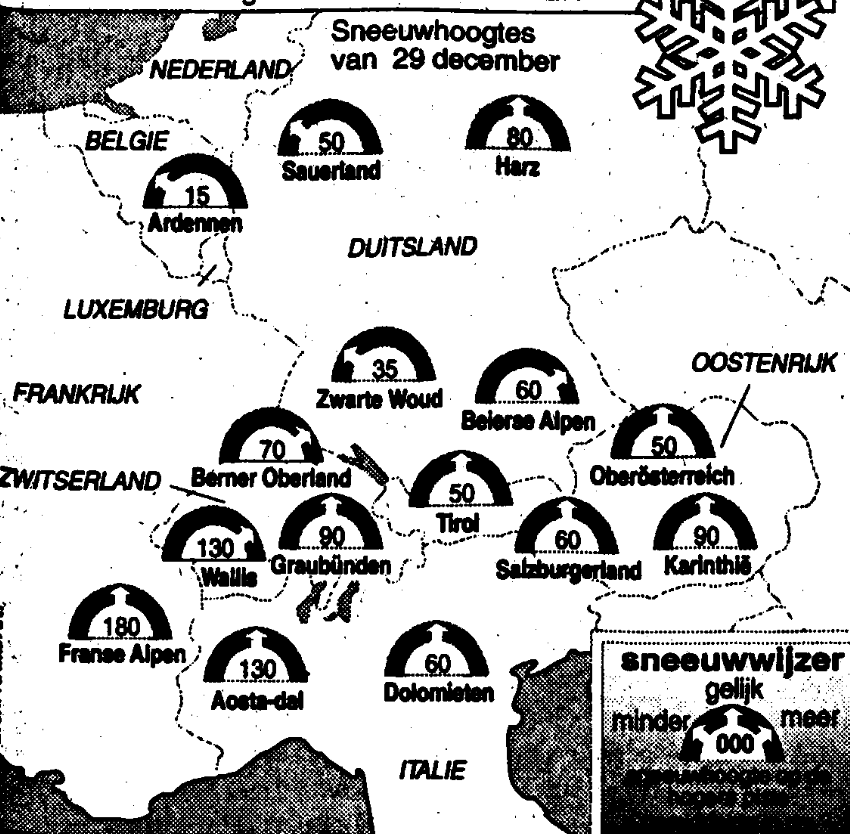
BRUNSSUM: Middagwandeling over Brunssummerheide, om 14 uur vertrek bij de heemtuin op de Langenberg.

VOERENDAAL: Winterwandeltocht, afstand 12 kilometer, vertrek tussen 12 en 13.30 uur in de kantine van de voetbalclub.

KESSEL: Vlooienmarkt in cafézaal De Maasoever bij de kerk, tussen 10 en 18 uur.

VOORUITZICHTEN SKIGEBIEDEN

Verwachting voor de komende twee dagen: TIJDELIJK ZACHTER

IJsbeertjes Blijdorp maken goede kans

Helemaal hardop durft nog niemand het te zeggen maar: het gaat goed met de twee ijsbeertjes in de Rotterdamse Diergaarde Blijdorp. De eerste kritieke weken zijn achter de rug, moeder-beer Katrien behandelt haar jongen met zorg en de kleine beertjes maken een levendige indruk. Kortom: ze maken een goede kans het tot volwassen ijsberen te brengen.

Toch blijft Blijdorp voorzichtig. „De grote moeilijkheid is dat we uitsluitend af kunnen gaan op de beelden van een videocamera. Normaal heb je contact met de dieren. Je kunt ze horen en ruiken, je ziet wat ze eten, wat ze aan mest produceren. Van de ijsberen hebben we alleen wat wazige beelden," zegt K. Bleijenberg, hoofd levende have van Diergaarde Blijdorp.

Een tweede reden voor terughoudendheid over de levenskansen van de ijsbeertweeling, is het onrustige gedrag van Katrien. Ze is meer in beweging dan tijdens haar vorige kraamperiode. Volgens Bleijenberg is het zachte weer de vermoedelijke oorzaak. „Iets anders kan het haast niet zijn: alle omstandigheden in het winterverblijf zijn verder het zelfde als de vorige keer."

Bleijenberg vertelt enthousiast over de prestatie die ijsbeermoeders tijdens de kraamperiode leveren. „IJsberen houden geen winterslaap, dat is een misverstand. Dieren die de winter slapend doorbrengen, egels bijvoorbeeld, hebben in die tijd een sterk verlaagde lichaamstemperatuur, een trage hartslag en ademhaling. Ze verbruiken daardoor weinig energie. IJsberen houden winterrust, ze bewegen hooguit wat minder, maar hun lichaam gebruikt een normale hoeveelheid energie."

„IJsbeermoeders brengen in die periode twee, soms drie jongen groot met melk. De ijsbeertjes groeien tijdens die maanden van een pond lichaamsgewicht tot acht of zelfs twaalf kilo. Dat is een prestatie die geen enkel ander dier levert. De moederberen gaan de winterperiode in met honderd tot honderdvijftig kilo extra gewicht onder hun pels maar komen in maart uitgemergeld naar buiten."

De kleine beren worden in de loop van maart steeds actiever. Ze gaan aan de wandel en dat is voor de verzorgers het teken dat ze honger krijgen. „Voor het eerst gaat dan de deur open en beginnen we met bijvoeding; iedere dag op hetzelfde tijdstip, door dezelfde verzorger. Wanneer ze daar goed op reageren doen we het luik van het winterverblijf open en kunnen ze naar buiten," aldus Bleijenberg.

In theorie is het mogelijk pasgeboren ijsbeertjes weg te halen bij de moeder en hen met de fles groot te brengen. Blijdorp heeft een ander beleid. Bleijenberg: „Het klinkt misschien hard maar we hebben liever een dood jong dan een flesse-jong. IJsberen die niet bij hun moeder opgroeien, krijgen een vreselijk karakter. Ze doen zo vreemd dat andere ijsberen hen niet eens als soortgenoot herkennen en voor verzorgers worden ze volkomen onhandelbaar."

Het enige dat het leven van Blijdorps jongste ijsbeertjes nog kan bedreigen is een onbeheerste beweging van Katrien. Harde of vreemde geluiden kunnen dat veroorzaken. „We zien daarom altijd weer op tegen het vuurwerk tijdens oudejaarsnacht, hoewel de ervaring leert dat de dieren daar bijna niet op reageren. Straalvliegtuigen die op normale hoogte passeren leveren ook geen problemen op. De helikopter van de verkeerspolitie is een ander verhaal; jaren geleden al hebben we de afspraak gemaakt dat de politie niet over Blijdorp vliegt. Ik vind het spijtig voor de agenten, maar Blijdorp is geen safaripark."

De ontwikkelingen op het gebied van telecommunicatie gaan snel. Deze ontwikkelingen, zowel in het internationale als nationale telefoonverkeer, geven ons de mogelijkheid onze dienstverlening te vergroten.

Zo kunt u bijvoorbeeld binnenkort bellen zonder tweede kiestoon. U hoeft er dan niet meer op te wachten en hebt nog sneller contact.

Daarnaast wordt met ingang van 1 januari a.s. het internationale toegangsnummer 09 gewijzigd in 00, omdat 00 binnen enkele jaren in bijna alle landen van Europa het internationale toegangsnummer zal zijn.

[redacted]

Tussen 3 en 15 januari 1994 vervalt de tweede kiestoon. Dit is de toon tussen het netnummer en het abonneenummer.

U kunt hierdoor nog sneller bellen. Na het horen van de eerste kiestoon (die overigens iets hoger gaat klinken) kunt u het nummer in één keer drukken of draaien.

Wacht u toch nog op de tweede kiestoon, dan wordt na acht seconden de verbinding automatisch verbroken.

Wat verandert er binnenkort aan uw telefoon?

[illegible]

Het vervallen van de tweede kiestoon heeft consequenties voor bepaalde apparatuur. Dit betreft apparaten met de zogenaamde 'kiestoondetector' in het geheugen (zie ook het lijstje hieronder).

Deze kiestoondetector gaat namelijk na het kiezen van 06, [illegible] deze dan niet meer tegen.

Bezitters van apparatuur met een kiestoondetector dienen de nummers opnieuw in het geheugen te programmeren.

De volgende PTT Telecom-apparatuur moet worden aangepast.

Huiscentrales	Homevox 1-2 F Homevox 1-4 F Homevox 1-4 S
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	Combivox 310
[illegible]	[illegible]
Modems	ARX 2000 ARX 2500t ARX 3000 PC 2400

Het is natuurlijk heel goed mogelijk dat u geen gebruiksaanwijzing meer hebt. Geen probleem.

Bij Primafoon ligt een gratis boekje voor u klaar, waarin staat hoe u bovengenoemde apparatuur opnieuw kunt programmeren. Of u belt 06 0402 en u krijgt er gratis een toegestuurd.

Hebt u apparatuur met een kiestoondetector die niet van PTT Telecom is, en hebt u daarvan ook geen gebruiksaanwijzing meer, dan adviseren wij u contact op te nemen met uw leverancier.

[redacted]

Op 1 januari a.s. wordt het internationale toegangsnummer voor direct bellen vanuit Nederland gewijzigd.

Het huidige internationale toegangsnummer 09 wordt 00. Tot 1 juli kunt u zowel 09 als 00 gebruiken.

Als u op uw apparatuur voor bellen naar het buitenland een sper (een blokkering) heeft aangebracht, betekent dit dat u nu ook 00 moet blokkeren. U kunt dit zelf programmeren. Op 1 juli kunt u de 09-sper verwijderen, omdat op die datum 09 als internationaal toegangsnummer niet meer bestaat.

Consequenties voor bepaalde PTT Telecom-apparatuur.

Voor twee apparaten van PTT Telecom levert het blokkeren van 00 een probleem op: de Homevox 1-4 S en de Boston 200. Hiervoor biedt PTT Telecom de volgende oplossing.

Homevox 1-4 S.

Bij deze huiscentrale is het onmogelijk om gelijktijdig een 06-, 09- en 00-blokkering te programmeren. Daarom biedt Primafoon de bezitters van een Homevox 1-4 S een gratis 'blokkering internationaal telefoneren' aan in de openbare centrale. Deze blokkering duurt tot 1 juli. Vóór 1 juli dient u zelf de 09-blokkering in de Homevox 1-4 S te vervangen door een 00-blokkering.

[illegible]

Deze draadloze telefoon heeft een vaste, niet herprogrammeerbare, 09-blokkering. Bezitters van een Boston 200 die gebruik maken van deze 09-blokkering, kunnen per 1 januari gratis een 'blokkering internationaal telefoneren' in de openbare centrale krijgen.

Bezitters van deze toestellen die gebruik willen maken van de 'blokkering internationaal telefoneren' kunnen naar Primafoon gaan of gratis 06 0402 bellen.

Coinvox 5.

Wij wijzen de bezitters van het munttoestel Coinvox 5 er dringend op dit toestel per 1 januari te herprogrammeren (zie pag. 22 van uw gebruiksaanwijzing).

Als dit niet gebeurt, rekent de Coinvox 5 na 1 januari onjuiste tarieven voor het internationale telefoonverkeer. Als u geen gebruiksaanwijzing meer hebt, kunt u deze gratis aanvragen bij 06 0403.

ptt telecom

Nederland 1

CRV/KRO/Ikon
7.00 **Journaal.**
7.07 **Alles kits.** Gev. kinderprogram.
7.35 **KRO's tekenfilmfestival.**
.00 **Journaal.**
.02 **Boggle.** (herh.).
.32 **I love Lucy.**
.00 **Journaal.**
.05 **Terugblik 1993.**
.57 **Uitz. politieke partijen: D'66.**
.00 **Total work out.**
.10 **Kaleidoskoop.**
.49 **Hallo Nederland.** (herh.).
.16 **(TT) Vrouw-zijn.**
.46 **Antenne.** (herh.).
.00 **(TT) Journaal.**
.07 **(TT) Jaaroverzicht journaal.**
.39 **Van gewest tot gewest.**
.09 **De tovenares.** (herh.).
.00 **(TT) Journaal.**
.10 **(TT) Ja, natuurlijk.** Natuurfilmserie. Vandaag: De secretarisvogel.
.40 **Prettig weekend, Nederland.** Cultuur-toeristisch magazine.
.37 **Boggle.** Woordspel.
.03 **Gala clip.** Muziekclips. Afl.: Kinderkoor & Hetty Blok.
.15 **Sesamstraat.** Kinderprogram.
.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
.40 **(TT) Klokhuis.** Magazine.
.00 **Young Indiana Jones.** Jeugdserie. Afl.16 : Oostenrijk 1916. (Slot).
.46 **De roze panter.** Tekenfilm.
.00 **(TT) Journaal.**
.17 **Kenmerk.** Actualiteiten.
.21 **(TT) Oog in oog.** Serie monologen. Afl.5 : Nachtgoed.
Op de lingerie-afdeling van een sjieke kledingzaak probeert een vrouw van in de zestig mooi ondergoed te vinden. Ze vertelt de verkoopster dat ze een vriend heeft, en dat het vanavond wel eens raak zou kunnen zijn. Gespeeld door Trees van der Donck.
.21 **Soul: De evolutie van de ziel.** 2-delige documentaire over nieuwe ontwikkelingen in de natuurwetenschap. Afl.2.
.10 **Wilde ganzen.**
.16 **(TT) Verre vrienden.** Progr. waarin verre vrienden van Nederlanders bezocht worden. Vandaag: Zuid-Afrika.
.08-23.13 **Journaal.**

Nederland 2

Veronica/Tros
13.00-13.07 en 15.33 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
15.40 **Nederland dierenland.**
16.10 **30 jaar tophits.** Popmuziek van de afgelopen 30 jaar.
17.25 **Foreign affairs.** Nederlands-Canadees-Argentijnse soapserie. Henk wil van Miranda weten waar hij aan toe is. Larissa wordt opstandig.
17.58 **2 vandaag.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **2 vandaag.** Actualiteiten.
18.41 **Sportjournaal.** Aandacht voor de handbalwedstrijd Iskra-Sittardia tijdens de Limburgse Handbaldagen.
18.51 **Het weer en de hoofdpunten uit het nieuws.**
19.00 **Stop de strop met Robert ten Brink.** Woordspel.
19.30 **(TT) Flodder.** Nederlandse serie. Afl.: De mooiste dag van je leven. Johnnie is moederdag vergeten en verzint een fantastisch cadeau om het weer goed te maken: een bruiloft. Maar waar haalt hij zo snel een bruid vandaan?
20.00 **Cocoon.** Amerikaanse sf-film uit 1985 van Ron Howard.
Art en Ben, twee ondernemende bejaarde vrienden, verkennen op een dag een leegstaand landhuis en ontdekken daar een gigantisch zwembad. Daar maken ze dankbaar gebruik van, wat verstrekkende gevolgen voor ze blijkt te hebben.
21.55 **Married with children.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Van harte gefeliciteerd!
Kelly's vriendje Frank herinnert de Bundy's er aan dat Kelly bijna jarig is. Omdat hij verwacht dat ze wel zal weigeren besluit Al Kelly op een avondje bioscoop te trakteren, maar dat loopt niet helemaal volgens verwachting.
22.25 **Veronica reisgids.** Toeristisch magazine. Afl.: Portugal.
23.00 **Gossip.** Spelprogramma over de wereld van show, glamour en glitter.
23.30 **Effectief onderhandelen.** Afl.6.
00.00 **Reclame en promotie.**
00.05-00.10 **Journaal.**

Nederland 3

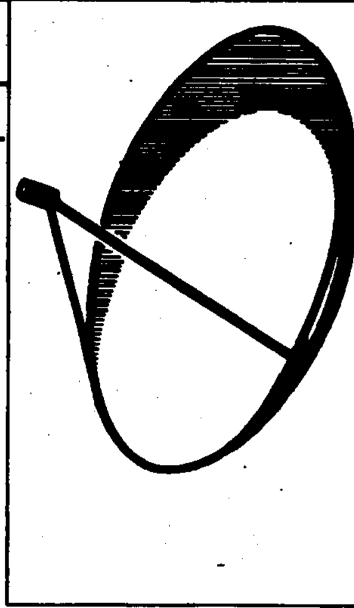
NOS/Vara
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **VPRO's Laurel & Hardy Kerstmatinee.** Met: ■ Laurel & Hardy: Another fine mess, Amerikaanse slapstickfilm.
16.27 ■ **Laurel & Hardy: Way out west.** Amerikaanse slapstickfilm uit 1937 van James Horne.
Stan en Ollie zijn op zoek naar de dochter van een overleden vriend. Vlak voor zijn dood heeft de vriend hen gevraagd om zijn dochter de papieren te brengen, die haar eigenaresse van een goudmijn zullen maken.
17.30 ■ **Villa achterwerk: The Addams family.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Lurch learns how to dance.
18.00 **Journaal.**
18.20 **Comedy op 3: Een schone heks.** comedyserie. Afl. : A gazebo never forgets.
Tante Clara heeft voor Tabatha een leuke speelgoed-olifant getoverd die wel heel erg groot is uitgevallen.
18.44 **Uitzending t.b.v. het CDA.**
18.53 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.22 **Binnenland.** Actueel magazine.
19.55 **In mijn ogen.** Talkshow over televisie door de ogen van de makers. Vandaag: Herman Kuiphof over 23 jaar sportverslaggeving op tv.
20.20 **Midwinter Muziek Festival.** Feest van de Nederlandse muziek. Het eerste Midwinter Festival zoals dat eerder deze maand werd gehouden in het Nederlandse Congrescentrum te Den Haag. Op 10 en 11 december jl. traden daar, verspreid over zeven podia, meer dan tweehonderd Nederlandse artiesten op. M.m.v. Karin Bloemen, Rob de Nijs, Gordon, Gerard Joling e.v.a.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.** Beelden van de Haarlem Basketball-week.
22.30 **Nova.** Actualiteitenprogramma.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.01 **Midwinter Muziek Festival.** Vervolg. M.m.v. Loïs Lane, Tröckener Kecks en de houseband 2 Unlimited.
23.51-23.56 **Nieuws voor doven.**

RTL4

06.00 **Hei elei kuck elei.**
06.30 **RTL Classique.** Concert.
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.05 **Pinocchio.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.35 **Eigen huis & tuin.** (herh.).
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.06 **The bold and the beautiful** Amerikaanse soap. (herh.).
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** (herh.).
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Soap.
09.35 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie. (herh.).
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Sons & daughters.** (herh.).
11.15 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.25 **Clip van de dag.**
11.30 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.00 **Cartoon.**
13.05 **Lief en leed.** (herh.)
14.00 **Koken met sterren.** (herh.).
14.30 **General Hospital.** Amerikaanse soapserie rond een ziekenhuis.
15.15 **RTL Shop.** (herh.).
15.20 **Santa Barbara.** Soapserie.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. (herh.).
17.00 **5 uur show.** Gev. magazine.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.20 **RTL Club. Magazine.**
18.30 **Rad van fortuin.** Spelprogramma.
19.00 **Avondnieuws.**
19.20 **Weer.** Door: John Bernard.
19.30 **The bold & the beautiful.** Amerikaanse soap rond twee families.
19.55 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse dramaserie.
20.25 **De Van Duin show.** Komisch programma.
21.25 **Vrouwenvleugel.** Nederlandse dramaserie.
22.20 **What's up doc.** Amerikaanse comedy uit 1972 van Peter Bogdanovich. Met: Barbra Streisand, Ryan O'Neal, Kenneth Mars e.a.
00.00 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. (herh.).
00.45 **As the world turns.** (herh.).
01.30 **General Hospital.** (herh.).
02.15 **Nachtprogramma.**

RTL5

07.00 **Quantum thuiswinkel.**
08.30 **RTL text.**
14.30 **Quantum thuiswinkel.**
16.00 **RTL text.**
16.55 **Felix the cat.** Tekenfilmserie rond de zwarte kat Felix.
17.05 **MacGyver.** Amerikaanse politieserie.
MacGyver gaat op de vlucht voor de moordenaars en ziet na jaren zijn grootvader Harry weer eens.
18.00 **RTL Zes uur nieuws.**
18.15 **Family ties.** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
Elyse zit vast op het kantoor van Steven, want door een sneeuwstorm kan ze niet naar het ziekenhuis toe.
18.40 **Miami Vice.** Amerikaanse politieserie.
19.30 **Paradise Beach.** Australische serie.
20.00 **Music scene.** Wekelijks muziekmagazine.
20.85 **Beverly Hills 90210.** Amerikaanse serie.
21.30 **Herman's head.** Amerikaanse comedy.
21.55 **Peace, quiet....and murder.** Duitse tv-film uit 1989 van Sylvia Hoffmann. Met: Dietrich Mattausch, Karin Anselm, Ingmar Zeisberg, Eva Scheurer, Rudolf Kowalski e.a.
De onroerend goed-makelaar Waechter wil een groot hotel laten bouwen aan de Franse Atlantische kust. Hij stuit daarbij op nogal wat tegenstand van de lokale bevolking. Hij wil door de bouw financieel onafhankelijk worden, om op die manier te kunnen scheiden van zijn vrouw en te trouwen met zijn secretaresse. Zijn vrouw gaat echter mee naar Frankrijk. Als zij op een gegeven moment haar man dood vindt op de hotelkamer, probeert ze de moordenaar persoonlijk te achterhalen.
23.30 **V extra.** Presentatie: Michiel Bicker Caarten.
00.00 **De draagmoeder.** Braziliaanse telenovella. (herh.).
00.30 **Hei elei, kuck elei aktuell.** Luxemburgs programma.
01.00 **Quantum thuiswinkel.**
04.00 **RTL text.**

RTBF/La Une

14.00 Miss Marple. Engelse misdaadserie. Afl.2 : La dernière enigme. Bron:- Naar de roman van Agatha Christie. **15.00** In the line of duty II. Hongkongse politiefilm uit 1988. **16.25** Nouba nouba. Kinderprogr. met tekenfilms en series. **17.20** California dreams. Amer. jeugdserie. Afl.8 : Dennis a disparu. **17.50** Monsieur Belvedere. Amer. serie. Afl.14 : Le livre. **18.15** L'empire des médias. Spelprogr. rond de media. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.30** Nieuws. **20.10** Autant savoir. Magazine. Vandaag: Le ventre de l'Europe. **20.40** Presumed innocent. Amer. politiefilm uit 1990. **22.50** Scoubidou. Serie portretten van zangers of zangeressen. Vandaag: Spécial années 70. **23.50** Laatste nieuws. **00.10-00.15** 24 H sur les marchés. Beursberichten.

Sports 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.05** Paardesport. Wereldbeker Jumping vanuit Mechelen. **21.35-22.10** Nieuws en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. **12.35** Intern. weerbericht. **12.40** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. **13.30** Tiroir secret. Afl.6. **14.25** Autovision. **14.40** Magellan. **14.55** Viva. **16.00** Nieuws. **16.10** Vision 5. **16.30** Comment ca va? **16.50** Kookrubriek. **17.05** Une peche d'enfer. **17.40** Evasion. **18.10** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **18.55** Persoverzicht. **19.00** Des chiffres et des lettres. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Nord-Sud. **20.30** Tell quel. **21.00** Nieuws. **21.40** La marche du siècle. Discussieprogr. **23.15** Filmmagazine. **00.15** Nieuws. **00.40** Sept jours en Afrique. **00.55** Rêves d'Afrique. **01.25** Intérieur nuit. **01.55** La chance aux chansons. **02.30** Magazine culturel africain. (herh.). **03.00** Intertropiques. (herh.).

Rai Uno

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** La signora in giallo. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Uno per tutti. Aansl.: Appuntamento al cinema. **18.00** Nieuws. Aansl.: Sneeuwberichten. **18.15** Brillantina. Serie. **19.00** Don Fumini. Serie. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Il burbero. Speelfilm. **22.35** Nieuws. **22.40** Notte Rock. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** DSE - Sapere. **01.00.** Senza indizio. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 nws. **08.10** Timeless tales. **08.35** Smoggies! **09.00** nws. **09.10** Babar the little elephant. **09.35** Littl' Bits. **10.00** nws. **10.05** Henry's cat. **10.10** Defenders of the earth. **10.40** Vrijetijdstips voor kinderen. **11.05** Playdays. **11.25** Funnybones. **11.35** Best of British. Serie. **12.00** Around the world under the sea. Amer. speelfilm uit 1966. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.10** Neighbours. **14.30** Meteor. Amer. rampenfilm uit 1979. **16.15** Thats life talented pets. **16.50** Henry's cat. **17.00** Jacks and the Beanstalk. Korte tv-film. **17.30** The world of Peter Rabbit and friends. **17.55** Children's BBC - Into 94. **18.05** The best of Blue Peter. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.16** Reg. nws. **19.30** The world's strongest man. **20.30** EastEnders. **21.00** Magpie in the dock. Korte film. **21.30** Health and efficiency. **22.00** nws. **22.30** Crazy people. Amer. speelfilm uit 1990. **00.00** Review of the year 1993. **01.15** Code of silence. Amer. actiefilm uit 1985. **02.50-02.55** Weerbericht.

BBC 2

07.55 Voetbalmagazine met Premier League-voetbal. **09.25** ■ Cours du soir. Kort verhaal. **09.55** ■ Virgil in the night. Amer. speelfilm uit 1940. **11.25** Nene walks. Serie. **11.35** Greenclaws. **11.50** Natuurfilm over het eco-systeem van de loofbossen. **12.20** The nun's story. Amer. speelfilm uit 1959. **14.35** M.A.S.H. **15.00** Cardiff singer of the world. Reportage. **15.50** Serie over het onstaan van de aarde. **16.50** (■+TT) Sabrina fair. Amer. speelfilm uit 1954. **18.40** Skiprogr. met het Vierschansentoern. en de afdaling heren. **19.30** How to steal the world. Amer. speelfilm uit 1968. **20.55** Animation now. **21.00** Seinfeld. Amer. comedyserie. Aansl.: Christmas in Sarajevo **21.30** Top gear. **22.00** Screen two: Railway station man. Tv-film. **23.40** Overzicht van nieuwe BBC-progr.'s voor '94. **23.50** The seven deadly sins. **00.00** Stand and deliver. Amer. speelfilm uit 1987. **01.45-03.15** Black Christmas-cyclus: Crimewave. Amer. speelfilm uit 1985.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Aerobics. WK. **10.00** Eurofun. **10.30** Olymp. Winterspelen. Magazine. **11.00** Skiën. Wereldbeker afdaling heren. **12.00** Autosport. Formule-1. **13.00** Snooker. **14.00** Schansspringen. Vierschansen-toern. Live. **14.30** Autosport. Rally Parijs - Dakar - Parijs. **16.30** Auto- en motorsportmagazine. **17.30** IJshockey. NHL-wedstrijden. **18.00** IJshockey. Vervolg. **18.30** Wintersportmagazine. **19.30** Eurosportnews. **20.00** Vierschansentoern. Hoogtepunten. **22.00** Podium. Favoriete sportevenementen van 1993. **23.30** IJshockey. Spengler Cup. **00.30** Rally Parijs - Dakar - Parijs. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. Religieus progr. **06.00** Super shop. **06.30** Azimuths. **06.45** Business tonight. **07.15** Azimuths. (herh.). **07.30** NBC nightly news with Tom Brokaw. **08.00** NBC network news. **08.30** ITN World news. **08.45** European business today. **09.00** Super shop. **12.00** World business. **13.00** Today. Actualiteitenrubriek. **13.30** FTTV Market wrap. **14.00** Today. Actualiteitenrubriek. **14.30** The money wheel. **18.00** Today. Actualiteitenrubriek. **19.00** ITN World news. **19.30** On the air. **20.00** Now. Talkshow. **21.00** Disaster chronicles. Documentaireserie over natuurrampen. **21.30** Memories then and now. **22.00** ITN World news. **22.30** US Market wrap. **23.00** The Tonight Show with Jay Leno. Talkshow. **23.30** NBC network news. **00.00** Real personal. Talkshow. **00.30** NBC network news. **01.00** Later with Bob Costas. Talkshow. **01.30** The law and Mr. Jones, serie. **02.00** China news Europe. Zakenmagazine in het Mandarijn, Chinees en Engels. **04.00-05.30** Classic movie: Cause for alarm. Speelfilm.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Ingo. **12.00** Planer alert special. **13.00** Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** The report. **16.45** At the movies. **17.00** News. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Music Non-Stop. **20.00** Beavis & Butt-head. Tekenfilm. **20.30** Unplugged with Roxette. **21.30** Gloria Estefan special. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Party zone. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide update. **08.30** World report. **09.45** CNN newsroom. **11.30** World report. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King live. **17.30** CNN & Co. **18.00** NewsHour. **20.00** World business today. **21.00** Intern. hour. **22.45** World sport. **23.00** World business today update. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King live. **05.30** Showbiz today.

Duitsland 1

.55 **Käpt'n Blaubär.**
.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Dallas.** Afl.: Wo ist Jack?
.45 ●● **Tele-Gym.** Ochtendgym.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Die Route des Bären.** (herh.).
.45 **ZDF-Info Verbraucher.** Vandaag o.a. Consumententips voor 1994 en test van vaatwasmachines.
.00 **Tagesschau.**
.03 **(TT) Mountain family Robinson. Amer. speelfilm uit 1979.**
.40 **Umschau.**
.55 **Presseschau.**
.00 **Tagesschau.**
.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
.00 **Tagesschau.**
.02 **eene meene mopel.** Magazine.
.30 **Peter Hase und seine Freunde,** 6-delige tekenfilmserie. Afl.6.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Quak!** Natuur-/milieumagazine.
.20 **(TT) Die Piefke Saga.** Miniserie. Afl.3 : Das Geschäft. (herh.).
.00 **Tagesschau.**
.05 **punkt 5 - Länderreport.**
.15 **(TT) Empty nest.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Der Wetterfrosch.
.40 **Regionale informatie.**
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
.55 **Feuer und Flamme, serie.**
.25 **Marienhof.** Afl.: Wieder daheim.
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
.55 **Der Fahnder,** misdaadserie.
.00 **(TT) Tagesschau.**
.15 **(TT) Geschichten aus der Heimat.** Serie verhalen. Met om:
.15 **Das Testament.**
.14 **Tagesthemen-Telegramm.**
.15 **(TT) Der 7. Sinn.** Verkeerstips.
.18 ●● **1993. Das Jahr.** Terugblik op mensen en gebeurtenissen uit het afgelopen jaar.
.30 **Tagesthemen.**
.00 **Claudio Monteverdi.** Portret van deze Italiaanse componist die vooral bekend werd door zijn opera's.
.00 **(TT) Vier x Herman.** Comedyserie. Afl.: Jagdsaison auf Manager.
.25 **Tagesschau.**
.30 ●● **Das schwarze Loch** (The black hole). Amerikaanse speelfilm uit 1979. Met: Maximilian Schell e.a.
.05-02.10 **Z.E.N.** Augenblicke am Wasser.

Duitsland 2

05.55-12.40 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
12.40 **ZDF Sport extra.** Skispringen: Internationaal Vierschansen-toernooi, eerste ronde vanaf de Schattenbergschans in Oberstdorf.
15.30 **Querkopf.** Quiz voor kinderen.
16.00 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.07 **Heute-Schlagzeilen.**
16.08 **Lucky Luke.** Jeugdserie. Afl.: Ein explosives Geschäft.
Lucky Luke bemiddelt in het landconflict tussen veehandelaren en boeren, maar zijn pogingen worden steeds door ene Mr. Joseph gesaboteerd. Bron:Naar het bekende stripverhaal.
17.00 **Heute, sport en weerbericht.**
17.15 ●● **Länderjournal.**
Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
18.05 **Clara.** Serie. Afl.5.
Clara vraagt zich af waarom Heinrich erop staat dat zij en Matthias het paard van de bankdirecteur trainen, vooral als ze ziet hoe Heinrich op Aimee een hoge hindernis neemt. Clara wint de Charly-Simon-Cup, maar komt ook tot het besef dat topsport niet alles is. Zij wil een realistische toekomst voor haar en Matthias. Aansl.: Guten Abend.
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Ein Mann am Zug.** Duitse serie. Afl.: Wenn das Herz nicht mitmacht.
Tot zijn schrik merkt Viktor dat men hem te snel af is bij zijn werk. Is zijn baan eigenlijk nog wel zeker? Als Hermann opeens instort, merkt Viktor pas goed dat hij zijn vader ook nodig heeft.
20.15 ●● **Lustige Musikanten.**
Muziekprogramma. Met o.a. Otti Bauer en zijn Musikanten Express, Margit Sponheimer en Die bayerische 7.
21.15 **WISO.** Sociaal-economisch magazine.
21.45 **heute-journal.**
22.15 **Doppelpunkt.** Discussieprogramma voor jongeren.
Thema: Wenn die Sterne lügen...
23.15 **(TT) Alfred Hitchcock:**
The birds. Amerikaanse speelfilm uit 1963 van Alfred Hitchcock.
01.10 **Heute.**
01.15-02.30 **Fritz the Cat.** Amerikaanse tekenfilm uit 1972.

Duitsland 3 West

08.45 Ski-Gymnastik. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Der Aufstieg Europas. Afl.5 : Die Industrielle Revolution. **10.45** Sport-Oldies. Vandaag een terugblik op het WK voetbal 1952. **11.00** ■ Undertow. Amer. speelfilm uit 1949. **12.10** TV's. Afl.4. **12.30** Reisewege zur Kunst. **13.15** Ich trage einen grossen Namen. Spelprogr. **13.45** Tele-Praxis. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit Clip. **14.30** Supergrips. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Superman schlägt zurück. Afl.4. **16.30** Im Wechsel der Gezeiten. **17.00**(TT) Die Sendung mit der Maus. **17.30** (TT) The animals of Farthing wood. Afl.8. **18.00** West 3 aktuell regional. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Strassen in NRW. Afl.4. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogr. der Landesstudios. **19.45** Die Fussbroichs. Afl.10: Alles neu. **20.15** Linie K - Kultur im Rückblick. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Frenchman's creek. Amer. speelfilm uit 1944. **23.05** Mit Verlust ist zu rechnen. Reportage. **00.55** Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

10.30 Babas grosse Reise. **11.00** Motz und Arti. **12.15** Ali und der Hexenmeister. **12.35** The David Parsons Dance Company. Klassieke muziek. **13.35** Hände - Werke - Künste. Serie. **14.05** ■ Der weisse Traum. Duitse speelfilm uit 1943. **15.35** Musik aus Schottland. Muziekspecial. **16.05** Sportjahresrückblick. Terugblik op het WK skiën, het WK noords skiën en het WK biathlon. **17.15** Länder - Menschen - Abenteuer. Afl.: Krokodiljäger. **18.00** Als die Tiere den Wald verliessen. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** MuM. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Vom Nil zum Roten Meer. Reportage over vakantieland Egypte. **21.00** Nachrichten. **21.15** ■ The lady Eve. Amer. speelfilm uit 1941. **22.45** Portret van de mode-ontwerpster Jil Sander. **23.45** ■ Des frissons partout. Frans-Ital. speelfilm uit 1963. **01.15** Schlussnachrichten. **01.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. Ontbijttv. **09.10** Den of wolves. (herh.). **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Witzewelle. Slapstick. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** The guiding light. **13.20** Santa Barbara. **14.10** Days of our lives. **15.00** Ilona Christen. Thema: Pyromanen. **16.00** Hans Meiser. Vandaag: Das Beste aus '93. **17.00** Who's the boss? **17.30** Family ties. **18.00** No one but you/Tu o nadie. **18.45** RTL aktuell. **19.10** 10 Jahre RTL: RTL aktuell - Ein Rückblick. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Verzeih mir. programma waarin mensen hun spijt kunnen betuigen. **21.15** Das Double. Duitse komedie uit 1993. **23.15** Harald Juhnke - Entertainer. Galaprogramma Aansl.: RTL aktuell. **00.15** Caribe. Canadese thriller uit 1987. **01.50** Berlin Break. Duitse serie. **03.35** Sinnlos, comedyserie. **04.05** Hans Meiser. **05.05** Ilona Christen.

SAT 1

05.15 The young and the restless. (herh.). **06.00** Deutschland heute morgen. **09.05** Trapper John, M.D. **09.55** Merrill's marauders. Amer. oorlogsfilm uit 1961. **11.40** Glücksrad. **12.25** The young and the restless. **13.10** Trapper John, M.D. **14.10** Neighbours. Afl.: Die Einladung. **14.40** ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion, sf-serie. **15.40** Star Trek: The next generation, sf-serie. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze!. **18.00** Regionale programma's. **18.30** 5 mal 5. **18.58** Wetternews. **19.00** Newsmagazin. **19.18** täglich ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Wolffs Revier, misdaadserie. **21.15** Schreinemakers live. Aansl.: TopNEWS. **23.10** On ne meurt que deux fois. Franse misdaadfilm uit 1985. **00.55** Star Trek: The next generation. Amer. sf-serie. (herh.). **01.45** ■ Die phantastischen Abenteuer des Raumschiffes Orion. Duitse sf-serie. (herh.). **02.45** Riskier' was! Quiz. (herh.). **03.10** Schreinemakers live. Wekelijks magazine. (herh.). Aansl.: programma-overzicht.

België/TV 1

13.00 **Tartufo.** Showprogramma.
14.15 **Sissi und der Kaiserkuss.** Duitse speelfilm uit 1990.
16.00 **Aliens next door.** Tekenfilm.
16.25 **Samson.** Met tekenfilms.
17.25 **Sleutel.** Magazine.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.364.
18.00 **Journaal.**
18.10 **The bold and the beautiful.** Amerikaanse serie. Afl.844.
18.35 **Top Score.** Quiz.
19.03 **Buren (Neighbours).** Afl.1269.
19.25 **Mededelingen** en overzicht.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Derrick.** Duitse politieserie: 'Wraakoefening'.
21.00 **Het park.** Soapserie. Afl.29.
21.35 **Panorama.** Jaaroverzicht. Afl.2.
22.35 **Vandaag en sport.** Met een parlementaire rubriek.
23.05 **Programma van de Agrarische Televisie- en Radio-Omroep.**
23.20 **Personal upgrade.** Afl.6. (Slot).
23.50-23.55 **Coda.** Il bacio van Arditi, uitgevoerd door Miriam Gauci (sopraan) en het BRTN-Filharmonisch orkest.

België/TV 2

18.00 **Sport extra.** Met paardesport: Samenvatting Wereldbeker Jumping Mechelen.
18.50 **Journaal.**
19.00 **Schooltv: Een kunstenaar in zijn stad,** serie. Afl.3 : Rafaël.
19.25 **Schooltv: Biologie anders bekeken.** Afl.: Soort zoekt soort.
19.30 **Capitol.** Amer. serie. Afl.686.
19.52 **Kronieken.**
20.00 **Couleur locale.** Multi-cultureel progr. over mensen die kleur geven aan Vlaanderen. Vaste rubrieken: Twee reportages, Achterwerk in de kast en een clip met wereldmuziek.
20.30 **Tekens.** Serie kunstdocumentaires. Afl.: Janssen en Janssens draaien een film 2-delige documentaire over de geschiedenis van de Vlaamse filmproduktie.
21.30 **Journaal en sport.**
22.00 **Première film en video.** Filmnieuws.
22.40-00.30 **Something wild.** Amerikaanse speelfilm uit 1986.

TV FILMS VIDEO

Duitsland West 3
11.00 - Undertow - (1949-USA) Goed geregisseerd verhaal over een man, Scott Bradie, die ten onrechte van moord beschuldigd is en op vrije voeten probeert te blijven. Regie: William Castle.

Duitsland 1/2
.03 - Mountain Family Robinson - (1979-USA) Avonturenfilm van John Cotter over een familie die in de wildernis woont. Met o.a.: Robert F. Logan en Susan Damante.

België/TV1
14.15 - Sissi und der Kaiserkuss - (1990-D) Modernere versie van het verhaal over de gemalin van de (toekomstige) keizer Franz-Joseph van Oostenrijk. Met: Vanessa Wagner. Regie: Christoph Böll.

Nederland 2
20.00 - Cocoon - (1985-USA) Bejaarden in Florida ontdekken de 'bron der jeugd'. Fantasy met iets sf-achtig einde van Ron Howard met Don Ameche en Wilford Brimley.

● *Ryan O'Neal en Barbra Streisand in de Amerikaanse comedie 'Wat's Up, Doc?'. (RTL4 - 22.20 uur).*

Duitsland West 3
21.15 - Frenchman's Creek - 91944-USA) Weelderige avonturenfilm van Mitchell Leisen naar het boek van Daphne de Maurier. Lady Joan Fontaine wordt verliefd op de Franse piraat Arturo De Cordova.

RTL4
22.20 - What's Up, Doc? - (1972-USA) Moderne 'screwball-comedy' van Peter Bogdanovich met Barbra Streisand en Ryan O'Neal. Musicologe raakt betrokken bij juwelendiefstal en drijft haar omgeving tot wanhoop.

België/TV2
22.40 - Something Wild - (1986-USA) Stijve zakenman gaat aan de haal met sexy meid. Komedie van Johnathan Demme met Jeff Daniels en Melanie Griffith. Soundtrack vol rock-songs.

Duitsland 2
23.15 - The Birds - (1963-USA) Klassieke horror van Alfred Hitchcock. Tippi Hedren maakt in een dierenwinkel kennis met een jonge advocaat. Kort daarop wordt ze voor de eerste keer aangevallen door vogels.

BBC 2
24.00 - Stand and Deliver - (1987-USA) Het op ware feiten gebaseerde drama van Ramon Menendez. Edward James Olmos als de veeleisende leraar die zijn leerlingen er toe aanzet een bepaald examen te halen.

Duitsland 1
00.30 - The Black Hole - (1979-USA) Sf waarin een expeditie een lang vermiste, gestoorde man vindt in de ruimte die op het punt staat het 'zwarte gat' te onderzoeken. Regie: Gary Nelson.

Duitsland 2
01.15 - Fritz the Cat - (1972-USA) Tekenfilm voor boven de zestien naar de komische figuren van Robert Crumb. Boeiende, oneerbiedige kijk op de radicale hippie-leefstijl van de jaren 1963-1972.

BBC 2
01.45 - Crimewave - (1985-USA) Satirische thriller, visueel uitbundige parodie op het film-noir genre door Sam Raimi. Spetterend, spannend, misschien lichtelijk hysterisch. Met: Paul Smith en Louise Lasser.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 Nieuws. 7.07 Tijdsein. 12.07 Echo. 14.05 Dingen die gebeuren. 17.07 AVRO Radiojournaal. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 20.04 Onder tafel. 22.04 AVRO Sportpanorama. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04-7.00 VPRO's nachtleven, met om 0.04 Street beats; 3.02 Het paradijs; 4.02 Grand disco classique; 5.02-7.00 De gezamenlijk zenders Paazens & Moddergat.

Radio 2
Samen in Zuid-Afrika, met om 7.04 Goedemorgen Nederland (met om 7.53 Woord onderweg. 8.04-8.15 NCRV's Hier en nu). 9.04 Wie weet waar Willem Wever woont? 10.04 Muziek bij de koffie. 11.04 Plein publiek. 12.04 Samen in Zuid-Afrika (13.04-13.15 NCRV's Hier en nu). 14.04 G'oud en nieuw. 15.04 Reislustig, reislastig. 16.04 Discogram. 16.47 Iets anders. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Poster. 20.04 Music all in. 21.04 Voor wie graag luisteren wil. 22.30 Coulissen. 23.04-24.00 Sesjun.

Radio 3
KN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00. 8.00. 13.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert I. Filharm. ork. Radio France met viool; II. 12.16 Reizend Muziekgezelschap. 13.04 Klassiek op verzoek. 14.00 Middagconcert. Rotterdams Philharmonisch Orkest met hobo. 15.10 Leif Ove Andsnes. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Zin in muziek. Om 18.00 en 20.00 uur Nieuws. 18.04 KRO Klassiek. 19.30 Het orgel. 20.02 Avondconcert. Muz. voor piano. 22.00 Laudate. 23.00 Deze eeuw. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 TROS Perspectief. 10.02 De duvel is oud. RVU: 11.02 Kleur bekennen. 12.02 Weldenkende mensen. 13.10 NOS Bijlage. 14.02 Een leven lang. 15.02 Schuim en as. 17.10 Radio UIT. PP: 17.50 PvdA. NMO: 18.02 Actualiteitenprogramma in drie talen: 18.02 Nederlands programma; 18.30 Arabisch programma; 18.45 Turks programma. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Ontdek de psychologie. 21.30 Knoop in je zakdoek II. 22.00 Finale. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door, verzoekplaten van bedrijven en instellingen. 11.00 Ruilbeurs met Hubert van Hoof. 12.00 Limburg Aktueel. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Sport. 14.00 Licht Limburgs, non-stopmuziek. 15.00 Horizon, consumentenmagazine. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

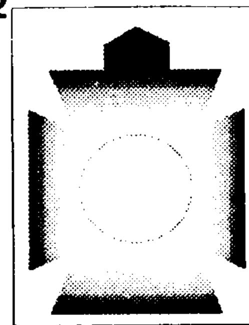
BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00 en 7.30 nws). 8.00 Nieuws. 8.10 Bistro & Co. Muziek en culinaire geneugten. 10.00 Nieuws. 10.09 Parkeerschijf. Bont magazine met muziek en heel wat tips gepresenteerd door Rita Jeenen. 11.50 Het koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Roddelradio. 14.00 Hitbox. Met aardige cursiefjes van Wiet van Broekhoven. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Over Stuur, wekelijks automagazine. 20.00 Het Narrenschip. Menselijke emoties in het geschreven en gezongen woord. 22.00 Nieuws. 22.05 Het Doosje. Met aandacht voor het Nederlandstalige lied, van de kleinkunst-boom maar ook van de laatste lichting. 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück+Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.10 Gut Aufgelegt. Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musicbox. 16.05 Popcorn. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Jazz à la BRF. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 10.00 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.00 Goedemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.00 De Goudmijn met Jan van de Putte. 16.00 Vrijheid Blijheid, Ron Bisschop. 19.00 Zeven uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift

WDR 4
04.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (nieuws om 7.00 en 8.00 uur). 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws, Zur Sache. 12.07 Gut Aufgelegt (met om 13.00 Mitmenschen. 14.00 Nieuws, Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.00 Nieuws. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der tag um fünf. Aansluitend Muzikexpress (18.00 en 19.00 nieuws; 19.30 Ohrenbär). 20.00 Nieuws. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Muzik zum träumen (22.00 nieuws). 22.30-4.05 Nachtexpress.

imburgs agblad

'Ik heb eigenlijk altijd alleen maar willen zingen'

Benny Neyman tevreden over nieuwe theatershow

DOOR HERMAN ELZINGA

HUIZEN – Zijn platen worden goud of platina. Zijn concerten zijn bijna altijd uitverkocht. Hij is al twintig jaar lang veelgevraagd in het schnabbelcircuit. De nieuwe cd Dichter Bij Jou loopt goed. Ook is hij aan een nieuwe serie theaterconcerten begonnen, die het eveneens goed doet. Benny Neyman heeft alle redenen om tevreden te zijn.

● *Benny Neyman: „Mij spreekt eerst de melodie aan en dan pas komt de tekst."* Foto: KIPPA

Geboren in Maastricht, ongelukkig op de mts en nog net op tijd ontsnapt naar de kleinkunstacademie. In 1973 verscheen zijn eerste elpee en sindsdien is hij eigenlijk niet meer weg geweest. Neyman: „Ik heb op die school ontzettend veel van het vak geleerd. Bewegen en dat soort dingen. Maar ik heb altijd alleen maar willen zingen. Dat vonden ze op school geen richting. Iedereen werd daar opgeleid om in een musical te gaan dansen, dus ik heb me vier jaar lang de tering gedanst. En daarnaast ontzettend veel geleerd: toneelles, Middeleeuwse liederen gezongen, bladmuziek leren lezen, gitaar leren spelen, van m'n zachte 'g' afgekomen, ga maar door. Een hele brede opleiding. Maar ik wilde altijd zingen. Op de academie zong ik altijd in het Frans en ze hadden altijd iets van: laat die jongen maar. Uiteindelijk is het chanson, hoorde ik, daar toch een richting geworden en ik denk dat ik daar toch de trend voor heb gezet. Na de academie ben ik mijn eerste platen gaan maken en dat had, volgens veel mensen, niets meer met theater te maken."

Statisch

„In 1985 ben ik met mijn theaterconcerten begonnen. Ik wilde eerst helemaal niet, maar mijn manager zei: en nu moet je. Maar ik wil niets gemaakts doen en theater heeft vaak iets gemaakts. Liedjes, conferences, je kunt niet improviseren, het is statisch en dat wil ik niet met mijn show. Ik ben met niets begonnen en ieder jaar probeer ik dat verder op te bouwen, zodat ik m'n eigen 'ik' kan ontwikkelen. Ik zal ook nooit iemand als voorbeeld nemen, ik wil mezelf zijn en dat schijnt te werken. Zie ik trouwens tot mijn grote verbazing, hoor, want alles is vrijwel uitverkocht. Mensen zijn laaiend enthousiast. Ik ben heel blij en ook trots daarop. De plaat loopt als een trein, zelfs de single en dat heb ik jaren niet gehad."

„Het schnabbelcircuit doe ik al heel lang, maar het theater is eigenlijk pas begonnen. Wat dat betreft sta ik aan het begin van mijn carrière en dat wil ik ook verder uitbouwen. En ik denk dat daar ook mijn kracht ligt. Maar het schnabbelcircuit blijft er altijd, want daar moet ik mijn geld mee verdienen. Personeelsavonden, bruiloften, partijen, waar ze me maar willen hebben, dat is voor mijn brood. Theater is heel duur, zelfs als je vol zit hou je heel weinig over. Maar je hebt veel artistieke voldoening en het is goed voor je ontwikkeling."

Antennes

„Ik ben een gevoelsmens. Ik analyseer nooit, ik voel. Ik heb bepaalde antennes, waarmee ik een gevoel in muziek kan omzetten in woorden. Mij spreekt ook eerst de melodie aan en dan pas komt de tekst. Die inspiratie haal ik uit het leven zelf, ik kijk goed om me heen. Dingen die gebeuren, die mensen vertellen. Alles wat er op me afkomt sla ik op en op een gegeven moment komt dat er weer uit in de vorm van een tekst. Dat klinkt simpel, maar dat is het natuurlijk niet."

„Er staat op de nieuwe cd een liedje over mijn vader die dit jaar in januari is overleden. Dat zit me dan zo hoog, dat ik denk: daar moet ik niet over zingen. Maar tegelijk denk ik ook: waarom eigenlijk niet? Maar ik kon niet schrijven wat ik wilde zeggen. Toen zat ik op een keer na een optreden thuis nog een borreltje te drinken en toen lukte het opeens. Het was puur wat ik voelde. Toen ik het opnam in de studio heb ik nog nooit zo vals gezongen, ik kon m'n emoties niet bedwingen. Een paar uur later had ik wat afstand genomen en heb ik het wat emotielozer gezongen."

Spreektaal

„Ik hoor wel eens teksten van andere mensen, die ik niet begrijp. Die klinken heel intellectueel, maar ze gaan langs me heen. Ik schrijf rechtstreeks zoals ik het bedoel en zoals ik ook praat. Ik zeg gewoon wat ik denk, wat ik voel. Ik vermijd al te poëtische toestanden. Ik zing in spreektaal, want ik vind zingen gewoon een vorm van praten. Het moet écht klinken, of het nu mooi gezongen is of niet."

„Vorig jaar heb ik voor twaalf liedjes de tekst én de muziek geschreven en daar was men, mijn manager en iemand van de platenmaatschappij, niet zo van gecharmeerd. Ik speelde het voor op de gitaar en misschien konden ze daar wel niet doorheen luisteren. Ik ben dan ook niet iemand die zegt: het is wél goed. Afijn, ze zijn alle twaalf afgekeurd en dat was heel vervelend. Ik vind zelf ook niet dat ik hele mooie melodieën schrijf, hoor.

Het lijkt allemaal wat op elkaar, al is dat vrij normaal. Mensen die muziek schrijven zijn vaak herkenbaar. Ik heb op de nieuwe cd een nummer van Hans Bouwens (George Baker) staan en dat hoor je meteen. Maar liedjes van Pierre Kartner pik je er ook zo uit."

„De aandacht voor het Nederlandstalige lied op radio en tv is schrikbarend. Maar dat is al twintig jaar zo. Het is heel erg, het is vechten tegen de bierkaai. En het doet er niet toe of ze je aardig vinden of niet, het wordt gewoon niet gedraaid. En als je al gedraaid wordt, nemen ze je in de maling. Ze hebben de macht, hè. Zoals laatst bij Rob Stenders (Veronica-discjockey, red.). Ik heb hem gebeld en gezegd: draai me dan maar niet meer. Ik reageer tegenwoordig op alles. Ik betaal toch ook mijn kijk- en luistergeld. Gelukkig komen er steeds meer commerciële stations en als die straks een etherfrenquentie krijgen wordt het wel anders. Ze komen er dus wel achter in Hilversum."

● *René Krans Band oftewel The European Sound Company.*

'Party-Time' met René Krans Band

KERKRADE – De naam van de Limburgse René Krans Band komt al sedert jaar en dag voor op verzamelplaten en -cd's. Maar tóch is het nu pas voor het eerst dat van deze bijna 15-jarige European Sound Company, zoals de big band tegenwoordig heet, een eigen cd verschijnt. 'Party-Time' is het motto. Die titel voor dit door Tyrolis uitgebrachte album spreekt voor zichzelf. Vijftien prettig in het gehoor klinkende nummers op welke muziek je tijdens feesten en het naderende carnaval vrolijk kunt meehossen. 'Party-Time' bevat bovendien vij medleys, die aan muzikale klankkleur niets te wen sen overlaten. Latijnsamerikaanse muziek (A ban da, Adelita, Guantanamera, Un dia tu un dia yo) maar ook de Zillertaler Hochzeitsmarsch en num mers van Rowwen Hèze. René Krans, orkestleide en producer van het cd-album, tekent tevens voo de arrangementen.

Nieuwe rechtszaak Michael Jackson

Van onze rtv-redactie

LOS ANGELES – Michael Jackson heeft er een probleem bij. Behalve de beschuldigingen over pedofilie en zijn verslaving aan pijnstillers, kampt de popster sinds dinsdag met twee nieuwe gerechtelijke aanklachten. De belangrijkste daarvan is een aanklacht van het bedrijf Mama Concerts dat Jacksons wereldtournee Dangerous organiseerde.

Mama Concerts eist een schadevergoeding van 20 miljoen dollar (bijna veertig miljoen gulden). De onderneming betoogt dat Jackson voor zijn 43 voorgenomen optredens een contract ondertekende waarin hij verklaart niet te kampen met een handicap die zijn optredens zou kunnen verhinderen. De 35-jarige superster brak vorige maand zijn reeks concerten abrupt af, nadat hij had verklaard verslaafd te zijn aan pijnstillers.

De tweede aanklacht is afkomstig van Stichting Vrede van Kinderen, die Jackson beschuldigt van een 'aanhoudend patroon van fraude' in zijn zakelijke beslommeringen. De muzikant zou de stichting hebben gebruikt om zijn produkten aan te prijzen, zonder dat de organisatie enig aandeel kreeg in de verdiensten.

● *Phil Collins* Foto: KIPPA

Nog een extra concert Phil Collins

UTRECHT – Omdat de kaarten voor de concerten van Phil Collins op 8 en 9 april in Utrecht, in een mum van tijd waren uitverkocht, is er een derde optreden van deze Engelse popzanger gepland. Phil Collins begint zijn Europese tournee nu in Nederland op vrijdag 1 april in de Prins van Oranjehal in Utrecht. Ook de repetities voor de tournee vinden nu in Nederland plaats.

De nieuwe cd van Phil Collins, 'Both Sides', heeft inmiddels de eerste plaats van de cd-hitparade bereikt.

De kaartverkoop voor het concert op 1 april (geen grap) is inmiddels begonnen.

Primeur als experiment op Vakantiebeurs '94

Ster brengt reclame rechtstreeks op tv

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Ster zendt dinsdag 11 januari voor het eerst in haar geschiedenis live-commercials uit op televisie. Het gaat om twee spots vanaf de Vakantiebeurs '94 in het Utrechtse Jaarbeursgebouw. Op de radio bestaat de mogelijkheid al langer om live-commercials uit te zenden. Pepsi maakt daar sinds enige maanden gebruik van door Veronica-dj Jeroen van Inkel na zijn dagelijkse uitzending op Radio 3 een spot vol te laten praten.

Volgens financieel directeur Ruud Morees van de Ster heeft zijn organisatie het initiatief genomen voor de live-spot op tv. „We zijn altijd op zoek naar nieuwe mogelijkheden voor adverteerders en bieden die graag aan." De Jaarbeurs, organisator van de Vakantiebeurs benaderde de Ster met de vraag welke mogelijkheden er zijn om op tv te adverteren. De Ster kwam toen met de live-spot op de proppen.

Afhankelijk van het resultaat van 11 januari beslist de Ster of het fenomeen live-commercial op televisie een vervolg krijgt.

„Technisch gezien kan het ee risicovolle onderneming zijn," al dus Morees. De spots van de Jaarbeurs, die worden uitgezo den in het Ster-blok voor en n het Journaal van Acht Uur o Nederland 1, worden geprodu ceerd door Chevalier Produkti maar de coördinatie van de liv uitzendingen ligt bij de Ster. H NOB zorgt voor de straalverbi dingen die nodig zijn om liv uit te zenden. Volgens Morees is er ee zeer nauwkeurig draaiboek g maakt voor de spot die precie 60 seconden duurt. „Wij kunne de eindregie opdracht geven o in te grijpen als de spot niet p precies 60 seconden afgeslote wordt. Het mag natuurlijk nie gebeuren dat andere adverteer ders de dupe worden van ee uitgelopen live-spot."

De spots worden 11 januari ge presenteerd door Chiel va Praag en Vakantiebeursmascot te Globy, een wereldbolletje me een zonnebril. In de spot voo het Journaal bezoekt Chiel va Praag de stands Verre Bestem mingen en Actieve Vakanties e na het Journaal de bloemen stand, het Middellandse Zeege bied en het Wereldpaviljoen.

Felice Damiano als tv-presentator bij Veronica

'Boobytrap' variant op verborgen camera

Van onze rtv-redactie

HASSELT/HEERLEN – Mensen enorm voor de gek houden en het resultaat dan ook nog eens met een verborgen camera vereeuwigen. Het is een succesformule waarop al vele programma's zijn gebaseerd en die het blijkbaar nog steeds doet. Na 'Candid Camera' en 'Banana Split' een nieuwe variant: 'Boobytrap'. Het programma is dinsdag voor het eerst te zien bij Veronica op TV 2 om 20.30 uur en wordt gepresenteerd door de Belg Felice Damiano oftewel Dre Steemans uit Hasselt. Jaren geleden – voordat de BRTN in Brussel hem vroeg als tv-presentator – was Steemans kapper in Maasmechelen.

Veronica heeft in 'Boobytrap' aan de oude formule een nieuw ingrediënt toegevoegd. Mensen die een keer flink in de maling genomen zijn krijgen in het programma de kans eens flink wraak te nemen op hun belager. Ze schrijven simpelweg een brief naar het programma. Een panel, bestaande uit de acteurs Willem Gulchner, Anouk Broersma en Bert Apeldoorn, pikt de leukste brieven eruit en voert vervolgens een wraakactie uit die geregistreerd wordt door een verborgen camera.

Verrassingen

Ook de mensen in het publiek kunnen verrassingen verwachten. Meegelokt door hun vroegere slachtoffers bestaat de kans dat ze naar voren moeten komen. Een publieksjury bepaalt samen met Damiano, die in zijn geboorteland bekend is geworden vanwege zijn controversiële manier van presenteren, wie de 'winnaar' van deze lolbroeken is, namelijk degene die de flauwste en vervelendste grappen heeft uitgehaald. Deze supergrappenmaker zal dan moeten 'boeten' voor zijn streken.

Verder vertellen kinderen in 'Babytrap' in van tevoren opgenomen filmpjes sappige anekdotes over hun ouders, die ook in het studiopubliek zitten. Tussen alle wraakacties door worden buitenlandse verborgen-camerafilmpjes uitgezonden.

● *Felice Damiano: „Grappenmakers lopen kans op een koekje van eigen deeg."* Foto: KIPPA

imburgs agblad egionaal

Ɔnderdag 30 december 1993

tgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Kamerleden hebben laarzen niet nodig

Van onze correspondent

ELDERMALSEN – Geen natte voeten voor de Tweede-Kamerleden die het Land van Maas en Waal en het noorden van Limburg gisteren bezochten. Zelfs laarzen waren niet nodig. Het water was gezakt, de straten weer droog. Wat bleef was de klemmende vraag die ook de politici niet konden of wilden beantwoorden: hoe nu verder?

Burgemeester Berger van Gennep begeleidt de vaste Kamercommissie voor Verkeer en Waterstaat bij een rondrit en een korte wandeling door zijn ondergelopen stadje. „U kunt zich het niet voorstellen, maar dit was eergisteren nog een grote watervlakte," merkt hij op terwijl de touringcar zich door de opgedroogde straatjes wurmt. Treffender kan de burgervader niet zijn. De commissie, onder aanvoering van CDA'er Biesheuvel, is dan wel naar de getroffen gebieden afgereisd, maar van een alarmerende situatie is geen sprake meer. Zelfs in Gennep niet, waar het wassende water een miljoenenschade heeft achtergelaten. Het gat in de Niersdijk is gedicht, de huizen zijn leeggelopen, de grote schoonmaak is in volle gang.

Inventariseren, luidt het motto van de reis. Het bezoek geldt als oriëntatie in verband met de komende debatten over maatregelen in het gebied rond de Maas in Limburg en langs de Maas en Waal in Gelderland. Met nogal wat moeite, gezien het kerstreces, is de delegatie op de been gebracht: de VVD'er Blaauw, PvdA-lid Kersten, Van de Burg (SGP), Van Reij (VVD) en Eisma (D66).

Het wordt de tweede keer binnen een jaar dat de politici zich in debat buigen over de versnelde uitvoering van de aanbevelingen van de commissie-Boertien. Grofweg houdt dat in dat de milieubeweging meer invloed heeft gekregen en dat de dijkenbouwers, hoe graag zij dat ook zouden willen, niet zomaar een verhoging of verbreding mogen doorvoeren.

Dat zit de waterschappen niet lekker, zo blijkt bij het bezoek. Vrijwel de gehele dag krijgen de politici de wind van voren van coördinerend-secretaris Kok van het polderdistrict Maas en Waal. Al bij de eerste stop 's ochtends in het polderhuis te Druten, grijpt hij zijn kans. „Wij willen wel, maar we kunnen niet," is de boodschap die Kok nog voor elven het polderhuis inslingert. Later in de touringcar gidst Kok het gezelschap langs dijkjes waar het vervoermiddel maar nauwelijks overheen kan. „En dan moet u er wel bij bedenken dat het water nog eens een meter tot anderhalve meter hoger stond," herhaalt hij steeds, wijzend naar de rivier en de ondergelopen uiterwaarden. Bij de Ooijpoler mag Kok laten zien hoe het volgens de dijkenbouwers hoort. Op weg naar de lunch wordt de Erlecomsedam aangedaan. Een waterkering om van te watertanden: breed, hoog en stevig. „Maar moet je zien hoe dat er uitziet," reageert het Gelderse Statenlid Smit.

ijkswaterstaat bestrijdt aanhoudende geruchten over stijging waterpeil

Water Maas blijft zakken

ERLEN – Rijkswaterstaat nburg bestrijdt het aanhoude gerucht dat het water in de Maas weer gaat stij. Rijkswaterstaat heeft eren nieuwe weergegevens België en Frankrijk geanaeerd.

gens Rijkswaterstaat blijft de s minimaal tot en met vrijdag zaam dalen. Te verwachten rslag en smeltwater hebben op weinig invloed. Op pagina van Teletekst maakt Rijkswataat vandaag weer nieuwe vertingen bekend.

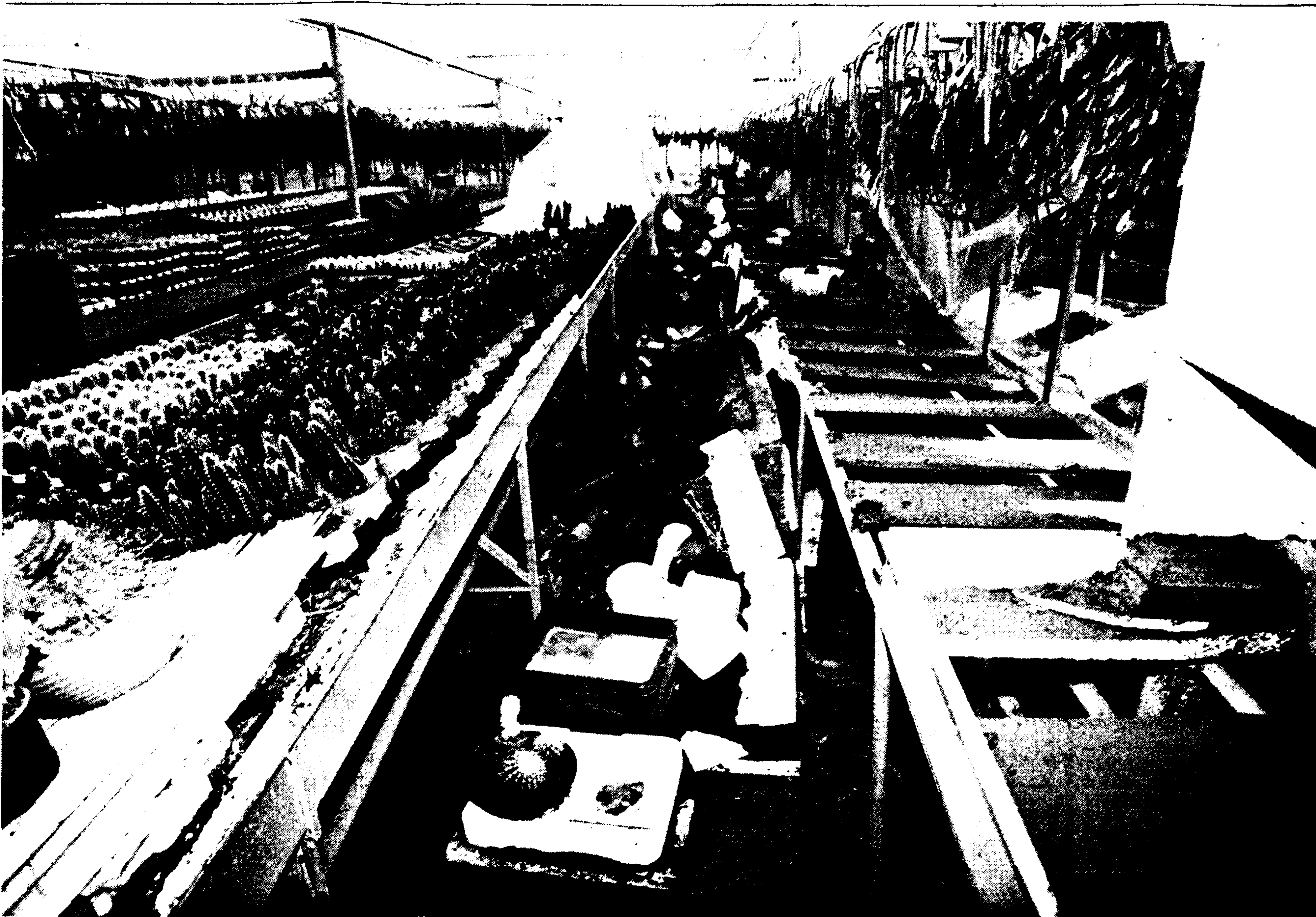
hoofd van het berichtencen van Rijkswaterstaat, L. van Berg, reageert enigszins ged op de geruchtenstroom. „Het cht van stijging doet nu al vijf en zonder enige grond de ronde dat is bijzonder vervelend. De upeerden van de watersnood, nu net aan het opruimen zijn den steeds weer onrustig gekt," zegt hij. „We moeten nu een jaar lang bij elke regenbui m gaan slaan, want dan kunnen wel aan de gang blijven."

tendens is nog steeds neerrts," zegt Van den Berg gerust end. „Waar bij Borgharen vori week tijdens de top van de waloed nog 3050 kubieke meter er per seconde door de Maas omde, daar is dat nu 1235 kubiemeter. Het rivierpeil daalt nu ongeveer twee centimeter per Wil de daling van het water stabiliseren, dan is vijftien tot tig millimeter neerslag in het omgebied van de Maas nodig. r een daadwerkelijke stijging is rslag van betekenis nodig."

Maas is en blijft een regenri" benadrukt de Rijkswatert-functionaris. „Hoe lager het erpeil wordt, hoe gevoeliger het is voor schommelingen. Nu de er veel lager staat kan de verdealing best eens een uurtje stok. Maar we moeten waken voor iek."

KNMI verwacht op oudejaars in grote delen van Duitsland, gië en Luxemburg tien tot dertig limeter neerslag. Ook gaat de peratuur in de sneeuwgebieden open. De vorstgrens die nu nog eden de 1500 meter ligt, stijgt tweeduizend meter hoogte. weerkundig instituut noemt dit ongebruikelijk voor de tijd van jaar. Het KNMI maakt geen rspellingen over de gevolgen de weersgesteldheid voor de d van het water in de rivieren.

Cactuskweker in het water

● *Experts moeten de exacte schade nog vaststellen, maar cactuskweker L. Stroucken rekent op een bedrag van minstens drie ton. Het water stond in zijn kassen twee meter hoog. Het aantal geruïneerde cactussen is ontelbaar; Stroucken heeft de twijfelachtige eer eigenaar te zijn van een van de zwaarst getroffen bedrijven. Het enige lichtpuntje is dat hij de laatste dagen veel hulp heeft gekregen bij het opruimen van de ravage. Voor de tweede maal in tien jaar tijd is Stroucken de dupe geworden van een enorme wateroverlast. Ook in 1984 stroomde het Maaswater door de kwekerij. Dat nooit meer, dacht de kweker. Rond de kassen metselde hij eigenhandig een muur die het water voorgoed zou moeten keren. „De muur staat nog overeind, maar daar is ook alles mee gezegd," verzucht Stroucken.* Foto: JAN-PAUL KUIT

Stort in Montfort krijgt 430 ton afval watersnood

HEERLEN – De stortplaats van het stadsgewest Roermond in Montfort heeft sinds dinsdag ruim 430 ton slib en puin afkomstig van de watersnood in ontvangst genomen van gemeenten. Daarnaast melden zich dagelijks nog eens ongeveer honderd particulieren met aanhangwagens vol kapotte huisraad.

„De gemeenten brengen vooral zand en slib. De particulieren komen met meubelen, vloerbedekking, deuren, bedden, eigenlijk alles wat je maar kunt bedenken," vertelt een woordvoerder. „Particulieren gaan bij ons niet over de weegbrug dus het gewicht van dit afval is niet bekend. Maar naar schatting komen we, als je dit particuliere afval bij dat van gemeenten optelt, boven de vijfhonderd ton in twee dagen uit." Het zand en slib van de watersnood wordt apart van het normale afvalaanbod geregistreerd. Aan regulier afval ontvangt Montfort op een doorsnee dag meer dan negenhonderd ton.

De stortplaats in Landgraaf van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg kan nog geen cijfers verstrekken. De verantwoordelijke functionaris is met vakantie. Bij de stortplaats in Schinnen zijn de cijfers nog niet opgeteld en zijn de bestuurders met vakantie. AVL-Stuıring in Maastricht verwacht in de derde week van januari pas een totaaloverzicht te hebben van het provinciale afvalaanbod als gevolg van de watersnood.

Maij somber over oplossing

DEN HAAG – Het zal niet mogelijk zijn om door maatregelen overstromingen van de Maas geheel te voorkomen. Maatregelen kunnen er hoogstens toe leiden dat overlast lokaal enigszins wordt beperkt. Het oplossen van lokale knelpunten heeft echter vaak negatieve effecten op de waterstanden elders. Minister Maij-Weggen (verkeer en waterstaat) schrijft dit in antwoorden op vragen van de Kamerleden Van Rey, Te Veldhuis en Verbugt (allen VVD) over de watersnood in Limburg.

Volgens de minister is het evenwicht tussen de Maas en zijn omgeving broos. In het verleden is het middel al vaak erger dan de kwaal gebleken. Over het ontwikkelen van de Grensmaas tot natuurgebied waardoor het afvoerpatroon van de Maas beinvloed kan worden, is Maij niet enthousiast. Ze schrijft dat een dergelijke ontwikkeling, afhankelijk van de uitvoering, ook van invloed kan zijn op ongewenst hoge waterstanden.
De bewindsvrouwe wijst erop dat een commissie in gaat stellen onder leiding van dr. Boertien. De commissie moet binnen een jaar met een advies aan provincie en rijk komen over maatregelen ter beperking van de wateroverlast in Limburg. Maij is het niet eens met de stelling dat het overstromingsrisico van de Maas te hoog is. Volgens Maij gaat het algemene beleid uit van slachtoffers en die zijn in Limburg niet gevallen.

Uitreiking erepenning uitgesteld

MAASTRICHT – Maastricht heeft in overleg met minister-president Ruud Lubbers de uitreiking van de gouden eremedaille van de stad Maastricht voor onbepaalde tijd uitgesteld.
De uitreiking zou maandag plaatsvinden. Het Maastrichtse stadsbestuur vindt het ongepast de medaille uit te reiken op een moment dat veel inwoners gebukt gaan onder de watersnoodramp. Het stadsbestuur zegt erg begaan te zijn met dat leed. Lubbers staat volledig achter de beslissing van Maastricht. De premier krijgt de medaille voor zijn 'Europese initiatieven gericht op de totstandkoming van het Verdrag van Maastricht en zijn stuwende bijdrage aan het internationaliseringsproces van de stad Maastricht'.

Inzamelingsactie langzaam op gang

DEN HAAG – De nationale inzamelingsactie De Overstroming heeft tot nu toe 500.000 gulden opgebracht. Vorige week opende het Nederlandse Rode Kruis hiertoe giro 777. Woordvoerder B. Kuik van het Rode Kruis vindt de opbrengst nog wat aan de lage kant, maar verwacht in de loop van de week de grote klapper. „De overschrijvingen naar onze girorekening duren wat langer door de drukte met de kerstpost bij de PTT."

Kuik is ervan overtuigd dat er na morgen flink veel geld binnen zal stromen. „Zo duurt de manifestatie 'het Kerstspektakel' in de Jaarbeurs in Utrecht twee dagen langer. Een ander initiatief kwam van een meneer uit Arnhem. Hij heeft voorgesteld om alle overgebleven kerstzegels aan huis op te halen. De PTT heeft toegezegd deze te verzilveren en het geld over te maken op de girorekening".

Net als bij de aardbeving van vorig jaar het geval was, zal de opbrengst via een onafhankelijke stichting worden uitgekeerd aan de gedupeerden van de overstroming. De opbrengst is alleen bestemd voor particulieren en niet voor bedrijven. Een onafhankelijke stichting – waarin het Nationale Rampenfonds, het Rode Kruis en de getroffen provincies Limburg, Gelderland, Zuid-Holland en Brabant deelnemen – beslist wie een schadevergoeding ontvangt.

Niveau Rijn daalt ondanks regen

DEN HAAG – Ondanks neerslag en smeltende sneeuw in Duitsland verwacht Rijkswaterstaat de komende dagen nog een daling van de waterstand in de Rijn bij Lobith met enkele decimeters per dag. Volgens de laatste prognoses zal de neerslag pas begin volgende week van invloed zijn op de waterstand. Het peil bij Lobith zal dan ongeveer drie meter beneden de hoogte van afgelopen zaterdag liggen.

Opbrengst kermis naar watersnood

UTRECHT – Het Utrechtse Kerstspektakel, de overdekte kermis in de Prins van Oranjehal van de Jaarbeurs, blijft twee dagen langer open. Van elk entreebewijs dat vandaag en morgen wordt verkocht, gaat vijf gulden naar het Nationaal Rampenfonds ten behoeve van de gedupeerden van de overstroming. De Jaarbeurs maakt dit mede mogelijk door de nieuwe hal twee dagen gratis ter beschikking te stellen. In de Oranjehal, die op 13 januari officieel wordt geopend door prins Willem Alexander, zijn een kermis met twintig attracties, een circus en een kerstmarkt ondergebracht. Aanvankelijk zou het festijn geopend zijn tot en met woensdag.

Tapijthandel stelt gemeente Venlo aansprakelijk

NIJMEGEN/VENLO – De Nijmeegse tapijthandelaar Amelink, wiens zaak in Venlo bij de overstroming grote schade heeft opgelopen, heeft bekend gemaakt dat hij de gemeente Venlo daarvoor aansprakelijk zal stellen. Zijn echtgenote, die het filiaal in Venlo exploiteert, kreeg op 22 december een brief van de gemeente waarin stond dat voor haar winkel geen overlast te duchten zou zijn. Ook Amelink zelf kreeg telefonisch te horen dat hij zich geen zorgen hoefde te maken. Hij besloot daarop zijn winkel niet leeg te halen. De tapijthandel kwam echter toch onder water te staan. De gemeente spreekt van overmacht; de voorspellingen van de waterhoogte bleken niet uit te komen.

Gratis afdrukken foto's waterschade

SITTARD – Een fotowinkel in Sittard biedt sinds gisteren aan om foto's gratis af te drukken voor mensen die waterschade hebben vastgelegd voor een schadeclaim. Op het aanbod kwamen gisteren nog maar enkele klanten af. „We hebben er vandaag pas voor het eerst mee geadverteerd," vertelde een medewerkster.

Benefietconcert ook in Roermond

ROERMOND – Behalve Maastricht en Geleen is ook Roermond in januari gastheer voor een benefietconcert waarvan de opbrengst naar de gedupeerden van de wateroverlast gaat. Voor het muzikale spektakel in de Roermondse Oranjerie op 13 januari heeft organisator Jelle de Vries al De Cassanova's en ex-Vrijbuiter Ben Verdellen vastgelegd. De Vries is bovendien in onderhandeling met René Schuman – die ook in Geleen en Maastricht komt – en andere landelijk bekende artiesten, van wie de namen in januari bekend worden gemaakt. Afgelopen week werd al bekend dat er op 12 januari in De Hanenhof in Geleen een benefietconcert is en op 24 januari in een tent op het Maastrichtse Vrijthof.

Susteren heft noodtoestand op

SUSTEREN – De noodtoestand in Susteren is gisteren opgeheven. Burgemeester H. van Mierlo trok de noodverordening in die gold voor de onder water gelopen delen van zijn gemeente, met name Roosteren, Illikhoven en Vissersweert. Vorige week woensdag waren de overspoelde kernen tot rampgebied verklaard.

Baten Venlo 650 voor heel Limburg

VENLO – De opbrengst van de door de Stichting Venlo 650 jaar stad gestarte inzamelingsactie moet ten goede komen aan alle Limburgse slachtoffers van de watersnood. Dat is de mening van de organisatie, ondanks de reactie van veel Venlonaren die vinden dat de opbrengst in Venlo moet blijven. Een plaatselijke bestemming druist volgens de stichting in tegen de afspraak van de Limburgse burgemeesters, dat alle bijdragen in het Nationale Rampenfonds worden gestort. De Stichting Venlo 650 jaar stad acht bovendien het oneerlijk als Venlo wel een beroep doet op het nationale fonds, terwijl de stad er zelf geen bijdrage aan wil leveren. De animo voor de actie is overigens groot. Venlose café-eigenaren hebben besloten op oudejaarsavond collectebussen te plaatsen in hun zaak. Het NOS-Journaal heeft aangekondigd opnamen te maken van de jubileumavond in de Maaspoort.

Wateroverlast in Statencommissie

HEERLEN – De vaste commissie uit Provinciale Staten voor Financiën en Algemene Zaken vergadert op 7 januari over de wateroverlast in Limburg. Gouverneur B. van Voorst zal tijdens die vergadering het gevoerde beleid toelichten. Daarnaast bespreekt de commissie welke rol de provincie Limburg gaat spelen bij verdere maatregelen.

Uitstel belastingen voor slachtoffers

HEERLEN – Slachtoffers van de watersnoodramp krijgen van de Belastingsdienst uitstel van betaling. De Belastingsdienst heeft hiertoe besloten omdat bij veel ondernemers en particulieren de administratie door de watersnoodramp is ontregeld of verloren is gegaan. De getroffenen krijgen uitstel voor het indienen van de aangifte omzetbelasting en loonbelasting tot 31 januari. Het uitstel heeft tot gevolg dat ook de betalingsverplichting over die periode wordt opgeschort. Ook verleent de Belastingdienst uitstel van betaling voor aanslagen of andere betalingsverplichtingen die zijn vervallen in de periode waarin de wateroverlast speelt. Om in aanmerking te komen voor uitstel moeten de slachtoffers van de watersnoodramp zo spoedig mogelijk contact opnemen met de Belastingsdienst in hun regio.

Vijftig miljoen schade bij tuinders

ROERMOND – Zo'n 150 tot tweehonderd land- en tuinbouwbedrijven in Limburg hebben voor minimaal vijftig miljoen gulden schade geleden door de overstroming van de Maas. Die schatting doet de Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB) in Roermond. De LLTB deed dinsdag nog een dringend beroep op minister Bukman van Landbouw om op zeer korte termijn geld beschikbaar te stellen ten behoeve van de gedupeerde ondernemers.

Vaarwel mijn allerliefste beer ooit ontmoeten we elkaar weer

Intens dankbaar voor alle mooie en fijne herinneringen die hij ons achterlaat, geven wij u kennis dat veel te jong van ons is heengegaan

Gerd Belz

partner van

Jef Verheijde

Hij overleed in de leeftijd van 48 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Oirsbeek: Jef Verheijde
Mainz: Margareta Weyde-Belz
Georg Weyde
Familie Belz
Familie Verheijde
Familie Weyde

6438 HV Oirsbeek, 29 december 1993
Drossaertweide 36

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 31 december om 15.00 uur in de H. Lambertuskerk te Oirsbeek, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake heden donderdag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Er is gelegenheid om thuis van Gerd afscheid te nemen heden donderdag in de avondmis en vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Na alle fijne jaren die we met hem mochten beleven, hebben wij afscheid moeten nemen van

Gerd Belz

Brunssum: Familie H.J. Raadschelders

---

†

Wie haar heeft gekend,
hield van haar.
We genoten van haar liefde en
haar opgewekte levenslust.
Was zij er niet,
dan vroeg je naar haar.
Kende je haar niet,
dan heb je heel wat gemist.
Herinnerend aan de dagen
de stralende zon van jouw leven;
zoals jij was,
met de helpende hand voor iedereen.

Volkomen onverwacht ging thuis van ons heen, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van [illegible] jaar, mijn lieve vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder, [illegible]

Fien Beckers

weduwe van

Lambert Jennen

echtgenote van

Harie Vos

Echt: Harie Vos
Linieren: Trudy en Kees Heijs-Jennen
Bernhard, Joost, Thomas
Klimmen: Marian en Henk Boetsma-Jennen
Bart, Simone
Schimmert: Léon en Nicole Jennen-Lemmens
Arjan
Echt: Stephan Jennen
Familie Beckers
Familie Jennen
Familie Vos

6101 XT Echt, 29 december 1993
Klein Berkelaar 4

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op maandag 3 januari 1994 om 10.30 uur in de kerk van de H. Landricus te Echt, waarna per auto naar het r.k. kerkhof te Schimmert wordt gegaan voor de begrafenis.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.

Zondag 2 januari gedenken wij haar tijdens de hoogmis om 9.30 uur in de St. Remigiuskerk te Schimmert.

Gelegenheid tot afscheidnemen: dagelijks van 17.00 tot 18.30 uur in het Uitvaartcentrum Peulen, Kloosterstraat 9 te Susteren.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze collega

Aaldert Wobben

Wij hebben je leren kennen als een warme persoonlijkheid. Je hulpvaardigheid en je goedheid zullen wij missen.

Wij wensen echtgenote en kinderen veel sterkte.

[illegible]

[illegible]

Na een langzaam achteruitgaande gezondheid hebben wij je, ondanks je doorzettingsvermogen, langzaam afstand zien doen van alles wat jij in het leven belangrijk vond en ben jij ten slotte veel te vroeg heengegaan

Bernard Bisschops

* Hoensbroek 30-03-1925
† Heerlen 28-12-1993

echtgenoot van

Jeanne Maessen

Mijn dierbare man, onze vader, schoonvader en mijn opa overleed voorzien van de h. sacramenten.

Heerlen: E.H.J. Bisschops-Maessen
's Hertogenbosch: Yvonne en Pablo
Landgraaf: Marc en Dories
Zoeey

Ganzeweide 150, 6413 GJ Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 31 december a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heerlerheide-Heerlen, gevolgd door de crematie in crematorium Imstenrade te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed, gevolgd door de avondwake, van hedenavond om 18.45 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheidnemen van Bernard in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 106, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid hedenavond van 17.30 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar voor de vele jaren die hij actief is geweest voor onze missieclub, hebben wij afscheid moeten nemen van ons lid

Bernard Bisschops

We zullen hem missen.

Missieclub Blantyre Heerlerheide

Wij willen je rust gunnen
al is vol droefheid ons hart.
Je lijden zien en niet kunnen helpen
dat was onze smart.

Niet onverwacht, maar wel met grote verdriet moesten wij afscheidnemen van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Henrietta Laanstra-Hazewindus

weduwe van

Sake Laanstra

Zij overleed in de leeftijd van [illegible] jaar, [illegible]

In liefdevolle herinnering:
Jan Laanstra †
Hoensbroek: Antoon Laanstra
Henny
Laanstra-van der Meer
Heerhugowaard: Aaltje
van der Meer-Laanstra
Martin van der Meer †
Hoensbroek: Gerrit [illegible]
Gerrit [illegible]
al [illegible] en
[illegible]
Familie [illegible]
Familie [illegible]

Brunssum, 29 december 1993
Corr.adres: Marktstraat [illegible]
6431 LT Hoensbroek

De crematieplechtigheid, geleid door [illegible] Van der End, zal plaatsvinden op [illegible] 1994 om 13.30 uur in het [illegible] Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in voornoemd [illegible], waar er gelegenheid [illegible] condoleance.

Moeder is opgebaard [illegible] St. Gregoriusziekenhuis. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Een speciaal woord van dank aan het personeel van afdeling De Berk, verpleeghuis Schuttershof, Brunssum, voor de liefdevolle verzorging van onze moeder.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving ontvangen mochten hebben, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Wij ontvingen bericht van het overlijden van de heer

P.M.H. Crombag

Wij betreuren het heengaan van een uiterst verdienstelijk lid en oud-bestuurslid en wensen de familie sterkte in deze moeilijke tijd.

Provinciaal Bestuur V.V.D. Limburg.

Dankbetuiging

In plaats van kaarten

[illegible]

Jacques Prevoo

Treeske Prevoo-Brocheler

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

Na een leven dat gekenmerkt werd door eenvoud, goedheid, bezorgdheid, eerlijkheid en liefde is van ons heengegaan onze tante en nicht

Sophie de Kok

ereburger van de gemeente Brunssum

weduwe van

Giel Laumen

Zij overleed in de leeftijd van 92 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Familie De Kok
Familie Laumen

Brunssum, 28 december 1993
Vijverlaan 5
Corr.adres: Overhovenerstraat 16, 6131 BZ Sittard

De uitvaartdienst zal plaatsvinden op vrijdag 31 december om 13.00 uur in de kapel van Huize Louise te Brunssum, Vijverlaan 5, gevolgd door de crematie om 14.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kapel, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

In dankbare herinnering aan wat hij voor ons betekende, hebben wij afscheid genomen van onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Sjaak Penners

Hij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Neerbeek: Hub Penners
Annie Penners-Kubben
en al zijn neven
en nichten
Familie Penners
Familie Claes

Geleen, 29 december 1993
Corr.adres: Neerbeekerstraat 60, 6191 HG Neerbeek

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 3 januari 1994 om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Callistus te Neerbeek.

Er is geen condoleren.

Zondag tijdens de h. mis om 10.30 uur zal hij bijzonder herdacht worden [illegible]

[illegible] in het mortuarium van het [illegible] Geleen. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Een speciaal woord van dank aan de heer pastoor, het gezondheidscentrum Neerbeek, [illegible] 2 van Odilia, [illegible]

Mochten wij [illegible], gelieven deze annonce als [illegible]

Enige en algemene kennisgeving

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan zij heeft mogen genieten, is na een leven [illegible] hard werken van ons heengegaan mijn lieve zuster, schoonzuster, onze tante, oud-tante en nicht

Hendrika Salden

weduwe van

Karl Leopold Kohl

Zij overleed in de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Uit aller naam:
Familie Salden
Familie Kohl
Nichten en neven

Landgraaf, [illegible] december 1993
Corr.adres: [illegible] 11, 6361 XG [illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op vrijdag 31 december a.s. om 12.00 uur in de kapel van het Bernardinus-College te Heerlen, Akerstraat 97, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kapel. Er is geen condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

In diepe verslagenheid en met innige deelneming met zijn familie, geven wij kennis van het heengaan van ons zeer gewaardeerd ere-lid en vriend

Wiel Hursel

De overledene was ruim 54 jaar lid van onze vereniging, waarvan hij in 1991 ere-lid werd. [illegible]

[illegible]

Dankbetuiging

[illegible]

George Smeets

[illegible]

Landgraaf, december 1993

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 2 januari 1994 om 11.15 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Waubach-Groenstraat.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis dat [illegible] van ons is heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 90 jaar, mijn lieve man, onze zwager en oom

[illegible] Joseph Maria (Sjeng) Zinken

echtgenoot van

Netje Esser

In dankbare herinnering:
[illegible] M.C. Zinken-Esser
Familie Zinken
Familie Esser

6136 AT Sittard, [illegible] december 1993
[illegible]

De plechtige [illegible], gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op vrijdag 31 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Overhoven-Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondmis van heden donderdag 30 december om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, hedenavond van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Gaarne het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de crematie van mijn lieve vrouw, onze allerliefste moeder en oma

Käthe Wally Lindenschmidt-Spindler

betuigen wij onze oprechte dank.

[illegible]
Kinderen en kleinkind

Dankbetuiging

Omdat het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven na het overlijden en bij de begrafenis van mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader en opa

Frits Seijben

betuigen wij bij deze onze oprechte dank.

Mevr. Seijben-Geurts
Kinderen en kleinkinderen

De zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 1 januari 1994 om 11.30 uur in de H. Hart van Jezus kerk te Schandelen-Heerlen.

Enige en algemene kennisgeving voor Nieuwstad[illegible]

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tijdens zijn leven heeft gegeven, is heden overleden, in de leeftijd van 93 jaar, voorzien van de h. sacramenten, onze zorgzame vader, schoonvader en lieve opa

Maria Jean Adolf (Sjang) Widdershoven

echtgenoot van wijlen

Christina Maria Emma van Reij

Geleen: Anny Bronneberg-Widdershov[illegible]
Jos Bronneberg
Frank en Karin
Koningsbosch: † Vincent Widdershoven
Mariëtte Widdershoven-Coene[illegible]
Raoul en Claudia
Bonn-Hoholz (Dld.): Marlies Grond-Widdershoven
† Horst Grond
Sylvia en Markus
Nieuwstadt: Charles Widdershoven
Florienne Widdershoven-Smee[illegible]
Christian en Yvonne
Dennis
Familie Widdershoven
Familie van Reij

Geleen, 28 december 1993
Bejaardencentrum Bunderhof
Corr.adres: Limbrichterstraat 48, 6118 AM Nieuwstadt

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op maandag 3 januari 1994 om 11.00 uur in de kerk van Jo[illegible]nes de Doper te Nieuwstadt.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Zondag tijdens de h. mis om 10.00 uur zal hij bijzonder herdacht worden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het ziekenhuis Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Een speciaal woord van dank voor de goede verzorging aan het verplegend personeel van afd. 2 van bejaardencentrum de Bunderhof.

Dankbetuiging

Diep getroffen waren we door de overvolle kerk, de bloemstukken, kaarten en brieven, en de overweldigende belangstelling.

Dit alles deed en doet ons goed en helpt ons dit grote verlies van mijn lieve man, onze unieke pap, opa, broer, zwager, oom en neef

Frits Janssen

[illegible] hoeveel mensen hem waardeerd[illegible]

[illegible] iedereen hiervoor persoonlijk te [illegible] deze weg doen en zeggen we u [illegible]

Bertha Janssen-Hendrix
Kinderen en kleinkinderen

[illegible] in de St.-Vincentiuskerk [illegible] januari 1994 om 10.30 uur.

Enige en algemene kennisge[illegible]

†

In zijn eigen vertrouwde omgeving overleed [illegible] 28 december 1993 geheel onverwacht onze [illegible], schoonvader, opa, broer en oom

Jacob-Jan (Sjaak) Boer

geboren 20-01-1925 te Heerlen
overleden 28-12-1993 te Oostburg-Zee[illegible]

Oirsbeek: Bertie Rosenboom
Harry v. Tillo
Vaesrade: Marian Hellwig-[illegible]
Sije Hellwig
Vaesrade: Paul Boer
Cindy v.d. Broeck
kleinkinderen en
achterkleinkinder[illegible]

Corr.adres: H. v. Tillo
Wingerdsdaal 12, 6438 HR Oirsbeek

De crematie vindt a.s. vrijdag om 12.00 [illegible] familiekring plaats te Terneuzen.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen te [illegible] voor de condoleances die wij mochten ontvangen bij het overlijden van mijn [illegible] man, vader, schoonvader en lieve opa

Thei Gotzen

betuigen wij aan u onze dank.

The Gotzen-Jansen
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zondag 2 januari 1994 om 10.30 uur in de kerk van [illegible]

[illegible]

[illegible]

† [illegible] Winkelmolen, 72 jaar, echtgenoot van [illegible] Hendrikx, Nederheide 134, 6002 XB We[illegible]. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 30 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St.-Oda te Boshoven-Weert.

† Theo Schuman, 64 jaar, echtgenoot van [illegible] Meerten, Fatimalaan 1, 6091 TX We[illegible]. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden vrijdag 31 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Fatima te We[illegible].

† Wiel Hendrickx, 81 jaar, echtgenoot van [illegible] Engels, Markt 2, 6086 AL Grathem. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op [illegible] december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Severinus te Grathem.

Maaswater overspoelt wijnkelder restaurant

OSTEREN – De complete nvoorraad van het gerenomerde restaurant De Roosterve in Roosteren is letterlijk het water gevallen. Het Maaser overspoelde zeker achtduizend flessen wijn. Een r duizend flessen in de kelder de Roosterhoeve, waar het er weer is gezakt, is nu bet met een laagje slib. Het otste deel van de voorraad at elders in Roosteren, nog eds onder water.

er de schade aan zijn delicate nvoorraad durft Roosterve-eigenaar Sjo Feron geen nig woord te zeggen. „We bben nog een paar *Grand u's* proberen te redden, maar ging allemaal zó snel." Op de kentafel in het restaurant at een kistje Rothschild uit 8. Her en der nog andere rode nen die de avond voor de p uit de kelder zijn gehaald.

n het water via een kelderm binnenstroomde, was er n houden meer aan. De Maas kte binnen en sleurde de arste kratten mee. „Het was l te gevaarlijk om nog in de der te komen," zegt een in lierzen gestoken medewerker. on vindt dat de overheid ft gefaald. „Ze hadden ons ge week maandag al kunnen rschuwen. Maar ik moet eerzeggen: het ging zo snel dat het een waarschuwing zelf niet geloofd had."

halve een schadepost aan de nvoorraad lijdt Feron verlies rdat zijn zaak dicht bleef. de kerst moesten ruim vierderd diners worden afge. Feron zit niet bij de pak neer. Het is de eerste keer zijn bedrijf zo erg getroffen dt door wateroverlast. „We bben al eens last gehad van omend grondwater. Maar het e verschil met het Maaswais, dat er veel slib is aangerd."

man en macht wordt nu gekt om de Roosterhoeve op ejaarsavond weer open te gen. De verwarming draait niet overal en het is rond en de monumentale hoeve nog grote troep, maar Feron is er ist op dat de zaak tijdig in or.

et je welke post ik kreeg, hier weer bezorgd werd? brief van de belastingen," mpert Feron. De belastingst wilde de prijzen van de stmenu's weten en Feron est rekening houden met een trole van de personeelslas. Of hij dat nog maar even tere heeft gelegd? Feron: „De f is in het water gevallen."

Van Voorst roept gemeenten op tot solidariteit

Mastenbroek voorzitter Stichting Wateroverlast

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Oud-gouverneur E. Mastenbroek wordt voorzitter van de nog op te richten onafhankelijke Stichting Wateroverlast. Dit hebben Gedeputeerde Staten van Limburg bekendgemaakt na overleg met voorzitter H. Koning van het Nationaal Rampenfonds.

De stichting gaat schade-uitkeringen aan de gedupeerden van de watersnood verdelen. In het bestuur zitten de provincie, het Nationaal Rampenfonds en de gemeenten, evenals vertegenwoordigers van de verzekeringswereld en de sociaal maatschappelijke sector.

Commissaris der koningin B. van Voorst heeft in een brief alle gemeentebesturen opgeroepen tot solidariteit en onderlinge hulp. Gemeenten die weinig overlast hebben ondervonden, moeten gedupeerde Maasgemeenten helpen met materieel en mankracht.

De provincie wil deze hulp wel coördineren, maar vindt directe burenhulp en samenwerking tussen de brandweerkorpsen effectiever. Getroffen gemeenten kunnen experts van de provincie inschakelen bij het oplossen van milieuproblemen.

De 1500 militairen die hebben deelgenomen aan de hulpverlening in Limburg, zijn op zestig man na weer vertrokken. Inzet van militairen voor opruimwerkzaamheden wordt pas toegestaan als de hulp van de gemeenten onderling niet toereikend is.

Opvangcentrum Herten dicht

ROERMOND – Nu haast alle bewoners terug zijn in hun woning, is het opvangcentrum in bejaardenhuis aan de Hoogstraat in Herten dicht.

Dat gold eerder al voor het opvangcentrum voor de bewoners van de Voorstad St.-Jacob.

Getroffenen die behoefte hebben aan sociaal-maatschappelijk contact worden vanuit het crisiscentrum (04750-89898) doorverwezen naar de gemeentelijke sociale dienst, het algemeen maatschappelijk werk en het Riagg.

Vissen gered van verstikking

● *Zoals de Maas vele Maasdorpen heeft overvallen, zo overvalt het droogvallende land in Zuid-Limburg op zijn beurt vele vissen, voor wie geen weg terug meer is naar de regenrivier. Vrijwilligers in Maastricht hebben gisteren zeker honderden vissen behoed voor een zekere verstikkingsdood. Desondanks liggen de kadavers van duizenden vissen langs de boorden van de door de hoge Maas gevormde poelen. De kleinere vissen die met de overstroming in de uiterwaarden terecht zijn gekomen en ten prooi vielen aan het droogvallende land, zijn inmiddels opgevreten door de meeuwen. Ludo Spronck (rechts) uit Borgharen en Arno Meijs uit Limmel, waren gisteren de hele dag bezig langs de Maas in Borgharen om de al doorwaadbare poelen leeg te halen. Tientallen snoekbaarzen en karpers van vele kilo's wisten ze met behulp van een stuk gaas en één visnet te vangen. „We gaan door tot het donker wordt," vertelt Spronck. „Een snoekbaars moet veel zuurstof in het water hebben. Als we ze er niet voor morgen uithalen, dan gaan ze sowieso kapot. Het water in de poelen staat stil en is vervuild. Een snoekbaars houdt het daarin niet lang vol." Spronck, die de vijver bij het kasteel in Borgharen pacht en beheert, zal een aantal snoekbaarzen weer in het ommuurde water uitzetten. De karpers worden teruggebracht naar de Maas.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Deskundige Technische Universiteit Delft:

'Watersnood nu, droogte in de komende zomer'

ROERMOND – De watersnood betekent nu grote overlast en schade voor het boerenbedrijf. Komende zomer kunnen diezelfde boeren door de snelle afvoer van grote hoeveelheden water door de rivieren te maken krijgen met een verdroging van het land. Dat zegt P. Huisman van de vakgroep Waterbeheer van de Technische Universiteit in Delft.

Door het ingrijpen van de mens in de natuur en de verstedelijking is het bergingsvermogen van de Rijn en de Maas sterk afgenomen. Dit betekent dat het water langs de oevers niet meer voldoende in de grond wordt vastgehouden. Het gevolg is dat het water nu sneller naar de rivieren wordt afgevoerd. Daardoor ontstaan in korte tijd grote hoeveelheden water, en dan treedt de rivier buiten de oevers.

Omdat er nu te weinig water in de grond langs de rivieren wordt vastgehouden en snel naar zee wordt afgevoerd, kan het land in de zomermaanden uitdrogen. Dat is vooral het geval bij onvoldoende neerslag.

achtergrond

Het bergingsvermogen van de grote rivieren is de afgelopen decennia voornamelijk bovenstrooms afgenomen, door onder meer het rechttrekken van beken en andere waterstromen. Daardoor komt het water sneller in de grote rivieren terecht. Ook door de inpoldering van stukken grond langs de oevers krijgen de rivieren veel meer water te verwerken. Vroeger kon het water de polders in lopen. Het werd daar een tijdje vastgehouden alvorens het bij laag water langzaam de rivier in liep.

Ook de bouw van steden, de aanleg van wegen en vliegvelden en de vestiging van industrieën langs de rivieren zijn er de oorzaak van dat grotere hoeveelheden water door de beddingen stromen dan vroeger het geval was. Door de bestrating en asfaltering loopt het regenwater nu direct de rivier in.

Voorheen duurde het een tijdje voordat regen via de grond de rivieren in stroomde. Het slechten van hellingen ten behoeve van de woning- en bedrijfsbouw en het verkeer werkt mee aan een snelle afvoer van regenwater naar de rivierbeddingen.

„We zitten nu met het probleem van de overstromingen, maar straks is iedereen de narigheid vergeten en gaat men op de oude voet rustig verder. Er zullen echter ingrijpende maatregelen genomen moeten worden om dit soort overstromingen en verdroging van het land in de toekomst te voorkomen," zegt waterdeskundige Huisman. Hij stelt voor stukken gebied langs de rivieren aan de natuur terug te geven. „Het water van de rivier moet bij grote afvoer over kunnen lopen."

Bovendien zullen de rechtgetrokken beken volgens Huisman weer hun oude slingerpatroon moeten krijgen. Tevens moet bij de aanleg van wegen, woongebieden en industrieterreinen rekening worden gehouden met de afvoer van het regenwater.

Huisman schat dat, als men vanaf nu het probleem op deze wijze gaat aanpakken, het nog wel dertig tot vijftig jaar zal duren voordat het bergingsvermogen van de grote rivieren weer op peil is.

'We wonen nu hier, dus helpen we hier'

Vervolg van pagina 1

ROERMOND – „Tja, de communicatie is moeilijk. Beetje Nederlands, wat gebaren. Maar schrijf maar in de krant dat ze goed werken. En hard ook." De opruimploegen van de gemeente Roermond zijn duidelijk tevreden over de circa twintig Bosniërs die in Herten meehelpen met de grote schoonmaak van het ondergelopen kerkdorp. De vluchtelingen, die al sinds augustus vorig jaar in het Tijdelijk Opvangcentrum (TOC) in Roermond verblijven, hebben hun diensten vrijwillig aangeboden.

„Ach, we wonen op het moment nou eenmaal hier en dan is het vanzelfsprekend dat ook wij onze handen uit de mouwen steken," zegt de 44-jarige Edo Imsirovic. Samen met zijn vriend Jatic Ekrem (46) helpt hij de gemeentewerkers die de zandzakken in de Ekkert weer opruimen. Stuk voor stuk schudden de mannen het zand in de graafschep van een bulldozer. De lege zakken worden bewaard voor de volgende keer.

In gebrekkig maar verstaanbaar Nederlands vertelt Edo dat het niet zijn eerste watersnood is. „Vorig jaar, voordat ik uit Bosnië vluchtte, is mijn geboortestreek helemaal overspoeld door de rivieren de Una en de Sana. Het water stond in mijn stad Bosanski Novi toen net zo hoog als de afgelopen dagen hier in de Ekkert. Het heeft daar geloof ik een week geduurd voordat we de zaak enigszins aan kant hadden. Als het moet, helpen we hier in Herten net zo lang."

Kameraad Jatic is minder spraakzaam. Hij is de Nederlandse taal niet zo goed machtig als Edo, die daarom spontaan als tolk optreedt. „Jatic wil graag terug naar zijn familie in Zvornik als de oorlog in het voormalige Joegoslavië eenmaal voorbij is." Voor Edo geldt dat niet. Hij wil liever in Nederland een nieuw leven opbouwen met zijn vrouw en twee kinderen. De ingenieur, die in Bosnië politiecommandant was, volgt op het TOC elke dag een cursus Nederlands. Als het kan wil hij uiteindelijk ook in Nederland aan de slag als politieagent.

De blik van Jatic wordt er niet vrolijker op als hij de toekomstplannen hoort van zijn twee jaar jongere vriend. In de grote zakken van zijn legergroene regenpak zoekt Jatic naar zijn aansteker. Hij glimlacht als de fotograaf hem zijn aansteker teruggeeft, die hij vóór de lunch aan de man met de camera had geleend.

Uit het provisorisch ingerichte eetlokaal druppelen beetje bij beetje ook de andere Bosniërs weer naar buiten. Normaal gesproken zetelt de afdeling Groenvoorziening van Herten in deze ruimte, waar voor de gelegenheid van zes planken een tafel is getimmerd. De komende dagen eten de Bosniërs en de gemeentewerkers hier gezamelijk hun lunchpakket.

Behalve bij de groepen die de zandzakken legen, zijn de Bosnische vrijwillers ook ingedeeld bij werkploegen die het puin en afval uit de Maas opruimen. Andere vluchtelingen helpen bewoners mee om beschadigde huisraad naar buiten te slepen.

Ook hier is de taalbarrière geen onneembare hindernis. De communicatie verloopt hier en daar weliswaar wat stroef, maar de inzet en het werktempo zijn er volgens de Hertenaren niet minder om. Op sommige plaatsen is er aan het eind van de dag nog maar weinig te zien van de puinhoop die er 's morgens nog lag. De roeiboot, met een touw vastgebonden aan de paal met het bordje 'Groene-Kruisstraat', ligt weer op een droge stoep zonder blubber.

Brandweerman Janbroers twee etmalen 'aan het front'

'Mijn motto was: die mensen moeten er uit'

DOOR CHANTAL HAMERS

EREN – „Op stille momenls de boot leeg was, had ik het en had ik honger. Maar zodra et mensen in de boot van Viseert naar Ruitersdijk gingen, de ik mezelf weg. Ik wilde ze on helpen."

ntien uur aan een stuk heeft weerman Dirk Janbroers in ren 'aan het front' geploeterd. per twee uur rust pakte hij de weer op en ging weer voor ur of negentien aan de slag in mpgebied. Op de ene plek tileen oud vrouwtje op zijn rug ar naar de droge, veilige bodieping van haar ondergeloais te brengen. Elders wikkelgeëvacueerde kindjes in een zodat ze lekker warm bleven. ikerpak ging hij zwemmend, end en klauterend naar Viseert: om poolshoogte te neeen doodzieke man te redden konijnen droog hooi en voer ven. En met een rubberboot hij uitgeputte varkens en en in Roosteren van een wisse nkingsdood.

el me een echte hulpverlener. altijd rampen op afstand. Nu dichtbij is, kun je maar een oen: met hart en ziel hulp bien mensen die het nodig hebvindt Janbroers overtuigend. eft zich geërgerd aan de masklustigen: „Als ze dan toch waarom bieden ze dan geen an?", vraagt hij zich af. „Ze bijvoorbeeld met auto's n kunnen wegbrengen naar centra of wat te eten kunnen en."

copter

ebeurtenis van precies een eleden heeft diepe indruk elaten bij Dirk. Nuchter, van een sigaret vertelt hij hoe hij dagochtend samen met zijn n duikerspak naar Vissersging en daar mensen vroeg situatie was. „Daar was een erke stroming en er stond nd. Je gaat telkens in en uit ater, het was ontzettend In een woning bleek nog een man te verblijven, die al een rnstig ziek was maar die het et wilde verlaten. Na veel geon het tweetal, met hulp van ttardse brandweerlieden, de erreden om te evacueren. t laken op het dak moest een gealarmeerde helicopter de weg wijzen, vervolgens werd de patiënt overgebracht naar het ziekenhuis in Roermond. „De familie was blij dat de man inzag dat het beter was te vertrekken, maar zij hadden hem dat niet kunnen bijbrengen. Mijn zoon, een andere duiker en ik hadden trouwens zo'n nat pak dat de helicopter terug is gekomen om ons op te halen. Zo zijn we dus een stuk over het noodgebied gevlogen, mooi om te zien. Maandag heb ik nog geïnformeerd hoe het met die man was. Hij lag toen nog steeds op de intensive care."

● *Brandweerman Dirk Janbroers (rechts) met een collega: schouders eronder en samen sterk staan.* Foto: PETER ROOZEN

de hulp

Vijfentwintig nijvere brandweerlieden uit Susteren zijn de afgelopen week steeds paraat geweest. De rampenbestrijding vindt Dirk prima verlopen. „Je begint toch aan iets grootschaligs en onbekends. De coördinatie en afstemming van taken waren goed geregeld. Aan het front was geen haat en nijd. Iedereen was heel collegiaal, had zoiets van: we zetten de schouders eronder en klaren de klus. Ons korps was net een hechte familie."

Ook over de militairen is Janbroers vol lof: „Die jongens van het leger waren veelal dienstplichtigen, maar ze hadden een geweldige motivatie. Zonder weerwoord lieten ze zich overal inzetten. Zij hebben keihard gewerkt."

Hoewel de brandweerman de kerstdagen in het Belgische Oostende wilde doorbrengen, kwam hij op eerste kerstdag in alle vroegte terug om zijn energie ter beschikking te stellen aan slachtoffers van de watersnood. „Veel mensen hebben geen kerst, dan ik ook maar niet," redeneerde hij. „Ik wilde hen helpen, een beetje hun pijn verzachten." Die dag hielp de Susternaar onder meer een volgeladen tankauto van een kruising in Roosteren te takelen.

Kerstdiner

Sinds kerst is Janbroers dagelijks in de weer met allerlei voorkomend werk, zoals mensen terug naar huis brengen en kelders leegpompen. „Mensen in het rampgebied staan er nu wel bij stil dat ook wij misschien geen kerstdiner hebben gehad. Ze bieden nu vaak een flesje bier, een borrel of een boterham aan. Ja, eigenlijk leggen ze ons wel een beetje in de watten," gniffelt hij.

„Wat mij is opgevallen, is de enorme moed die ze hebben opgebracht. Ik heb er maar weinig horen schelden. Als hun gezinnetje geen lichamelijk letstel had opgelopen, hoorde je geen klaagzang. De financiële kant en de rest is een zorg voor morgen."

„Ja, ik voel me wel heel nauw betrokken bij de getroffen mensen. Het is niet zo zeer medelijden, maar ik denk dat ik ze toch heb kunnen steunen. En je bent dankbaar dat je eigen gezin en inboedel niets is overkomen."

Voldaan

„Mijn motto was gewoon: die mensen moeten er uit. In de boot probeer je ze gerust te stellen," legt Dirk uit. „Kindertjes goed inpakken zodat ze het lekker warm krijgen, mensen vertellen wat hen te wachten staat. Zo van: het gevaar is nu weg, het water begint te zakken. En als je ze op je rug hebt afgezet op het droge, zie je echt een zucht van verlichting op die gezichten, dan kunnen ze weer lachen." Bescheiden vertelt hij: „Dan voelen ze zich weer wat gelukkiger en dat geeft toch wel een voldaan gevoel."

Verkort tijdstip afsteken vuurwerk remt verkoop niet

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het nieuwe Vuurwerkbesluit waarin is opgenomen dat alleen op vrijdag 31 december van 10 uur 's morgens tot zaterdag 1 januari twee uur 's nachts vuurwerk mag worden afgestoken, heeft niet geleid tot een afnemende verkoop. „Integendeel", zegt een verkoopster van de AAA-winkel aan de Rumpenerstraat in Brunssum. „De verkoop is in vergelijking met andere jaren zelfs gestegen."

Opvallend is dat personen tot 25 jaar de voorkeur geven aan hard knallend vuurwerk. Een topper in deze categorie is de kanonslag. Ouderen kopen voornamelijk siervuurwerk met veel licht en kleur zoals vulkanen, fonteinen, vuurpijlen en sierpotten.

Een groot aantal Limburgers koopt vuurwerk in Maaseik en Maasmechelen. Zij vinden het aanbod gevarieerder en goedkoper. Landgravenaar Lei Rohan, vuurwerkhandelaar en gediplomeerd 'vuurwerk-afsteker', erkent dat de Belgen een uitgebreider assortiment hebben. „Maar", voegt hij er meteen aan toe, „zij verkopen vuurwerk dat in Nederland ten strengste is verboden. Ik verkoop geen strijkers, Chinese rollen en de zogenaamde honderd-kaliber bommen. Daarvoor ga ik mijn verkoopvergunning niet op het spel zetten. En goedkoper Belgisch vuurwerk betwijfel ik. De Nederlandse vuurwerkhandelaren kunnen de prijsconcurrentie met de Belgen best aan."

Jongeren van 12 tot 18 jaar die buiten de vastgestelde uren vuurwerk afsteken en worden opgepakt, komen in aanmerking voor het Halt-project. Zij worden op zaterdag 8 januari verwacht in de brandweerkazerne van Heerlen of Kerkrade. Daar wordt de film 'Gelukkig Nieuwjaar' vertoond waarin leeftijdsgenoten aan het woord komen die blijvend lichamelijk letsel hebben opgelopen door verkeerd vuurwerk-gebruik. Als bijkomende straf moeten de jongeren een aantal uren onbezoldigd werk verrichten.

CDA-fractieleider Hendrikckx:

'Mooren liep rond als kip zonder kop'

Vervolg van pagina 1

ARCEN – Volgens voorzitter J. Hendrickx van de grootste fractie in de raad, het CDA, moet Mooren in het belang van de gemeente, maar ook in zijn eigen belang, weg. „Mooren weet niet te delegeren en te coördineren.
Hij liep dagenlang als een kip zonder kop rond," zeggen raadsleden, die hem verleden week dinsdag al hadden gewaarschuwd maatregelen te nemen vanwege het hoog watergevaar. „De burgemeester nam die signalen niet serieus, zoals hij de raad nooit serieus heeft genomen," aldus de raadsleden gisteren tijdens een besloten bijeenkomst in het gemeentehuis.
De raad van de 9000 zielen tellende gemeente, waar verleden week 1500 inwoners geëvacueerd moesten worden voor het water, leeft al langer op voet van oorlog met de burgemeester, die ook onkunde en onbegrip wordt verweten.

Mooren werd in 1986 – toen hij burgemeester van de twee Maasgemeenten Stevensweert en Ohé en Laak was – in Arcen benoemd als opvolger van R. van Soest-Jansbeken.
Mooren bleef ook gisteren onbereikbaar, maar dat kwam mede omdat door een onder water geraakte kabelkast telefoonverkeer in zijn woonwijk onmogelijk is.
Mooren had wel de beschikking over een draagbare installatie maar die vergat hij al tijdens zijn optreden in waterrijk gebied aan te zetten, zegt een ambtenaar van de gemeente schamper.

● *Engelbert Mooren*

'Helmond' heeft helft aan broodnodige opdrachten bijna binnen

Ontwerpafdeling NedCar ontwikkelt voor derden

Van onze redactie economie

HEERLEN – De ontwerpafdeling van NedCar in Helmond werkt niet meer exclusief voor Mitsubishi en Volvo. Het zal het aandeel van externe opdrachten de komende maanden fors uitbreiden. Het bedrijf is dicht bij het verwerven van twee flinke miljoenenorders, heeft NedCar-woordvoerder Jan Willem Buij gisteren bevestigd.

Het zou gaan om een order van mogelijk dertig miljoen gulden voor een niet nader genoemde Europese autofabrikant. En verder zou er momenteel onderhandeld worden over een order buiten de automotive-branche die wellicht rond de vijf miljoen gulden ligt.

Tot nu toe stellen de orders 'van buiten' weinig tot niets voor. De afgelopen maanden ging het om opdrachten van hooguit enkele duizenden guldens.
Externe opdrachten voor de ontwerpafdeling NedCar Product Design & Engineering (PD&E) zijn bittere noodzaak voor het voortbestaan van deze bedrijfstak in deze omvang.

In Helmond werken bijna 375 ontwikkelingsingenieurs. Van hen zijn er zo'n 150 niet rechtstreeks betrokken bij de ontwikkeling van Volvo's en Mitsubishi. Volgens een woordvoerder van NedCar heeft de ontwerpafdeling orders van tussen de zestig en zeventig miljoen gulden nodig om deze personeelsleden de komende drie jaar aan het werk te houden.

Geheimhouding

Het verwerven van externe opdrachten is volgens NedCar geen gemakkelijk werk aangezien die potentiële opdrachtgevers bang zijn dat er strategische informatie uitlekt naar Volvo en Mitsubishi. Maar om dat te voorkomen worden in de contracten garanties gegeven voor geheimhouding.

Los van de externe opdrachten werkt de ontwikkelingsafdeling van NedCar momenteel aan een nieuw type Volvo, dat in de tweede helft van de jaren negentig bij NedCar in Born in produktie gaat. Ten behoeve van een nieuw type Mitsubishi voorziet NedCar PD&E in een deel van de ontwikkelingskosten. Ook dat type moet midden jaren negentig in produktie. Daarnaast krijgt de verdere vervolmaking van de Volvo 400-serie 'de volle aandacht'.

● *In het appartementencomplex aan de Hoogstraat is de technische recherche bezig met een onderzoek naar de mogelijke daders van de moord op een bewoner.* Foto: DRIES LINSSEN

Buurt geschokt door gebeurtenis in flat

Vervolg van pagina 1

LANDGRAAF – De deur van het Landgraafse appartementencomplex staat wagenwijd open. „Tegen de stank," verklaart de bovenbuurman. Een politiebus van de technische recherche verspert de oprit, agenten zijn bezig met sporenonderzoek.

„Zijn broers moesten eergisteren zijn flatje ontruimen van de huisbaas, omdat Dolf al tijden niet meer gesignaleerd was. Zij hebben hem ook gevonden," vervolgt de bovenbuurman. „Het is gewoon gruwelijk. Ik heb gisteravond een glimp kunnen opvangen; het hele appartement zat onder het bloed. De jongeman heeft volgens de politie langere tijd onder het bed gelegen en hij was vreselijk toegetakeld. Agenten hebben zijn broers om een foto gevraagd om die te vergelijken met het lijk. Toen wist de politie vrijwel zeker dat hij het was."

Voor de buren staat het vast dat het Wijnands is die is vermoord. Maar door wie? De bovenbuur: „Hij had rare vrienden. En ik weet dat hij iemand zo'n tienduizend gulden schuldig was. Als je het mij vraagt is hij gewoon doodgeslagen in zijn eigen flat."
De bewoners zijn allemaal erg geschrokken van het incident. „Het meisje dat schuin tegenover Wijnands woont, is vanmorgen weggegaan. Ze hield het hier niet meer uit. Het is ook zo raar allemaal, een week of twee geleden brandde er ineens licht in het appartement van Dolf en er waren mensen. Dat die niets gezien hebben..."

De Basiseenheid Landgraaf verricht met ondersteuning van het Recherche Bijstandsteam van de Regio Limburg Zuid het onderzoek. In totaal zijn 28 rechercheurs bij het onderzoek ingeschakeld.

Vijf klachten over artsen sonotherapi[e] gegrond verklaard

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Geneeskundige Inspectie voor de Volksgezondheid in Maastricht heeft vijf van de zeven klachten over de twee artsen die bij het Sonotherapie Centre in Maastricht werkten, gegrond verklaard. Met dit oordeel kunnen de patiënten een schadeclaim indienen bij het centrum, dat de alternatieve geneeswijze uitvoert.

Waarschijnlijk stapt de inspectie met de klachten naar het Medisch Tuchtcollege, al mag inspecteur H. van Dijk zich daar formeel niet over uitlaten. „Het medisch tuchtrecht verbiedt mij daar uitspraken over te doen, maar ik zal mijn verantwoordelijkheden zeker nakomen." Van de overige twee klachten is er een ingetrokken nadat de klager zijn geld had teruggekregen van het Sonotherapie Centre. De andere klacht is nog in behandeling bij de inspectie, maar Van Dijk verwacht dat die klacht ook gegrond wordt verklaard. „Bovendien heb ik vanmorgen twee telefoontjes gehad van mensen die wilden weten hoe ze een klacht moeten indienen."

De twee artsen zijn inmiddels door de inspectie ingelicht over de uitslag van het onderzoek naar de klachten. In oktober beëindigden ze hun werk al voor het Sonotherapie Centre, toen ze daartoe werden gesommeerd door inspecteur H. van Dijk. „Op dit moment werken er geen medische beroepsbeoefenaren of professionals in het centrum. Wij kunnen dan ook niet meer optreden, tenzij we ontdekken dat een patiënt aantoonbare lichamelijke schade heeft geleden in het centrum," zegt Van Dijk.

Het centrum bestrijdt vaatvernauwing met sonotherapie, waarbij geluidsgolven via de voetzolen het lichaam in worden gestuurd. Na twintig behandelingen wordt dan met de zogenaamde Doppler-apparatuur gekeken in hoeverre de behandelingen succes hebben gehad.

Volgens de inspectie misten de artsen echter de deskundigheid om met de Doppler-appartuur te werken en slaagde het centrum er niet in wetenschappelijk bewijs te leveren voor het nut van de sonotherapie. „Voordat een nieuw medicijn of een nieuwe behandeling op de markt komt, moet dat eerst door de medisch etische commissie worden bekeken. Daarna wordt er een experiment gestart, waarbij de patiënten worden begeleid door een commissie. Bovendien moeten ze op de hoogte zijn van de risico's van het experiment. Dat is hier all[...] niet gebeurd," legt Van Dijk u[...]

Het Sonotherapie Centre is va[...] opening in juni al onderwer[...] discussie geweest. Voordat he[...] trum de deuren opende, li[...] Geneeskundige Inspectie al [...] dat het negatief stond tegeno[...] vestiging. De inspectie was [...] dat de alternatieve geneeswij[...] notherapie hoge verwachtinge[...] wekken bij patiënten zonder d[...] resultaat ooit wetenschappelij[...] bewezen. In juli kondigde het [...] therapie Centre aan binnen[...] maanden met een wetenscha[...] ke publicatie te komen. Tot d[...] is het daar nog niet in geslaag[...] ontevreden patiënten tegem[...] komen, krijgen patiënten, bij [...] behandelingen niet hadden [...] pen na twintig behandelingen[...] ten 1600 gulden) hun geld ter[...] leiding van het Sonotherapie[...] tre was gisteren niet voor co[...] taar bereikbaar, maar liet al [...] weten dat het over voldoende[...] riaal beschikt om te bewijz[...] sonotherapie wel degelijk re[...] heeft.

Rechtbank streng voo[r] ruziezoeke[r]

MAASTRICHT – De rechtb[...] Maastricht heeft Heerlenaar [...] (36) veroordeeld tot acht m[...] gevangenisstraf onder ander[...] het toebrengen van zwaar lic[...] lijk letsel.
De rechtbank legde vooral [...] straf op omdat zij van menin[...] dat het zondere enige aanl[...] mishandelen van een toevalli[...] zoeker van een openbare ge[...] heid, niet te tolereren is.

Neploterij vi[a] telefoon ook [in] Zuid-Limbu[rg]

HEERLEN – Bijna huis [...] huis zijn de afgelopen dag[...] de regio Heerlen, Bruns[...] Landgraaf en Kerkrade bri[...] bezorgd waarin de mensen [...] den aangemoedigd mee te [...] aan een 'gratis' loterij, een [...] naamd Rad van Fortuin-spe[...] De aangeschreven mensen [...] den verzocht een 09-numm[...] draaien. Dat blijkt een tele[...] nummer op de Britse Ma[...] neilanden of de Dominic[...] Republiek te zijn en kost [...] 5,85 gulden per minuut.

De tactiek van de organi[...] van deze neploterij – op de [...] lop staat een bedrijf uit [...] (Tajechië) – is de deelnem[...] een bandje zo lang mogelij[...] het telefoontoestel te kluis[...] zodat de gesprekskosten be[...] lijk oplopen. Het gesprek [...] zelfs onderbroken door rec[...] boodschappen. En na een [...] tier bellen (kosten 85 gu[...] red.) komt de deelnemer e[...] ter dat op zijn 'gratis' lot [...] prijs is gevallen. Een ge[...] van de gesprekskosten gaa[...] de initiatiefnemers.

Twee weken geleden ontv[...] duizenden mensen uit Noor[...] Midden-Limburg reeds zo'[...] plot in de brievenbus. Het m[...] terie van Justitie heeft de [...] onderzoek.

SM-feest grootste ooit gehouden

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Volgens Meijer is voor Heerlen gekozen, omdat het het grootste Europese SM-feest moet worden dat ooit gehouden is. „Heerlen ligt wat dat betreft centraal." Volgens Meijer is de organisatie, nu de Peppermill als locatie is weggevallen, in onderhandeling met andere Limburgse discotheken. Hij zegt echter niet te weten welke.

Volgens discotheek-eigenaar Jules Otten was de gemeente al op de hoogte van het feest toen hij belde voor de vergunning. „De organisatie had beloofd dat het een zeer besloten bijeenkomst was. Maar zelfs de gemeente was in het bezit van een uitnodiging." Toen Heerlen echter moeilijk deed over de vergunning is volgens hem de organisatie afgehaakt. Zelf had Otten ook niet veel interesse meer omdat hij bang was voor 'de goede naam' van zijn discotheek.
Kuno Niemeijer van de Vereniging Studiegroep Sado-Masochisme in Amsterdam, weet echter niet beter of het feest gaat gewoon door in de Peppermill. „Ik heb heel recent op een beurs nog die uitnodigingen gezien." Zijn vereniging ziet evenwel niets in het feest 'omdat het te commercieel is.'

Deken maakt zich zorgen over onverdraagzaamheid

Advocaten contra advocaten

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – Advocaten in Zuid-Limburg bejegen vooral elkaar steeds onvriendelijker. Het aantal gevallen waarin de 295 actieve verdedigers van het recht, elkaar met modder besmeuren of figuurlijk naar de keel vliegen, neemt onrustbarend toe. Dat heeft de deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Maastricht mr. Hein Hoyink geconstateerd in zijn jaaroverzicht 1992/1993.

Bij deken Hoyink werden in het verslagjaar 143 klachten over het optreden van advocaten ingediend. „Ofschoon er minder klachten zijn ingediend dan in het vorige ordejaar, is er toch een toename van het aantal klachten van advocaten onderling," stelde Hoyink al onlangs tijdens de jaarvergadering van de orde vast.

„In de meeste gevallen kan ik me bij het doorlezen van de stukken de irritaties over en weer wel voorstellen. Ik constateer dat er vaak onnodig onvriendelijk of in te felle bewoordingen wordt gecorrespondeerd of onvriendelijke of soms onheuse uitlatingen in pleidooien of anderzins tegenover elkaar worden gedaan. Probeer eerst met uw collega de zaak uit te praten of te regelen," aldus roept Hoyink de balie in een rondzendbulletin op.

Hoyink waarschuwt zijn ordeleden voor groeiend onbegrip bij de cliënt in een toch al voor de advocatuur kritische tijd. „De verharde opstellingen van advocaten tegenover elkaar, vaak met voorbijgaan van de belangen van cliënten, het nalaten om in voorkomende gevallen regelingen te treffen en de vaak, zeker in de ogen van particulieren, torenhoge declaraties, leiden tot een uitermate negatieve meningsvorming over de advocatuur. Wij hebben beslist geen goede naam en doen veel te weinig om enige goodwill terug te winnen," aldus Hoyink.

Justitie in Maastricht, al langer doelwit van klachten over de aanlevering van dossierstukken e.d. uit de advocatenhoek, heeft middels hoofdofficier mr. J. Fransen de bal naar de verdedigers teruggekaatst. Volgens Fransen zijn er tussen 1 juli 1992 en 1 juli 1993 700 van de 5500 strafzaken niet op het vastgestelde tijdstip doorgegaan niet op de laatste plaats omdat strafpleiters te laat getuigen opgaven of te laat om uitstel vroegen. Volgens Fransen in zijn repliek aan deken Hoyink gingen daardoor in totaal 35 kostbare zittingsdagen verloren in een tijd dat er al gewoekerd moet worden met de beschikbare zittingsruimte.

Gemeente werkte niet mee aan Bosnië-actie

Vredesplatvorm boos op Heerlen

HEERLEN – Het Vredesplatform in Heerlen is boos op de gemeente omdat ze niet heeft meegewerkt aan de landelijke actie 'Dekens voor Bosnië'. In een brief aan het college van B en W schrijft het platform dat het zich ervoor schaamt dat een gemeente als Heerlen met een belangrijke regio-functie een dergelijke kans heeft laten liggen.

Andere gemeenten in de Oostelijke Mijnstreek, die wel meededen aan de actie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), hebben op de actiedag 18 december in het gemeentehuis geld en handtekeningen opgehaald. Het Vredesplatform roemt in dit verband de kleine gemeente Onderbanken waar de dag wel goed was georganiseerd.
Volgens raadslid Harry Winteraken, die in het bestuur zit van het Vredesplatform, heeft burgemeester Jef Pleumeekers wel toegezegd dat Heerlen mee zou doen. „De gemeente zou niet het gemeentehuis openstellen maar wel in een stand op de kerstmarkt tien dagen lang handtekeningen en geld inzamelen. Om de een of a[...] re reden is dit niet gebeu[rd]."
De gemeente Heerlen is [...] gens vakantie niet bereikb[aar] voor commentaar.
'Het is koud en stil in Bo[snië]. Blijkbaar ook binnen het H[eer]lense gemeente bestuur', schrijft het platform.

Eerder klaagde De Komee[t] Landgraaf, die de regio[nale] kaarsenactie organiseerde, [...] al over de geringe medew[er]king van Heerlen. Hoewel [...] stand op de kerstmarkt [...] toegezegd moest ze de [ge]meente wel constant hie[r...] herinneren.

Oppas Service neemt zorg dementerende even over

● *Een dementerende oudere heeft iedere minuut van de dag aandacht nodig.* Foto: DOLF TOUSSAINT

DOOR DANNY VALEN

AASTRICHT – Een part- van een dementerende dere is met handen en eten gebonden aan zijn uisgenoot. De tuin schoflen of even naar de kapr gaan, is bijna niet meer ogelijk. Een dementeren- oudere heeft bijna iedere inuut van de dag aancht nodig. Daarom is de uderen Oppas Service opricht om de verzorger van n dementerend(e) familied of partner even dat oment voor zichzelf te gen.

ls iemand voortdurend voor n dementerende oudere moet gen, is de kans groot dat hij er zelf ook het slachtoffer van mentie wordt," is de theorie n Georges Crolla, die samen t Anita Janssen een van de iatiefnemers van de Ouderen pas Service is. De service, een lerdeel van de Alzheimerverging Heuvelland, schakelt willigers in om een dag in de k drie uur lang de verzorging r te nemen. Het lijkt simpel, ar er komt meestal veel bij ken voor een vrijwilliger uitdelijk aan de slag kan bij een mente oudere.

j de Telefonische Hulpdienst astricht en het Informatiet Senioren Gulpen kunnen nsen hulp aanvragen en kun- vrijwilligers zich aanmelden. rvolgens gaan wij op huisbek bij de dementerende. We ormeren naar de toestand, beken de thuissituatie, vragen r de wensen en bekijken de gelijkheden of de verzorging worden overgenomen door ilie of vrienden," vertelt Ani- Janssen. „Maar het probleem at dementie nog steeds in de oesfeer zit," springt Georges olla bij. „Veel mensen durven niet voor uit te komen, waar- de sociale contacten met ilie en vrienden verwateren. gaan ook weleens met familie praten. Op die manier zijn we taboe doorbrekend bezig."

Janssen en Crolla kunnen inmiddels rekenen op de hulp van twaalf vrijwilligers. Voor de vrijwilligers aan de slag kunnen, krijgen ze eerst een kennismakingsgesprek. Wanneer een vrijwilliger over onvoldoende ervaring beschikt, kan hij of zij vier dagen stage lopen in het centrum voor dagopvang van ouderen in Cadier en Keer. Zo kunnen er drie weken verstrijken voor een vrijwilliger aan het werk is. Maar dat hoeft niet altijd het geval te zijn, weet Crolla. „Onlangs werden we door een man er op attent gemaakt dat hij iedere morgen een demente man zag lopen, die een gevaar voor zichzelf en het verkeer was. Wij hebben hem toen gevraagd of hij niet een stukje wilde wandelen met die man. Dat vond hij een prima idee."

„Het is niet de bedoeling dat de vrijwilliger de dementerende in bad stopt of verpleegt. Daarvoor zijn de gezinsverzorging en wijkverpleging. De vrijwilliger hoeft eigenlijk niets meer te doen dan bij de dementerende te zijn, tenzij er problemen ontstaan, natuurlijk," legt Anita Janssen de taak van de vrijwilliger uit. Die taak eindigt wanneer de dementerende oudere wordt opgenomen in een verpleegtehuis.

De Ouderen Oppas Service staat nog in de kinderschoenen. Tot nu toe kreeg de service twintig aanvragen binnen. Momenteel zijn er zes vrijwilligers aan het werk. „Direct na de oprichting in februari en na de zomervakantie kregen we redelijk veel aanmeldingen. Maar we krijgen steeds meer reacties," stelt Janssen vast.

Hij vervolgt: „Zolang zich meer vrijwilligers aanbieden dan we aanvragen voor hulp binnen krijgen, kunnen we het heel lang volhouden."

Ercan Dogan

HEERLEN – De raadsman van de in de Sittardse gevangenis De Geerhorst gedetineerde Ercan Dogan, mr. H. Peters, verzoekt ons te publiceren dat zijn cliënt nooit is vervolgd wegens verkrachting en bedreiging en daar ook niet voor is veroordeeld.

Op zaterdag 6 november publiceerde het Limburgs Dagblad in de bijlage Vrij Uit een artikel onder de kop 'Het slachtoffer kreeg levenslang'. Hierin vertelde mevrouw Nuran Ciyce hoe haar leven was vernietigd door toedoen van Dogan, die na zijn veroordeling in de Sittardse gevangenis slaagde voor het regie-examen van de theaterschool in Amsterdam. Dogan had mevrouw Ciyce met een pistool vijf kogels door de nek geschoten, waardoor zij voor de rest van haar leven is verlamd.

In het artikel vertelt mevrouw Ciyce dat Dogan haar de kleren van het lijf rukte, haar verkrachtte en haar zoontje bedreigde, voordat hij met het pistool schoot. Mevrouw Ciyce blijft bij de interpretatie van haar verhaal zoals is weergegeven in het bewuste artikel van 6 november.

Topduiven te zien in Heerlerheide

LANDGRAAF – De wereldtop van de duivensport is zondagmiddag vanaf twee uur te zien in zaal Roodhuid in Heerlerheide. De wereldkampioenen en Europese kampioenen showen daar de beste duiven van dit jaar. Het 'Nieuwjaarsgala der Prominenten' wordt gehouden door de '1000 km. Vrienden Heerlerheide'. Een van de belangrijkste deelnemers is de Belg Georges Carteus uit Ronse, die dit jaar de Europa Cup won van de internationale lange afstandvluchten. Maar ook Jan van de Ende uit Monster, de melker die de Europese marathon won, showt in Heerlerheide zijn winnende ploeg. Tot de deelnemers behoort ook Jan Theelen uit Buggenum die dit jaar internationaal Barcelona won, de populairste duivenrace ter wereld. Een grote trekpleister is de wereldberoemde melker Jac van de Wegen uit Steenbergen, de grote uitblinker van Barcelona, die zijn fameuze Spanjevliegers mee naar Heerlerheide brengt. Jos Thone uit het Belgische As, die dit jaar wereldkampioen werd, pronkt eveneens in de erestand. Ook Steijns en zonen uit Amstenrade, die dit jaar nationaal kampioen werden, showen hun toppers.

in de theaters

● HEERLEN
za. 1/1: muziek: André Rieu in Wenen (15 uur)
zo. 2/1: musical: De Man van La Mancha door Koninklijk Ballet van Vlaanderen
wo. 5/1: dans: Wilde Haren, jeugddansvoorstelling vanaf 6 jaar (15 uur)

● KERKRADE
zo. 2/1: muziek: Cantus ex Corde (12 uur)

● MAASTRICHT
wo. 5/1: muziek: Raphael Kwartet (20.15 uur)

● ROERMOND
di. 4/1: ballet: De Notekraker door Scapino Ballet Rotterdam
wo. 5/1: muziek: Móntezuma's Revenge

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN
Stadsschouwburg. Werk van Franscz Witte. T/m 31/12.
Sterrenwacht Schrieversheide, Schaapskooiweg 95. Airbrush-werken van Frank Baumann. T/m 31/1.

● HOENSBROEK
Kasteel Hoensbroek. Expositie Zilver in beweging. T/m 30/12, open dag. 10-17 uur.

● BRUNSSUM
D'r Brikke-oave, Lindeplein 5a. Houtsneden van Gus Mazzocca. Van 10/1 t/m 30/1, open ma t/m vr 10-12 uur, 14-17 uur en 19-21 uur, zo 15-17 uur.

● VOERENDAAL
Galerie Kleen Lingelaaf, Valkenburgerweg 79. Werk van Jelle Hoogstra en Meg Langeslag. T/m 31/1, open di t/m vr 14-17 uur, za 10-16 uur.

● NUTH
Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Werk van Peter Schuijren en Franscz Witte. T/m 9/1, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● VAESRADE
Galerie Tsaat, Rozenstraat 40. Schilderijen van Jos Beurskens en beelden van Ivon Drummen. T/m 3/1, open do en zo 14-17 uur.

● LANDGRAAF
Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Egypt Paintings van Pierre Devreux. T/m 9/1, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur.
Galerie Gandi, Hereweg 83. Werk van Miriam van Kuppenveld en Marc Niessen. Van 9/1 t/m 6/2, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● SITTARD
Kunstcentrum, Leyenbroekerweg 113 a. Vlissingen ontvlucht. T/m 31/12, open wo t/m zo van 14 tot 17 uur.
Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Schilderijen en aquarellen van Lau Heidendael. T/m 3/1, open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur, zo 14-17 uur. Het Domein, Kapittelstraat 6. Werk van Joseph Kerff. Van 8/1 t/m 13/2, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● MAASTRICHT
Galerie Let Duynstee, Hoogbrugstraat 18. Kerstmis '93. Keramiek. T/m 31/12, open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur.
Galerie Artisart, Grote Gracht 43. Werk van Fieke Weilers en Hein Severijns. T/m 30/12. Open di t/m za 13.30-17.30 uur.
Galerie Dis, Tafelstraat 28. Objecten en tekeningen van Kathryn Feldman. T/m 5/1. Open wo t/m zo 13-17 uur.
Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Werk van Maarten van Dreven. T/m 3/1, open vr t/m ma 13-17.30 uur.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Marion Le Blanc. Van 3/1 t/m 25/3, open ma t/m vr 8.30-16 uur.
Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Expositie van Mieke van Alphen en Tjikkie Kreuger. T/m 15/1, open di t/m za v.a. 11 uur.
Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Glaskunst uit Frauenau. T/m 31/12. Glaskunst uit Maastricht; Max Verboeket. Van 15/1 t/m 12/2. Open do t/m za 11-18 uur.
Museum Spaans Gouvernement, Vrijthof. De gedekte tafel. T/m 31/1.
Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b. Expositie van Pascalle Kusters. T/m 15/1, open di t/m za 13.30-17 uur.
Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Nic Jonk, Luc Bemelmans, Joep Coppens, Appie Drielsma, Dirk Lambrecht, Roland Barthels en Emile Cornelis. Van 8/1 t/m 1/3, open do t/m zo 12-17.30 uur.
Galerie Ardi Poels, Lage Barakken 31a. Werk van Benoit Hermans. T/m 15/1, open wo t/m za 13-17 uur.
Theater aan het Vrijthof. Werk van Lou Heynens. T/m 16/1.
Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Grafiek van Pavel Sukdolak. T/m 9/1, open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

● CADIER EN KEER
De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Werk van Henk Beelenkamp. T/m 16/1. Open do t/m zo 13-17.30 uur.

oplossing kerstpuzzel

kerstboom-kerstnummer-televisie
emoe-els-karet-o-pater-bod-karn
rit-h-e-pekel-lev-keker-b-k-kog
sr-map-haven-basis-nenia-lar-ne
t-marot-del-pastoor-neb-staal-l
maart-ob-remise-omelet-dl-maire
olie-rood-nok-rol-gin-baar-plan
ros-kartel-kei-b-iep-namaak-ach
ge-maan-mee-t-keg-n-hor-part-ea
e-rund-nevel-melig-matig-tael-a
naald-keten-m-ris-p-retig-klier
-raden-per-maansteen-rog-beleg-
k-melis-rekest-k-vieren-kales-k
es-raket-nestel-ballon-flair-te
rek-asiel-u   k-klein-por
snoer-neet-   -krap-grens
tien-streek   prater-keet
mot-boa-mul   ram-lus-sem
ir-japan-te   as-gemak-la
s-dog-lof-t   a-ben-tap-n
-dakar-gast   lauw-libel-
j-set-ban-e   h-sir-nek-w
ad-rekel-dr   al-sabel-we
aas-lol-roe   non-tot-per
rand-katern   soepel-piek
broos-soep-   -meel-plots
oor-titel-d   d-frame-nat
em-varen-natron-komeet-kaart-le
k-roman-lokaal-b-denker-ratel-r
-malen-vet-kampement-hel-tikar-
reaal-oeral-f-are-u-begin-noren
e-knal-rabat-hamer-ceres-kerf-o
gr-taak-rem-b-rut-d-dal-kant-zo
ion-ransel-rei-d-aap-nepent-bad
smet-roos-run-sap-mud-nors-pols
terug-tl-bewust-ovatie-pe-naomi
r-frons-lid-luister-nis-laars-g
el-fut-kavel-lelie-hekel-ruk-nn
rol-d-d-palei-log-waren-z-w-boa
ever-mug-kijven-n-bevel-hol-nona
netelroos-kermiswagen-konstabel

De zin die uiteindelijk als resultaat eruit rolde moest luiden:

Als vrede ergens verbroken is, dan is de vrede overal in gevaar.

(Citaat Amerikaanse president Franklin D. Roosevelt, 1939)

Weer uitlevering Limburger aan Duitsland verboden

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/HEERLEN – Voor de derde maal in korte tijd heeft de rechtbank in Maastricht geweigerd de uitlevering van een door de Duitse justitie opgeëiste Limburger toelaatbaar te verklaren. De 36-jarige Stefan S. uit Heerlen, door het Bundes Kriminalamt (BKA) in Wiesbaden aangemerkt als geldschieter van internationale drugtransporten, werd daarom na een verblijf van maanden in de cel onmiddellijk naar huis gestuurd.

Volgens het vonnis van de rechtbank is door de Duitse autoriteiten niet duidelijk gemaakt dat 'de verwijten ten aanzien van S. ook in Nederland strafbare feiten opleveren.' Al eerder dit jaar heeft dezelfde rechtbank de uitlevering aan Duitsland van de wegens internationale handel in gestolen auto's gezochte Kerkradenaren Nico O. (50) en Chris R. (43) niet toegestaan. Dit omdat er toen ook al getwijfeld werd aan de juistheid van de door de Duitse autoriteiten ter beschikking gestelde dossiers.
Daarin ontbrak onder andere dat O. en R. geld hadden ontvangen voor hun werk binnen de autobende vòor de politie. Dank zij hun tips kon de uitvoerlijn van zeer dure in Duitsland gestolen auto worden opgerold.

Verleden week al had raadsman mr. Hiddema (ook verdediger in de zaken van de twee Kerkradenaren) de rechtbank gevraagd S. direct op vrije voeten te stellen, omdat naar zijn mening de vertrouwensbeginselen van het internationale rechtsverkeer in deze zaak ernstig waren geschonden. Gisteren zei hij: „Een hoogst opzienbarend en baanbrekende, maar ook terecht en consequente uitspraak van een rechtbank die een lijn heeft uitgezet in dit soort zaken, die de politiek nog niet heeft gevonden.

achtergrond

Natuurlijk is het vonnis keurig verpakt, maar duidelijk is dat de rechters ook hun ogen niet konden geloven bij het vernemen van de door mij verzamelde feiten. Een ding werd ook voor hen duidelijk. Dat het een zaak is die stinkt. Niet voor niets werd S., toch altijd verdacht betrokken te zijn bij een enorme cokedeal, subiet op vrije voeten gesteld."

Tijdens de behandeling van de strafzaak op 23 december moest officier van justitie mr. M. Vos toegeven dat het Openbaar Ministerie in Maastricht niet op de hoogte was van een undercoveroperatie van Duitse BKA-agenten op Nederlands grondgebied. Volgens de internationale regels moet die informatie wel tijdig gegeven worden.

Opgelucht verliet Stefan S. gisteren de rechtszaal. Hij heeft steeds gezegd dat hij niets afwist van een grote drugstransactie of van het plan van de Duitse politie om de honderd kilo cocaïne als lokaas op de Nederlandse markt te brengen. S. was door geheimagenten van de BKA, die in een internationale drugsorganisatie waren gesluisd, aangewezen als de Nederlanse geldschieter van het project.

Uit door Hiddema in Duitsland bemachtigde papieren bleek dat S. slechts eenmaal in de operatie een bescheiden rolletje speelde. Tijdens ontmoetingen in Nederland in juni tussen de hoofdpersonen van een Duits-Kroatisch-Italiaans-Nederlands drugssyndicaat (inclusief de twee undercoveragenten), kwam Stefan S. een kamer binnen en werd daar voorgesteld als de Nederlandse koper van het spul. Maar nergens in de dossiers over de later geheel opgerolde organisatie, wordt die stelling verder onderbouwd. S. heeft steeds ontkend en zegt dat hij slechts bij toeval op bezoek was in de woning waar de bijeenkomst plaatsvond. Overigens zou hij voor de partij coke ruim drie miljoen dollar hebben moeten neertellen.

Hiddema heeft inmiddels via een Duitse collega de bevestiging gekregen dat de hele BKA-operatie ten doel had een in Miami wonende Duitse financier in de val te lokken. Deze dr. Ralf Lindenthal is inmiddels aangehouden. Hij wordt vervolgd wegens het witwassen van miljoenen aan drugsgelden.

De verdediger heeft met name geappelleerd aan de Nederlandse regels waarbij buitenlandse infiltranten nooit zonder voorkennis in Nederland kunnen opereren en in het algemeen pseudotransacties aan zeer strenge regels gebonden moeten zijn. Volgens Hiddema is het brengen van drugs op de Nederlanse markt door de Duitsers al helemaal uit den boze. „Het BKA heeft al eerder laten zien schaamteloos te werk te gaan in dit soort aangelegenheden. Zij hebben kennelijk minder beperkende regels," aldus Hiddema.

Wereldmeditatie vanuit kerk Sittard

SITTARD – Sittard is de enige Limburgse gemeente waar vrijdag een universele meditatie wordt gehouden. Op diverse plaatsen in Nederland komen op 31 december groepen mensen bijelkaar in het kader van 'world-healing day' of te wel wereldmeditatiedag. Als plaats van samenkomst is gekozen voor de kerk in de Christus Hemelvaartparochie in de wijk Vrangendael.

Bewust heeft de Sittardse werkgroep geestelijk welzijn, die deze wereldmeditatiedag in Limburg organiseert, gekozen voor een andere lokatie dan vorig jaar. Toen werd gebruik gemaakt van de gereformeerde kerk. Nu is gekozen voor een katholiek bedehuis. „Op deze wijze hopen we toch meer mensen te bereiken. We denken dat een katholieke kerk een lagere drempel heeft dan een gereformeerde," zegt Elly Maassen namens de organisatie, die alle parochiepriesters en religieuze ordes in de gemeenten Sittard en Geleen heeft aangeschreven om deze 'world-healing' onder de aandacht van de mensen te brengen.

Deze gratis toegankelijke meditatie in de kerk aan de Pastoor Schrijenstraat begint om 13 uur. Wie hierbij aanwezig wil zijn moet een kwartier, voor aanvang binnen zijn. De opzet van 'world-healing' is om mensen, ongeacht geloof, op deze dag samen te brengen. Ruim 70 miljoen mensen op de hele wereld komen sinds tien jaar op oudjaarsdag bijeen om te mediteren en te bidden vòor een betere wereld.

GEMEENTE ROERMOND

UITNODIGING

Op nieuwjaarsdag stellen burgemeester en wethouders van Roermond een ieder in de gelegenheid tot het uitwisselen van nieuwjaarswensen in de Tuinzaal van het stadhuis van 12.00 tot 13.00 uur.

Roermond, december 1993.

Provincie Limburg

mededeling M 364/52-93

Nieuwjaarsreceptie Provinciaal Bestuur

Het College van Gedeputeerde Staten van Limb biedt op maandag 3 januari 1994 van 17.00 tot 18.30 uur gelegenheid tot het uitwisselen van nieuwjaarswensen in de Feestzaal van het Gouvernement te Maastricht.

officiële mededelingen

GEMEENTE HEEL

BEKENDMAKING ONTWERP ONTEIGENINGSPLAN TER INZAGE

De burgemeester van Heel maakt, met inachtneming van artikel 80 van de Onteigeningswet, het volgende bekend.

Burgemeester en wethouders van Heel hebben ten behoeve van de uitvoering van het bestemmingsplan „Kruisstraat-Oost" en met name in verband met de aanleg van infrastructuur en het bouwrijpmaken van percelen, een ontwerp onteigeningsplan samengesteld. Dit ontwerp onteigeningsplan ligt met ingang van 3 januari 1994 gedurende de vier weken in de inforuimte in de hal van het gemeentehuis in Heel voor een ieder ter inzage.

Gedurende de termijn van tervisielegging kunnen belanghebbenden tegen het onteigeningsplan hun zienswijze naar voren brengen bij het gemeentebestuur. Dat kan zowel schriftelijk als mondeling.

Mondeling kunnen zienswijzen naar voren gebracht worden bij de burgemeester op donderdag 13 januari 1994 tussen 9.00 en 12.00 uur. Degenen die van deze gelegenheid gebruik willen maken, dienen dit uiterlijk 12 januari 1994 aan te kondigen.

Schriftelijk kunnen zienswijzen naar voren worden gebracht door het richten van een brief aan burgemeester en wethouders van Heel, postbus 5000, 6097 ZG Heel.

Heel, 30 december 1993.

Lichte stijging van bezoekers met vijf procent

Meer klanten in centrum Heerlen

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het Heerlense stadscentrum heeft het afgelopen jaar vijf procent meer bezoekers getrokken dan vorig jaar. Dit blijkt uit de jaarlijkse passantentelling van de gemeente. Volgens de onderzoekers zet de stijging van het aantal – potentiële – klanten, die zich in 1990 heeft ingezet, door.

De onderzoekers komen uit op een lichte stijging van bezoekers. Gemiddeld waren er dit jaar per middag zo'n 19.129 mensen in het Heerlense centrum te vinden. Vorig jaar waren dit er 955 minder: Heerlen trok toen 18.174 klanten per middag volgens eenzelfde passantentelling.

Heerlen heeft op vier woensdagmiddagen tellingen laten uitvoeren in het centrum: op 27 oktober en op 3, 10 en 24 november. Op markante plaatsen in het winkelgebied zijn op die middagen zogeheten telposten ingericht, bijvoorbeeld nabij 't Loon (Homeruspassage), Saroleastraat, Emmaplein, Akerstraat, Van Grunsvenplein en op de Promenade-oost en -west.

Op elk van deze posten zijn steekproeftellingen gehouden van twee tot vier uur in de namiddag. Dit om de gemiddelde uurintensiteiten van voetgangers (bezoekers) te meten.

Saroleastraat

De grootste toename van mensen werd gemeten in de Saroleastraat: dit jaar 2629 mensen per middag tegen 2388 klanten in 1992. Ook in de Geleenstraat en de Honigmanstraat nam het bezoekersaantal toe.

Alleen de Akerstraat trok minder mensen. Deze tendens is waarneembaar sinds 1991; toen kwamen er 863 mensen per middag, tegen 831 in '92 en 814 dit jaar.

Te hoog

● Het postkantoor in Hoensbroek is gerenoveerd en daardoor slechter toegankelijk voor rolstoelgebruikers. Gerry Baaten diende een klacht in bij de PTT. Foto: FRANS RADE

Hoensbroekse gehandicapte doet haar beklag

Rolstoelers geen plek in nieuwe postkantoren

DOOR MONIQUE PARREN

HOENSBROEK – In de postkantoren-nieuwe-stijl is geen plek voor rolstoelgebruikers. Bij de stapgewijze restyling van de Nederlandse postkantoren worden de balies, waarop ook de pincode-apparatuur staat, tien centimeter verhoogd. De gehandicapte Gerry Baaten-Peeters uit Hoensbroek deed haar beklag hierover bij de PTT, nadat ze dinsdag het gerenoveerde postkantoor aan de Mgr. Nolensstraat in haar woonplaats bezocht en constateerde dat ze haar geldzaken niet meer zelfstandig kan afhandelen.

„De PTT wil in haar nieuwe concept oog-in-oog staan met de klant," verklaart woordvoerder H. Passier in Tilburg. „In de gerenoveerde postkantoren zijn de nieuwe, open balies daarom een stuk hoger dan voorheen. Ook de schrijftafels zijn verhoogd."

Volgens de woordvoerder zien alle postkantoren-nieuwe-stijl er hetzelfde uit. „De verhoogde balies hebben nog nergens tot klachten geleid, maar het scheelt inderdaad zo'n tien centimeter met voorheen. Voor gehandicapten is dat lastiger," geeft hij toe.

Een onverkwikkelijke zaak volgens Gerry Baaten. De Hoensbroekse is niet boos, eerder flink teleurgesteld. „Gehandicapten hebben altijd al zo moeten vechten voor de leefbaarheid, maar in 1993 zou je toch verwachten dat zulke toestanden tot het verleden behoren," zegt ze.

Volgens Passier worden alle gehandicapten naar behoren geholpen door het personeel. „Maar daar gaat het helemaal niet om," zegt Baaten. „Ik word bijna zestig, ben mijn hele leven zelfstandig geweest, heb twee kinderen opgevoed. Mijn zelfstandigheid wil ik behouden. Twee keer per maand ga ik naar de post om mijn zaakjes te regelen en dat wil ik zelf blijven doen."

Baaten is vooral geschrokken van de vanzelfsprekendheid waarmee de gehandicapten in de Hoensbroekse PTT-vestiging letterlijk en figuurlijk over het hoofd worden gezien. „Wat heb ik aan een brede oprit en dito deuren als het kantoor van binnen niet toegankelijk is? Waarom verbouwen ze zo'n pand niet goed. Het postkantoor is een openbaar gebouw en wij horen er toch ook bij."

Volgens Passier wordt de zaak binnenkort opgelost. „Mevrouw Baaten mag haar problemen voorleggen aan de regiomanager. Samen komen we er wel uit."

Inbreker hangt aan de dakgoot

BRUNSSUM – Een politiepatrouille heeft dinsdagmiddag in eerste instantie tevergeefs gezocht naar een inbreker in een woning aan de Prins Bernhardstraat in Brunssum. De politie trof wel een geforceerde deur aan, maar in de woning was verder niemand.

Buiten werd echter een 35-jarige Brunssummer, hangend aan de dakgoot, aangetroffen. Hij bekende de inbraak. Een geldkistje had de dader reeds klaargezet, maar bij het zien van de politie wilde hij via het dak vluchten.

De man zit in de cel omdat hij nog een week hechtenis had openstaan van een eerder gepleegd strafbaar feit.

ingesprek

● Schilderwerk

Langs deze weg wil ik reageren op de artikelen van 8 en 14 december. Als u schrijft dat de CDA'er Peter Bijsmans sinds 1988 slechts één keer een opdracht heeft gekregen die meer kostte dan twee ton, is dat best mogelijk. Echter, indien men voor zes of acht ton te vergeven heeft op jaarbasis, kan men dit ook opsplitsen in drie of vier opdrachten van twee ton of daaromtrent. Ambtenaren van stadsontwikkeling waarvan de heer Hub Savelsbergh (ook CDA) de portefeuille beheer(s)t betogen dat Bijsmans grotere opdrachten mag uitvoeren puur en alleen omdat dit te maken had met kennis, kwaliteit en kwantiteit. Zijn de onderhavige ambtenaren in het bezit van het vakdiploma schilderwerken of van een ondernemersdiploma? Het moge zo zijn, maar wie zegt mij dat andere schildersbedrijven in de gemeente Heerlen niet dezelfde kennis en kwaliteit in huis hebben. Misschien zijn ze nog beter en ook nóg goedkoper! De bedrijven die kwaliteit leveren hoeven volgens de ambtenaren en dus ook volgens portefeuillehouder Savelsbergh, niet gestraft te worden. Maar, beste mensen van Heerlen, de burger mag wél gestraft worden, want het zijn uiteindelijk zijn centen, die mogelijk te veel worden en reeds zijn uitgegeven. De schildersbedrijven in Heerlen, die mogelijk ook goede kwaliteit leveren misschien nog beter als CDA'er Peter Bijsmans, krijgen gewoon geen kans om dit te bewijzen. Sterker nog, ze krijgen niet eens de kans om een offerte te maken, laat staan werk uitvoeren. Neem bijvoorbeeld het verwijderen van graffiti, dat mag alleen Bijsmans doen. Andere bedrijven in Heerlen die hetzelfde werk aankunnen en net zo goed als Bijsmans, krijgen geen kans. Ook hier wordt weer niet naar de centen gekeken van de burger, die het toch allemaal maar moet ophoesten.

HEERLEN, J. Stevens
(Door redactie ingekort)

Oliebollen

● *De bewoners van Treebeek kunnen met een goed gevulde buik en een hap schone lucht het nieuwe jaar tegemoet zien. Dit dankzij de 'goede voornemens' van de gemeente Brunssum en DSM. Zij betuigden gistermiddag namelijk hun spijt en medeleven aan de Treebekenaren die maandenlang stankoverlast hadden door de sanering van de Emmawijk. De Brunssumse wethouder Toon Pierik deelde de gratis oliebollen uit op het Koutenveldplein. Mensen die in het bezit waren van een blauwe kaart konden gratis elf oliebollen afhalen. Helaas was niet iedereen blij met deze actie. Of de geste nu gepast of juist erg ongepast is, blijft waarschijnlijk nog lang een pikant discussievraagstuk daar in Treebeek. Want menig inwoner heeft klachten: een Treebekenaar bijvoorbeeld heeft nog steeds veel last van zijn ademhalingsorganen. Ook hoofdpijn is een veel gehoorde klacht. En zulke (ziekte)verschijnselen verdwijnen niet met een oliebol, al is hij nog zo lekker...*

Kerstboom

● *Daar lag hij gistermorgen dan al: een kerstboom bij het huisvuil. Een kleine weliswaar, want hij paste in de vuilniszak. Het geeft wel te denken. Waarom zo snel, want kerstmis is toch pas drie dagen voorbij? Waarom is zo'n boompje zo weinig tijd gegund om de huiskamer te versieren? Heeft de huisvrouw uit angst voor vallende naalden overhaast besloten om tot opruimen over te gaan? Of viel de viering van het kerstfeest zo tegen dat maar rigoureus alles dat eraan herinnert aan de kant is geschoven. Sic transit gloria, heet het in het Latijn. Maar dit gaat wel heel erg gauw.*

Botsing

● *Een onfortuinlijke Heerlenaar heeft om onze hulp gevraagd. De jongeman werd woensdag 23 december op de Rennemigstraat in Heerlen van zijn bromfiets gereden door een onbekende automobilist. En die man reed 'gewoon' door, notabene vlak voor kerstmis. Het slachtoffer leek aanvankelijk ongedeerd, maar brengt de jaarwisseling toch door in het ziekenhuis, met een nieraandoening en hoofdletsel. Daarom bij wijze van uitzondering een oproepje in deze kolom: wie heeft het ongeluk gezien en kan iets meer vertellen over de chauffeur. Hij verplaatste zich in een groene Opel en in het kenteken zat de letter N. Als dit raadsel wordt opgelost, begint het slachtoffer het nieuwe jaar misschien toch een klein beetje opgeluchter.*

Oud en nieuw in gevangenis

HEERLEN – Een 56-jarige Heerlenaar is dinsdagnacht in de Willemstraat te Heerlen in zijn auto gecontroleerd. De man had nog een boete van 1830 gulden of dertig dagen hechtenis open staan. Aangezien de Heerlenaar de boete niet kon betalen, zal hij oudejaar en nieuwjaar verplicht in het huis van bewaring moeten doorbrengen.

Kleding in busje gestolen uit Duitse sportzaak

VOERENDAAL – De kleding die eerste kerstdag in een busje in de Hoofdstraat te Hoensbroek door de politie is aangetroffen, is afkomstig van een eerder die nacht gepleegde inbraak in een sportzaak in het Duitse Straelen. De kleding vertegenwoordigde een waarde van ruim zestigduizend gulden.

De politiepatrouille van Nuth/Voerendaal wilde die dag op de Hoensbroekse Randweg een Ford Transit controleren. De bestuurder van het busje ging er vandoor. Na een achtervolging sprongen vier personen uit het rijdende busje en verdwenen spoorloos. Het stuurloos busje kwam tegen een boom tot stilstand.

journaal kort

WELTEN
● In het gemeenschapshuis wordt zondagmiddag vanaf half vier een nieuwjaarsparty gehouden onder het motto 'Verasje 1994'. Medewerking verlenen de harmonie TOG en de Oscar Brontosaurus Memorial Big Band.

BENZENRADE
● Voor het kwajong-kaartkampioenschap van Benzenrade op zondag 2 januari vanaf 19 uur in 't Koffiehuuske, is nog een beperkte aanmelding mogelijk. Bij twintig koppels stopt de inschrijving. Elk koppel speelt zeven partijen van twaalf giften. Aanmelden: ☎410096 of 741729.

HOENSBROEK
● Harmonie St.-Cecilia houdt zondag 2 januari het traditioneel nieuwjaars-surprise-concert in de aula van scholengemeenschap Aldenhof aan de Mgr. Nolensstraat. De Heerlense Coriovallum Pipe Band verleent onder andere medewerking. Het concert begint om drie uur.

HEERLERHEIDE
● In zaal De Roodhuid aan de Bokstraat is zondag 2 januari vanaf 13 uur een internationale duivenshow. Winnaars van de Europacup 93, fond- en marathonwedstrijden uit Nederland, België en Duitsland komen met hun beste duiven. Vanaf 16.30 uur is een openbare duivenverkoop.

SCHIMMERT
● Op het industrieterrein De Steeg wordt maandag om 15.30 uur het officiële startsein gegeven van de nieuwbouw van Soons Interieurbouw. Bij het bedrijf, dat bijna 175 jaar bestaat, werken 36 mensen.

nog even '93

Nog even '93 is een rubriek waarin personen of gebeurtenissen die in het afgelopen jaar de kolommen van de krant haalden nog eens voor het voetlicht komen. Deze keer burgemeester Bert Janssen, die terugblikt op één jaar Landgraaf.

Burgemeester Bert Janssen jaar aan roer in Landgraaf

'Strakke leiding geeft iedereen gelijke kans'

DOOR MONIQUE PARREN

LANDGRAAF – Met een ongekende voortvarendheid stelt hij problemen aan de kaak. Volgens het harmoniemodel: Bert Janssen vat de koe wel bij de horens, maar op subtiele wijze. En met humor als wapen. Een terugblik op een roerig 1993 met als rode draad de Afval Verwerking Inrichting Landgraaf (Avil) en Strijthagen.

Janssen voelt zich als een vis in het water in zijn 'nieuwe' gemeente. Zijn taak omschrijft hij als 'vreselijk leuk'. Er waren voldoende kopzorgen het afgelopen jaar, maar interessante. „Het burgemeestersambt is gewoon leuk. Je bent betrokken bij de gemeenschap en zit altijd en overal op de eerste rij. Ik denk weleens dat anderen denken: 'Hij heeft het druk'. Maar ik voel me lekker zo." Dan lachend: „En als het eens wat minder is, dan lig ik ook met de benen omhoog."

En de vervelende kanten van het beroep? „De bureaucratie en de regeltjes die we met z'n allen hebben bedacht," antwoordt hij na enig denkwerk. „Sommige dingen duren eeuwig, daar heb ik een hekel aan. En dan nog moet je Landgravenaren soms uitleggen dat ze formeel wél gelijk hebben, maar het in een bepaalde situatie toch niet krijgen. Dat is moeilijk."

Kloek

Een klein jaar geleden wachtte Janssen een warm welkom in Landgraaf. Zijn faam als kloeke bestuurder ging hem vooruit. En de SUN-gemeente (Schaesberg, Ubach over Worms, Nieuwenhagen) had behoefte aan een *sterke man*. De politiek werd geteisterd door schandalen en ook op maatschappelijk vlak waren er harde noten te kraken, bijvoorbeeld het nieuwe, regionale vuilstort in de wijk Abdissenbosch en de 203 vakantiehuisjes in Strijthagen.

● Bert Janssen: „Landgraaf is meer dan een dorpje bij Heerlen." Foto: DRIES LINSSEN

Het geplande bungalowpark in Landgraafs groene long speelde een prominente rol in Janssens eerste jaar. De burgervader houdt – op de achtergrond – een oogje in het zeil. „Strijthagen is in bestuurlijk opzicht een ontzettend interessante kwestie. Ik kan daar als jurist mijn hart aan ophalen, omdat de procedures alles te maken hebben met privaatrecht, mijn studierichting."

Janssen beseft dat de kwestie de *goegemeente* aardig bezighoudt. Het vuur tussen de voor- en tegenstanders staat nu op de waakvlam, maar er is niet veel voor nodig om het in alle hevigheid te doen oplaaien. Raadsvergaderingen bijvoorbeeld zijn bij uitstek geschikt voor felle discussies over dit en andere thema's. Maar Janssen houdt de teugels strak in handen. Laat de touwtjes wel eens vieren, maar niet overdreven vaak. 'Een *mixture* van gestrengheid en losheid' noemt hij het zelf.

Leiding

„In Landgraaf zijn elf partijen, die allemaal hun zegje willen doen, dat kan, maar zaken mag nooit doorslaan naar de foute kant. Een strakke leiding geeft iedereen gelijke kansen."

Als voorzitter zorgt hij voor een frisse wind door de stoffige Landgraafse burelen. Steekwoorden: assertief, dynamisch, goedlachs. En niet te beroerd om ook eens een impopulaire maatregel te nemen, zoals het invoeren van spreektijd tijdens de begrotingsbehandeling, in voorgaande jaren in de volksmond een *Poolse landdag*. „Ik luister, doe mee. Niet alleen als voorzitter maar ook als collega met milieu en wsw in mijn portefeuille. Het is bovendien mijn taak om de discussie in goede banen te leiden. Die spreektijd, dat was een *try-out*, maar zeker voor herhaling vatbaar."

Wil hij de discussie beknotten? „Geenszins, een goed betoog zal ik nooit onderbreken, maar het moet geen gezever worden."

Verhuizing

Janssen en zijn gezin hebben sinds kort domicilie gekozen in Landgraaf. „Gelukkig is de verhuizing achter de rug. Het werd toch erg vermoeiend om na mijn werk en sociale verplichtingen elke dag weer die dertig kilometer terug te tuffen naar Echt, waar ik hiervoor woonde en werkte als burgemeester."

Hij voelt zich thuis in de voormalige SUN-gemeente. Is daarom ook zo gebrand op een goede besluitvorming rond het stort, oftewel de regionale Afval Inrichting Landgraaf (Avil). „Dat enorme gat met rotzooi ligt toevallig wel in deze gemeente. Dat legt een zware hypotheek op de lokale bevolking, daarom wil ik me inspannen om alles zo goed mogelijk te regelen voor Landgraaf. Ik wil niet dat ze over honderd jaar zeggen: 'Wat hebben ze er daar toen een puinhoop van gemaakt'."

Janssen is helemaal ingeburgerd, is net als zijn 'onderdanen' trots op de gemeente: „Laatst werd Landgraaf in een tijdschrift gekwalificeerd als 'een dorpje bij Heerlen'. Dan rijzen je haren toch te berge."

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. ..., tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
... inventaris: pallotstelling, magazijnstelling, burokasten, ..., buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de ... van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN, ... 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend van ... t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Kantoorstoelen
... ƒ 195,-
... ƒ 50,-
... op voorraad ...
Rockmart
... Heerlen.

KLEUREN-TV'S ... gar. v.a. ... 25 jaar TV- ... Geel, ... 25, Heerlen ... -724769.

... TV'S 12-16 kan. v.a. ... v.a. ... v.a. ... Philips. Radio/ ... BV, ...str. 33 ... ☎ 045-213432.

... leren JAS ...

SNUFFELHAL Geleen. Deze week! Tal van topkoopjes: o.a. rundleren 2-zitters vanaf ƒ 195,-; barok bankstellen van ƒ 495,- tot ƒ 3.000,-; rundleren bankstellen van ƒ 695,- tot ƒ 3.500,-; prachtige blank eiken meubels o.a. bankstellen, eethoeken, diverse modellen kasten. (Denkt u er aan! wij ruilen ook uw oude spullen in). Pracht eethoeken in diverse stijlen al vanaf ƒ 95,-; enkele pracht notenhouten kasten enz. enz. Enorme keuze in onze enorme hal, betaling ook in termijnen zonder kosten. Oude Maastrichterweg 27, Geleen. Deze weg loopt paralel aan Rijksweg Noord. Let op videotheek de Kijkdoos, daarachter is de hal.

SAXOFOONS grote voorraad, gebruikt en nieuw, v.a. ƒ 700,-. Ook huur mogelijkh. Adams Thom. ☎ 04756-1324.

DWARSFLUITEN grote voorraad. Gebruikt en nieuw vanaf ƒ 300,-. Ook huurmogelijkheden. Adams Thom. ☎ 04756-1324.

Wegens ziekte te k. piano ACCORDEON "Scandalli" Polifonico XIV T, 120 bas, met 6 registers, rechterhand 13 registers, kleine accordeon met 40 bassen en 26 toetsen merk Hohner, pr. n.o.t.k. Telef. 045-215948.

Vuurwerk

Vuurwerk!
Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Vuurwerk
Groot assortiment bij RENS JANSSEN.
Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Vuurwerk
De grootste en goedkoopste sortering.
L. Rohan
Dr. Calsstr. 100, Landgraaf.
Tel. 045-318693.

VUURWERK: Topsport, Steenweg 66, Sittard. Telef. 046-525918.

VUURWERK verkoop, 29/30/31 dec. Ramakers Wigwam, Herver 25, Bocholtz. ☎ 045-443044.

Chalet Treebeek
Donderdag 30 dec.: Alleenstaande bal
Vrijdag 31 dec.: Groot Silvesterbal
Zaterdag 1 jan. Nieuwjaarsbal
Zondag 2 jan. Gezellige dansavond
DJ Ed. Toegang boven 30 jaar.
Chalet Treebeek, Komeetstr. 25. Telefoon: 045-211375

Dancing De Fontein
Schandelerboord 7, Heerlen, 045-723100/222269
31 dec. Silvesterparty
met gratis koud buffet.
1 jan. 1994 nieuwjaarsbal
Vanaf 21.00 uur
Tevens danken wij u voor het vertrouwen in 1993 en wij wensen u een gelukkig 1994.
Vrij entree! Truus en Ger Jägershuyten.

ALLEENSTAANDE: heden gezellige dans- en contactavond met DJ Richard in Chalet Treebeek. Toegang boven 30 jaar, legitimatie verplicht. Het bestuur.

WEDUWNAAR 61 jr. zoekt weduwe 55-60 jr., huisel. type, om samen door het leven te gaan, br. liefst met foto. Br.o.nr. B-04994, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Nieuw in Echt: gezellig uitgaan voor ECHTPAREN en koppels. Geen sex. Geen alleenstaanden. Op woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag. Voor meer info. ☎ 04754-87289 na 14.00 uur.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Start cursus chauffeursdiploma 08-01-'94. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Te koop RACEFIETS, z.g.a.n., framemaat 53, van ƒ 1.400,- voor ƒ 600,-. Dubbel fietsenrek, ANWB-goedgekeurd. ☎ 045-213075.

SPORTHUIS DIANA
Emmastraat 11
6411 KB Heerlen
Telefoon 045-713495
Verkoop goedgekeurd vuurwerk!

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nwe. gebit prothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. ☎ 045-228211.

WATEROVERLAST??? 2H-Reiniging helpt u met - Leegpompen kelder - Tapijt droogzuigen/reinigen - Hoge Druk reiniging. Bel voor vrijbl. offerte 04920-27659.

Te koop SCHAATSEN type Marathon Viking I, mt. 44, z.g.a.n., ƒ 390,-. ☎ 045-457633.

Gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638. De beste en goedkoopste.

Te koop GASHAARD huisjesmodel en kolen houtkachel. Telef. 046-757430.

Te koop voll. geëm. Duitse Weso ALLESBRANDER met thermostaat. Afm. 87x50x84, cap. plm. 80 m3, z.g.a.n. en Duitse potkachel. Pr. op aanvraag. 045-753268.

Te k. gevr. ROMNEYLOODSEN, Nissenhutten en units. Tel. 01891-15603 of 18368.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Gevraagd KLEUREN-TV, video, stereotoren, wasautomaat. Telef. 04406-12875.

Te koop gevr. 4 WINTERBANDEN met velgen voor Merc. 190 D. ☎ 045-352009.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio! Zondag open van 11-17 uur.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Gratis naar Londen
Bij aankoop van een nieuw Engels bankstel bij Antiek en Design Coumans tijdens de Engelse weken van 27-12 t/m 8-1, krijgt u een gratis 3-daagse reis voor 2 personen naar Londen.

Antiek en Design Coumans
2.000 m2 woonwinkel
Industrieweg 15, Stein (richting haven). 046-337770.

Tapijt- en Meubelreiniging
NU OOK IN LIMBURG!
Laat nu snel en vakkundig uw vloeren en meubelen reinigen. Bel voor gratis prijsopgaaf:
RICK'S CLEANING. Tel. 020-6866814.

Badkamermeubels
op maat - MDF gelakt - uit eigen werkplaats
Showroomkeukens te koop
Lemper Keukens bv
Kempenweg 65, Obbicht
04498-55170.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop donker eiken BANKSTEL 3-2-1, t.e.a.b. Telef. 045-256157.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Te koop 840 m2 Forbo PROJEKTTAPIJT van ƒ 38,50 nu ƒ 9,95 p.m2 excl BTW, wegens annulering hotel te Eindhoven. Min. afname 100 m2. Inl., stalen: 02240-13444. Fax: 15392.

Te koop complete INBOEDEL. Telefoon 04492-3409.

GEMEENTE GELEEN
De burgemeester van Geleen maakt, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 23, lid 2 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, bekend, dat vanaf 3 januari 1994 gedurende één maand ter gemeentesecretarie, kamer 230, voor eenieder ter inzage ligt:
het ontwerp van de tweede wijziging van het bestemmingsplan 'Algemene herziening zuidelijk deel (A)', be-trekking hebbende op een terrein aan de Frans Erenslaan, nabij de Vondellaan.

De ontwerp-wijziging bestaat uit een plankaart, gebruiksvoorschriften en een toelichting.

Gedurende bovengenoemde termijn van tervisielegging kan eenieder bij de gemeenteraad schriftelijk bezwaren indienen tegen de ontwerp-wijziging.

Geleen, 30 december 1993.

De burgemeester van Geleen,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Stadsontwikkeling,
J.H.M.G. Beckers.

Op 31 december zijn dit onze openingstijden.
Op vrijdag 31 december zijn de postkantoren open tot 14.00 uur. Postkantoren die normaal gesproken tussen de middag sluiten, blijven na de lunchpauze gesloten.
PTT Post Klantenservice staat tot uw dienst tot 14.00 uur. Het gratis nummer is 06-0417.
Wij wensen u een voorspoedig 1994.
postkantoor

„REZA"
Oosterse tapijten
Ruim 35 jaar de mooiste kollektie
OOSTERSE TAPIJTEN
tegen de LAAGSTE prijs
Wij weten zeker dat u bij ons altijd slaagt!
(in Geleen grote collectie originele Nepal-tapijten)
„REZA" Oosterse tapijten
GELEEN: Rijksweg Zuid 193, 046-755052
SITTARD: Kerkstraat Stad 1, 046-515259

... VAN 30 DECEMBER T/M 5 JANUARI

Royal
... DIGITAAL GELUID!
Je grootste vriend is terug voor een nieuw avontuur...
Maak kennis met zijn familie!
Beethoven's 2nd

RIVOLI
Nederlands gesproken versie
HET NIEUWE EN MEEST SUCCESVOLLE MEESTERWERK VAN Walt Disney
een bliksem hippe animatie actie-thriller! ...
de fantastische, feestelijke, overdonderende nieuwe Disney!
Walt Disney Pictures presents Aladdin

direktie en medewerkers wensen u een gelukkig nieuwjaar
RIVOLI
LITTLE BUDDHA
... BERNARDO BERTOLUCCI

MAXIM
JURASSIC PARK
HET NIEUWE SPIELBERG SPEKTAKEL: ADEMBENEMEND!
Een avontuur waar we 65 miljoen jaar op hebben gewacht.
EEN STEVEN SPIELBERG FILM
JURASSIC PARK
dag. (beh. 31-12) om 18.30 en 21.00 uur
vrijdag 31-12 GEEN VOORSTELLING

... in bioscoop
AUTOKINO
LANDGRAAF
zondag 20.00 u.
HARD TARGET
zondag 22.15 uur
SLIVER
Wij wensen u een voorspoedig 1994

PRAXIS
DOE HET ZELF CENTER
WOONBOULEVARD HEERLERBAAN
DEZE WEEK GEOPEND vanaf 8.00 uur
SUPERKLAPPER
10% KORTING
OP HET GEHELE KRANEN-ASSORTIMENT
Geldig van 08.00 tot 11.00 uur, alleen donderdag + vrijdag (30-31 december 1993)

... WOENSDAG 5 JAN deze films in 5
... programma. ... op van 't Zuiden. HS-THEATERS - GELEENSTR. 9 - HEERLEN - TEL. 045 - 713030

ROBIN HOOD - MEN IN TIGHTS
dagelijks om 18.30 uur

Op 31 dec. en 1 jan. bedraagt de entree-prijs voor alle middagvoorstellingen slechts ƒ 7,50

Walt Disney PICTURES presents Aladdin
NEDERLANDSE VERSIE: dagelijks om 14.00 en 16.15 uur
ENGELSE VERSIE: dagelijks om 14.15, 16.30, 18.45 en 21.15 uur

THE MUPPET CHRISTMAS CAROL
dagelijks om 14.30, 16.45 en 19.00 uur

Tom Hanks en Meg Ryan in
SLEEPLESS IN SEATTLE
dagelijks om 14.30, 16.45, 19.00 en 21.30 uur

Kevin Koster en Clint Eastwood in
A PERFECT WORLD
dagelijks om 21.00 uur

Don't hunt what you can't kill.
Van Damme in HARD TARGET
dagelijks om 21.30 uur

Een avontuur waar we 65 miljoen jaar op gewacht hebben:
JURASSIC PARK
dagelijks om 14.30 en 17.30 uur

THE HOUSE OF THE SPIRITS
dagelijks om 20.30 uur

Attentie: vrijdag 31 december beginnen de laatste voorstellingen om 16.45 uur!

Directie en medewerkers van de hs-theaters wensen u een fantastisch 1994

The Muppet Christmas Carol
Aladdin
KEVIN COSTNER CLINT EASTWOOD A Perfect World

Op 27-28-29-30-31 december grandioze kerst- en nieuwjaarsparketshow bij:
Decora Houkes parket b.v.
Voerendaal: Hoolstraat 45, tel. 045-750305
Maastricht: Scharnerweg 147b, tel. 043-636273
Sittard: Rijksweg Nrd. 48, tel. 046-525157
SPECIALE AANBIEDING:
eiken stroken rust. A 22 mm ƒ 135,- p.m.² } kant-en-klaar
eiken planken 22 mm ƒ 175,- p.m.² } gelegd
5% korting op alle door ons te leggen houten vloeren. N.v.t. op aanbieding.
DENK AAN DE PRIJSVERHOGING OP 1 JANUARI 1994
NU BESTELLEN GELDIG TOT 1 OKTOBER 1994
Ook uw adres voor laminaatvloeren, o.a. perg.

ALARM 06-11
ALS ELKE SECONDE TELT
Maak er verstandig gebruik van.

Limburgs Dagblad
sport

Ids Postma en Tonny de Jong jagen vedetten stuipen op het lijf

Friesland domineert titelstrijd

DOOR WYBREN DE BOER

EERENVEEN – Het Europees kampioenschap schaatsen 8 en 9 januari in Hamar staat in het teken van de tweestrijd iesland - Rest van Europa. De 'nobodys' Ids Postma (20) en nny de Jong (19) joegen tijdens de nationale afstandskampoenschappen de vedetten uit de kernploeg de stuipen op het f en gaven daarmee de vaderlandse EK-selecties een volleg Fries aanzien.

verliezers uit met name de he-kernploeg voerden als excuus , dat voor hen het NK-afstanden t meer dan een tussendoortje s. Hun gedachten worden naar en zeggen vooral bepaald door voorbereiding op de Olympische elen. Postma en zijn Jong nje-maatje Martin Hersman hten om die verklaring. „Denk je echt, dat dat zo is. Ze weten s wel dat wij op ze azen."

stma zette dinsdag zijn jacht op EK-ticket in en maakte gisteren karwei af.

k na het EK zijn de zondagskinren van de kernploeg nog niet hun plaaggeesten uit Jong nje verlost. Doordat Postma en rsman gistermiddag hun rivalen de 1500 meter het nakijken gaven, zijn beiden de komende weken ook in beeld voor de olympische startbewijzen op de metrische mijl.

Falko Zandstra en Rintje Ritsma zijn reeds aangewezen voor deelname aan de olympische mijl, terwijl Arjan Schreuder en Jeroen Straathof genomineerd zijn. Volgend weekeinde in Hamar kan Postma zijn olympische kandidatuur nogmaals onderstrepen, terwijl Hersman bij de World Cup-ontmoeting een week later in Davos een tweede kans krijgt. Daarna mag het NOC de lastige knoop trachten te ontwarren.

Ook Henk Gemser begroet woensdag op Schiphol bij het vertrek richting Noorwegen een nieuw gezicht. Al kwam de opmars van Tonny de Jong voor de damescoach niet als een verrassing.

De Jong, studerend voor laborante, noemde haar uitverkiezing voor het EK 'hartstikke leuk', maar als de keuzeheren besloten zouden hebben om haar thuis te laten was ze net zo goed lachend naar huis gegaan. „Ze zoeken het maar uit." Haar onbevangenheid bleek nog het beste, toen ze te horen kreeg dat de Europese titelstrijd volgende week al op het programma staat. „Zo snel al? Wist ik niet. Wanneer is het WK eigenlijk?"

De Nederlandse schaatsbond wees voor verschillende evenementen in de komende weken de volgende rijders en rijdsters aan:

Europees kampioenschap, 7-9 januari, Hamar. Mannen: Ritsma, Zandstra en Postma; reserve: Hersman. Vrouwen: Zijlstra, Thomas en De Jong; reserve: De Loor.

Wereldbeker, 14-16 januari, Davos. Vrouwen, 500 en 1000 meter: Aaftink, Vellinga, Timmer en Zwolle. 1500 en 3000 meter: Zijlstra, Thomas, De Loor en De Jong. Mannen, 500 meter: Van Velde, Loef en Van der Vlies; 1000 meter: Van Velde, Loef, Van der Vlies, Straathof en Schreuder. 1500 meter: Ritsma, Straathof, Zandstra, Scheuder en een nader aan te wijzen schaatser. 5000 meter: Veldkamp, Ritsma en Zandstra.

Olympische Winterspelen Lillehammer. Vrouwen: 1500 meter: Annamarie Thomas, 3000 meter: Carla Zijlstra. Mannen: 1000 meter: Gerard van Velde en Arjan Schreuder, 1500 meter: Rintje Ritsma en Falco Zandstra, vijf en tien kilometer: Rintje Ritsma, Falco Zandstra en Bart Veldkamp.

Geritsel

BRUSSEL – Geritselde wedtrijden in de Belgische eerste klasse? Bijna de helft van de rofs in de hoogste voetbaldivie vermoedt dat daarsprake van .

et dagblad Het Volk publiceere gisteren de resultaten van een quete onder de profs uit de ogste divisie. Een groot aantal etballers (49 procent) denkt t omkoping in de eerste klasse orkomt, meldt de krant.

en nog groter deel van de voetallers (56 procent) denkt dat ommige clubs bonussen betan aan verenigingen om concurenten een nederlaag toe te brenen. Het Belgische voetbal werd der andere in 1984 opgechrikt door een omkoopschanal rond de wedstrijd Standard uik-Waterschei.

Revanche Schalken

Van onze correspondent
MAARTEN MARRES

ENSBROEK - In de A-afdeling het tennistoernooi in sportpa Hendriks (Hoensbroek) hebben ier Wassen en Sjeng Schalkén toch allebei voor de halve finaeplaatst. Schalken maakte zijn stap tegen de Belg Bob Biers ongedaan door met 7-5, 6-3 van sen te winnen. Dankzij deze uithoudt organisator John Sisters de twee toppers nog in de d. Schalken sluit de poule af een eerste plaats gevolgd door sen.

oule A was Martijn Bok dinsdag ker van een plaats in de halve e. Naast hem heeft Armand ers zich uit deze poule voor de ende ronde geplaatst. Hij ver gisteren in de onderlinge Limse ontmoeting Marc Merry.

y begon goed en won met de e reeks met 6-3. Custers be wederom dat hij nog altijd elt. Door zijn ervaring won hij weede set met 6-1. De tiebreak t beslissen wie naar de halve e gaat. Hierin was Custers met e sterkste.

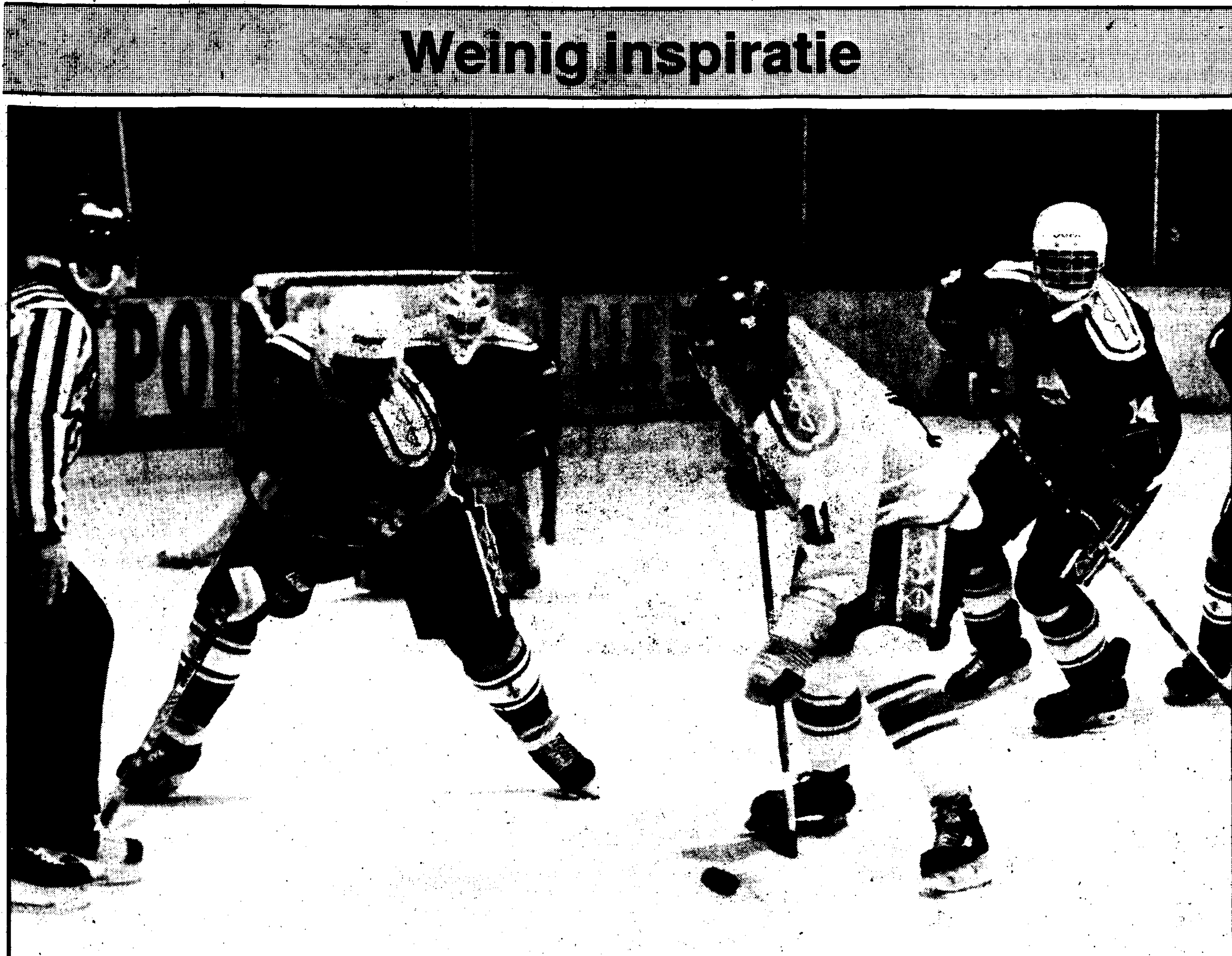
daag worden vanaf zeven uur alve finales gespeeld. Als eerste Wassen en Bok uitmaken wie dag om half vier in de finale t te staan. Rond half negen t Custers proberen Sjeng Schalbuiten de eindstrijd te houden.

et damestoernooi moest Evely-Dullens het in haar eerste partij oule A opnemen tegen de Brase Marielle Bruens. Het was elijk dat Dullens een tijd lang wedstrijdtennis gespeeld t. Ze verloor met 6-2, 6-1. Hierstaat Snijders op de eerste s en is verlies in drie sets tegen ens in de laatste partij nog volde voor plaatsing in de finale ondag.

oule B leed Eveline Hamers een 3-6, 7-2 nederlaag tegen de favo in deze poule Anne Marie Mik-

e B-1 klasse zijn bij de heren ts vier van de acht geplaatste ers tot de kwartfinales doorgegen. In de bovenste helft is dit n Tony Bokhorst die met 8-6 Jeroen de Jong won. Bokhorst t vandaag tegen Ruud Boesten n die met 9-8 over John van nond zegevierde.

riet Maurice van de Donk, die el tot gisteren gevraagd had, d in zijn eerste partij door Mi- Bos met 8-6 verslagen. Bij de s was er tot nu toe een verras- Chantal Leenen werd door a Bonnen buiten het toernooi

● *Frank Versteeg (11) van Meetpoint Eaters namens Oranje in de aanval tegen Slovenië.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Oranje sterkste in matig duel

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

GELEEN – Het nationale ijshockeyteam won gisteravond in Glanerbrook de tweede wedstrijd tegen Slovenië als voorbereiding op het WK, dat in april volgend jaar in Denemarken gehouden wordt. De cijfers waren 4-2 (periodestanden 1-0, 0-0, 3-2). Het was overigens een matige vertoning en met name Slovenië toonde zich ook nog negatief in sportief opzicht. Herhaaldelijk werden de Nederlandse spelers geconfronteerd met stok- en vuistslagen van de tegenstander.

Het duel was amper een halve minuut oud toen Dave Livingstone op de vuist ging met Crnocic. Het bleef niet bij dit incident. De Engelse scheidsrechter Batchelder had met zijn beide secondanten Halin en Meerhoff vooral in de eerste en tweede periode de handen vol om vechtende spelers van elkaar te scheiden.

Nederland, dat in de eerste periode via Eaters-verdediger Leo van den Thillart de leiding nam, sprong nonchalant met de gecreëerde kansen om. Furieus probeerde Oranje wel de marge te vergroten, maar geheide kansen werden om zeep gebracht.

In de derde periode kwamen de gasten via Zupancic op gelijke hoogte: 1-1. Nadat De Kort Nederland weer op voorsprong zette, wisten de gasten door een doelpunt van opnieuw Zupancic de stand gelijk te trekken. De Nijmeegse aanval in Oranje, De Kort-Krüger-Speel zorgde vijf minuten voor tijd voor 3-2. Twee minuten later was het Eaters-aanvaller Frank Versteeg die er 4-2 van maakte en de Nederlandse zege veilig stelde.

Ondanks de winst (na de puntendeling eerder deze week) zijn de spelers van bondscoach Larry van Wieren nog ver van de vorm die nodig is voor het WK. Alhoewel de stelling van de Nederlandse ijshockeybond 'handhaven in poule B is' zal er nog veel aan de speelwijze van de Oranjehemden geschaafd moeten worden.

Met ongeduld staat Van Wieren te wachten dat Chris Brant en Al Raymond, beiden van Meetpoint Eaters, de status Nederlander krijgen om zodoende voor het nationale team te mogen uitkomen.

Eaters-manager Loos hierover: „Voor Raymond is het binnen twee weken rond, maar bij Brant ligt het iets moeilijker. We hebben de Nederlandse Sportfederatie in de arm genomen om de zaak te bespoedigen."

Wedstrijden tegen tegenstanders als Slovenië leveren hoe dan ook niets op en zijn derhalve als voorbereiding op het WK nutteloos. De 600 toeschouwers in Geleen, het hele seizoen nog niet verwend met goede wedstrijden, werden opnieuw bij de neus genomen. Bondsvoorzitter Van Erp verwoordde gisteravond de wens van bondscoach Van Wieren.

„Wij moeten zo snel mogelijk aan geld zien te komen om ons in de toekomst in Zweden gedurende twee weken voor te bereiden op het WK. Al worden de jongens bij hun clubs goed betaald, toch zijn de meesten nog altijd amateur die naast het betaalde ijshockey ook nog een baan hebben".

● *Direct na aankomst in Sittard stond voor de spelers van het Poolse KS Iskra Kielce een training op het programma.*
Foto: PETER ROOZEN

Remco Vijgenboom mist start Handbaldagen

SITTARD - VGZ/Sittardia zal het zeker de eerste twee speeldagen van de Limburgse Handbaldagen (die vanaf vandaag tot en met zondag worden gehouden) zonder Remco Vijgenboom moeten stellen. De middenopbouwer van de landskampioen kreeg nadat hij teruggekeerd was van een wintersportvakantie weer last van een oude blessure. Het betreft hier een scheurtje in de kuitspier.

Manager Frank Michielsen van Sittardia hoopt dat de oud-international zaterdag en zondag weer inzetbaar zal zijn. „Hij wordt intensief behandeld," aldus Michielsen. De manager ontkende overigens, dat de wintersportvakantie van Vijgenboom de blessure nieuw leven ingeblazen zou hebben.

Intussen druppelt het contingent buitenlandse deelnemers aan de Limburgse Handbaldagen binnen. Eerst arriveerde KS Iskra Kielce. De Polen namen meteen de gelegenheid te baat om te trainen in de Stadssporthal van Sittard, want de busreis vanuit Kielce had sporen nagelaten. Na de Polen meldden de Tsjechen van Tatra Koprivnice zich. Zij waren eergisternacht vertrokken.

Hun vrees, dat zij vertraging zouden oplopen op de besneeuwde wegen rond het Tatragebergte bleek voorbarig te zijn geweest.

Zwemrecords in Maastricht

MAASTRICHT – Tijdens de tweede dag van de KLM-Swim-Meet in De Dousberg in Maastricht, heeft de MZ&PC-zwemster Britta Moonen wederom een beste nationale jaargangsprestatie gezwommen. Na de twee verbeteringen van gisteren op de 100 meter schoolslag kwam zij dit keer 's ochtends in de series voor 11-jarigen op de 50 meter schoolslag tot deze prestatie. Haar tijd van 0.36.0 was een ruime verbetering van het oude record, dat op 0.39.3 stond.

Jurgen Langer van Hellas tekende voor een nieuw Limburgs record op de 50 meter schoolslag in een tijd van 0.30.8 (oud record 0.30.9), terwijl Ilona Birsak van HZ&PC op dezelfde afstand met een tijd van 0.35.7 een evenaring zwom van het Limburgs adspirantenrecord van Miranda Bosma (0.35.76 12/6/93 te Amersfoort).

Van Basten: 'Het is te gek dat je steeds over geld praat'

Cruijff geeft fouten toe

BARCELONA/HEERLEN – Voor het eerst heeft Johan Cruijff, zij het schoorvoetend, toegegeven wellicht kleine fouten te hebben gemaakt in de onderhandelingen met de KNVB over een contract als bondscoach tijdens het WK in de Verenigde Staten. Hij deed dat gisteravond in een uitzending van RTL's Barend en Van Dorp uit Barcelona.

Nadat Cruijff, ondanks zijn motto 'geld interesseert me niet', een half uur over de financiële aspecten had gepraat, werd hij opvallend genoeg aangevallen door een andere prominente gast, Marco van Basten. „Het is gek dat je steeds over geld praat. Daar gaat het toch helemaal niet om."

Van Basten verder: „Ik speel acht jaar voor Oranje. Net als bijna alle internationals voetbal ik bij een grote club, waar ik veel verdien. Wat we bij het Nederlands elftal krijgen, speelt geen rol meer. Als we er alles van aftrekken, houden we hooguit een paar duizend gulden over. We spelen voor de eer."

Volgens Cruijff ging het financiële geschil met de KNVB over een bedrag van 75.000 gulden. Daarnaast gaf hij min of meer toe tien procent van de nettowinst te hebben gewild. „Misschien had ik het iets ruimer moeten zien. Ik vind echter dat er bepaalde regels gesteld moeten worden. Ook in financieel opzicht."

Van Basten vond de gang van zaken vrij onbegrijpelijk. „Staatsen (voorzitter sectiebestuur, red) heeft mij in Las Vegas de gang van zaken uitgelegd. Hij kwam zeer geloofwaardig over. De laatste week heeft hij dagelijks naar Cruijff gebeld. Ik vind dat Johan best een keer had mogen reageren. Wat er nu is gebeurd, is heel jammer."

Volgens Cruijff lagen de grootste problemen met de voetbalbond op een geheel ander vlak. „Ik denk dat Staatsen een overeenkomst wilde sluiten. Waarschijnlijk is hij door zijn eigen bestuur teruggefloten. Ik wilde een bepaald begeleidingsteam voor het elftal. Een aantal mensen werd daarbij buitengesloten. Van die kant is mogelijk veel oppositie gekomen."

De coach van Barcelona verklaarde verder in een totaal andere denkwereld te leven dan de KNVB. Op de loting had hij totaal anders gereageerd. „Ik had liever tegen Brazilië, Argentinië en Duitsland gespeeld in de eerste ronde. Waren we er meteen twee kwijt geweest. De tegenstanders van nu moeten we afslachten. Het gaat er niet om een ronde verder te komen, het gaat er om wereldkampioen te worden. Zo denk ik er tenminste over."

Geruime tijd vóór de tv-uitzending haalde Johan Cruijff zijn schouders op voor de dreigementen van zijn oud-zaakwaarnemer Michel Basilevitch met een boek vol onthullingen. Basilevitch heeft in de jaren '70 verschillende spelers van Barcelona miljoenen afhandig gemaakt met louche ondernemingen, waaronder een varkensfokkerij.

Voor de Spaanse zender Radio Popular kondigde hij aan Cruijff zwart te maken. „Cruijff is een egoïst. Voor niemand anders koestert hij ook maar enig respect. Ik heb bewijzen dat Cruijff bedrieglijke zaken heeft gedaan," aldus Basilevitsch.

Cruijff reageerde laconiek. „Hij bevindt zich onder aan de ladder en probeert ten koste van een ander omhoog te kruipen. Verder heb ik geen commentaar." Overigens is het te betwijfelen of het boek wel uitkomt. Drie jaar geleden kondigde Basilevitsch eveneens een sensationaal boek aan. Daarvan werd niets meer vernomen.

Derde plaats Jenny Zoer

MECHELEN – Jenny Zoer is gisteravond tijdens het internationale concours hippique van Mechelen (België) als derde geëindigd in de wedstrijd tellend voor het Europese circuit van de wereldbeker. Met het paard Desteny liep de Drentse amazone in de barrage vier strafpunten op. Winnaar werd de Franse ruiter Edouard Couperie met Soutache D'Aure. Henk van de Pol (met Juriquilla) en Emile Hendrix (Anadolu Arabian) deelden de vijfde plaats met nog tien combinaties, die alle één springfout maakten in het eerste parkoers.

Den Bosch haalt tweede ronde

HAARLEM – Den Bosch heeft bij de twaalfde Haarlemse basketbalweek de volgende ronde bereikt, waarin in elk geval de geplaatste Spaanse topclub Joventut Badalona tegenstander is. De Nederlandse kampioen won gisteren met 87-82 van het matige gezelschap dat onder de veelbelovende naam Israel All Stars in Haarlem is neergestreken. Bij rust was er nog evenwicht: 42-42. Bij Den Bosch was de Amerikaan Mike Vreeswijk uitblinker. Hij droeg 40 punten bij aan het totaal en pakte daarnaast nog zestien rebounds. Zagreb verloor van Canada: 91-99. Programma vandaag: Canada-Den Bosch, Iraklis-Zagreb.

Forse zege Manchester

LONDEN – Manchester Uni vierde het einde van een vo treffelijk jaar in stijl. De ko per in de Engelse voetbalcom titie rolde het laaggeklasseerd Oldham met 5-2 op. Overige ui slagen: Arsenal-Sheffield Unite 3-0, Blackburn-Everton 2- Leeds-Queen's Park Rangers 1- Norwich-Aston Villa 1-2, Oldham-Manchester United 2- Sheffield Wednesday-Swindo 3-3. Stand aan kop: Manchester United 23-56, Blackburn 23- Leeds 23-41, Arsenal 23-40.

Veel interesse zesdaagse Keulen

KEULEN – De zesdaagse va Keulen trekt veel toeschouw Zowel op de eerste als twe koersavond waren ruim vijf zend mensen in de Sporthalle Messegelände present. Het It aans/Duitse koppel Bincoletto Klaus leidt met een ronde voor sprong op Freuler-Wolf, Kappes De Wilde en Risi-Betschar Laatste (12de) op 12 ronden het duo Heppner-Stutz. Ned landse renners behoren niet t de deelnemers.

Hannes Trinkl slaagt toch

BORMIO – Hannes Trinkl heeft het skiën toch nog als de beste geleerd. Twintig jaar geleden probeerde hij het voor het eer op het weitje achter de ouder ke boerderij. Toen zorgde va Trinkl voor tranen met zijn o merking: „Jij zult er nooit iets van begrijpen." Iets ergers kan een Oostenrijks kind uit de bergen niet gezegd worden. Gistermiddag won Trinkl op de Stelvio de afdaling van Bormio, zijn tweede grote succes na de Super-G van Lech van vorige week.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers sportprijsvragen.
Duitse midlotto: Trekking A: 2 - 23 - - 42 - 43 - 44. Reservegetal: 47.
Trekking B: 5 - 8 - 12 - 21 - 24 - 37. Reservegetal: 19. Spel 77: 4 9 9 1 7 4 9. Super 6: 6 0 1 5 6 0. (onder voorbehoud).
Lucky 10 van 29 december: 4 - 5 - 8 - 9 - 11 - 12 - 26 - 30 - 32 - 38 - 39 - 42 - 43 - 5 - 55 - 58 - 63 - 65 - 69 - 79. (onder voorbehoud).

'Het is een raar gevoel wanneer je naar tribune moet lopen'

Michel Broeders op weg terug

DOOR ROB SPORKEN

BRUNSSUM – Voor de media is de tijd van terugblikken aangebroken. Uitvoerig staan televisie en kranten stil bij de meest opvallende gebeurtenissen van het afgelopen jaar. In het middelpunt van de interesse bevinden zich gebeurtenissen van intense vreugde en groot verdriet. Tot die laatste categorie behoort Michel Broeders. De knieblessure van de 26-jarige speler van Roda JC was niet dusdanig dat de sportwereld er wakker van lag. Maar voor de dynamische middenvelder was 1993 een verloren jaar.

Hij is echter optimistisch gestemd wat betreft de nabije toekomst. „Het gaat redelijk goed. Ik ben tevreden over de vorderingen die ik maak." De Roda-supporters moeten nog even geduld hebben.

Rocky

Lange tijd leek Broeders, ook wel 'Rocky' genoemd nadat hij als zestienjarig mannetje een lastige tegenspeler van Club Luik tegen de vlakte ramde, immuun te zijn voor blessures. Totdat hij twee jaar geleden aan zijn enkel werd geopereerd.

Geen schokkende ingreep. Althans daar ging Broeders vanuit. Onbewust spaarde hij na die operatie echter zijn rechterbeen met als gevolg dat zijn linker van het ene op het andere moment te veel belast werd.

In mei sloeg het noodlot toe. De knie begaf het. De voorste kruisband was afgescheurd en werd operatief verwijderd. Een donorachillespees diende als plaatsvervanger. Een periode van acht maanden revalideren volgde.

„Geen prettige tijd," herinnert Broeders zich. Veel fietsen en lopen was in het begin het parool. Wekenlang hield hij zich bezig met krachttraining. „Hoewel ik heb geprobeerd me niet af te sluiten van de groep, hoor je er niet echt bij. Er waren dagen dat ik dacht: 'waar doe je het voor'. Dat waren moeilijke momenten. Ik beschikte echter over voldoende zelfdiscipline om door te gaan."

Pijn

Zaterdag 14 augustus stond de opening van het seizoen op het pogramma. Op het menu stond een 'Avondje Breda'. Een nieuw Roda JC presenteerde zich. Zonder vaste waarde Michel Broeders. „Dat deed pijn. Zeker in zo'n ambiance. Het is een raar gevoel als je vanuit de kleedkamers niet naar rechts de spelerstunnel inloopt, maar de andere kant richting tribune."

Inmiddels traint Broeders rustig met de groep mee. „Toen ik de eerste keer een bal aanraakte, dacht ik er niets meer van te kunnen. Alle balgevoel was ik kwijt. Het is nu zaak de angst te overwinnen en het zelfvertrouwen terug te krijgen."

Dat heeft hij ook nodig. Bakte de Kerkraadse ploeg er afgelopen seizoen niets van, deze jaargang loopt het van een leien dakje. De concurrentie is moordend, weet ook Broeders.

„Daar maak ik me niet druk om. Als ik fit ben, ga ik de strijd weer aan. Eerst wedstrijdritme opdoen in het tweede elftal. Daarna moet ik proberen bij de zestien van het eerste team te komen."

Contract

In feite had Broeders geen slechter moment kunnen uitzoeken voor zijn blessure. Zijn contract loopt immers af aan het einde van het seizoen. „Ik laat me wat dat betreft niet gek maken. Me concentreren op mijn gezondheid staat voorop. Had ik me ook nog bezig moeten houden met mijn aflopend contract, dan had de revalidatie waarschijnlijk nog veel langer geduurd."

Nog even en het zit erop. Michel Broeders kijkt niet met plezier terug op het jaar 1993. Degradatievoetbal met een trainerswissel in de eerste maanden. Een blessure in het tweede gedeelte. „Een compleet verloren jaar," oordeelt hij. Ook zijn voetballoze periode behoort over enkele weken tot het verleden. „Als ik niet te maken krijg met een tegenslag hoop ik na de trip naar de Canarische Eilanden volledig met de groep te kunnen meetrainen." 'Rocky' is op de weg terug.

● *Michel Broeders: „Zodra ik fit ben ga ik de strijd weer aan."* Foto: DRIES LINSSEN

Na tweede plaats in cyclocross Loenhout

Van der Poel bij Collstrop

Van onze sportredactie

LOENHOUT – Na eerst nog tweede te zijn geworden in de veldrit van het Belgische Loenhout - waar Marc Janssens won - kwam Adrie van der Poel (34) dan toch eindelijk tot een eenjarig akkoord met de Belgische formatie Collstrop van Willy Teirlinck. In deze ploeg krijgt Van der Poel honderduizend gulden basissalaris en een premiestelsel waarmee hij in normale doen nog minstens honderduizend gulden aan bonus kan binnen halen.

De afrondende besprekingen hadden gisteren plaats op het kantoor van Manfred Krikke, materiaalsponsor van Collstrop en directeur van de ATB-formatie Concorde-Ultima. Voor die ploeg zal Van der Poel in de zomermaanden al wat mountainbike-verkenningen uitvoeren. Vanaf 1995 zal hij zich waarschijnlijk volledig op het moubntainbikerijden richten om naar de Spelen van '96 toe te werken.

Vandaag vertrekt Adrie van der Poel naar Zwitserland, waar hij in Meilen en Safenwil in het weekeinde deelneemt aan een tweetal crossen.

Collstrop kwam gisteren ook tot een akkoord met Etienne de Wilde en versterkte zich al eerder met Rik van Slijcke (Lotto), Noël Szostek en Eric de Clercq van La William, de Pool Piotek en de Subaru-renners Wiebren Veenstra en Thomas Fleischer.

Met de Nederlanders Jos van Aert en John van den Akker wordt nog onderhandeld.

Badmintonjeugd succesvol

Van onze correspondent JEAN SNIJDERS

HOENSBROEK - Alsof zij de hoofdprijs hadden gewonnen. Zó'n applaus kregen Tamara en Omar Cuntapay tijdens de prijsuitreiking van het internationaal badmintontoernooi in de Hoensbroekse sporthal De Deijl. De verliezende finalisten in de mix tot 12 jaar, beiden amper een badmintonracket hoog, kregen in hun finalepartij tegen de fysiek veel sterkere Eric Pang en Marion Leytens duidelijk het publiek op hun hand.

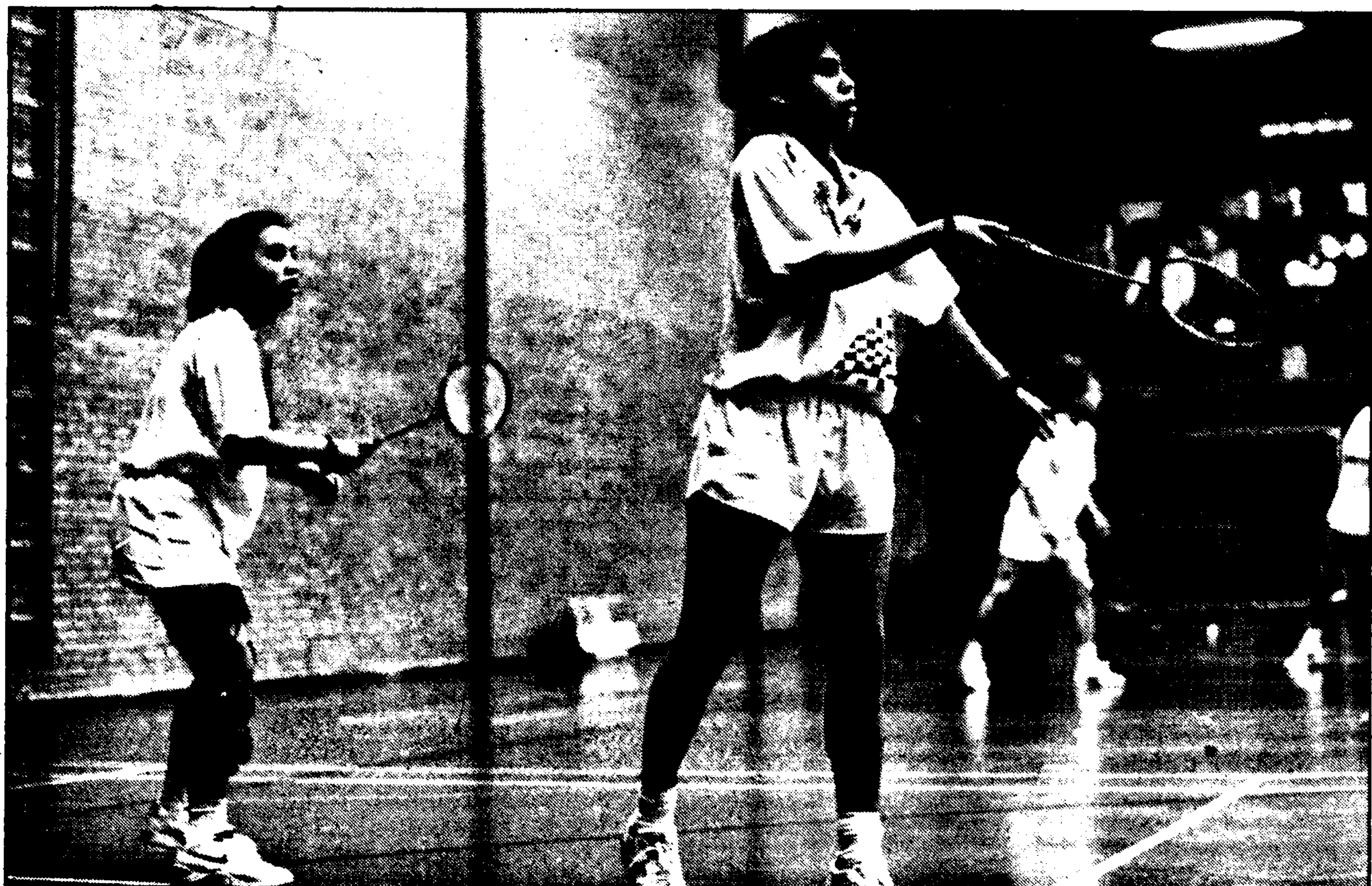
In 'het Nederlandse onderonsje moesten de publiekslievelingen ondanks de aanmoedigingen in de beslissende set het loodje leggen. Bij die eerste en tweede plaats bleef het echter niet. Voor de toekomstige opvolgers van Eline Coene en consorten waren er tijdens de zeventiende editie van het internationale upgraded jeugdtoernooi van Carlton/Victoria meer prijzen weggelegd.

Bondscoach Huub Franssen en zijn gevolg konden tevreden zijn. Voor de Nederlandse jeugdselecties verliep het internationale badmintonevenement van Carlton/Victoria naar verwachting. Met name in de tot 16 jaar categorie gingen de Nederlanders er met het merendeel van de prijzen vandoor.

Judith Meulendijks zorgde bijna voor een hatrick, maar wist net niet de maximale score te behalen. Nadat de vijftienjarige speelster van het Tilburgse Pellikaan al haar single en dubbelpartij had gewonnen, leek ze met Dicky Paliama ook nog het gemengddubbel te gaan winnen. In de beslissende derde set was het Britse koppel Jo Wright/Ian Sullivan echter net te sterk voor het Nederlandse duo.

Gé van de Broek, manager van de nationale jeugdselecties, was zeer te spreken over de resultaten van zijn pupillen: „Niet alleen in die onder 16 jaar categorie werd goed gepresteerd. Daar hebben we momenteel inderdaad een erg sterke groep. Maar over de hele linie hebben de selectieleden aan de verwachtingen voldaan."

Hoofd-organisator Hans Tubeé van Victoria kon content terugblikken: „Het toernooi is weer goed verlopen. Genoeg publiek, geen incidenten. Ook het verliezerstoernooi, voor het eerst opgezet, sloeg goed aan bij de deelnemers. Als de teamwedstrijden morgen achter de rug zijn, zit er voor ons weer een geslaagde editie op."

● *Judith Meulendijks (rechts) tijdens de finale damesdubbel met Melissa Trouerbach*

Foto: FRANS RADE

● WIELRENNEN – Niels Boogaard keert na amper een profjaar terug in de rijen der amateurs. Boogaard, die bij de profs de kleuren verdedigde van Elro/Van Griensven, zal in 1994 uitkomen voor wielervereniging de Zwaluwen uit Almelo.

● AUTOSPORT – Het sportblad L'Equipe heeft autocoureur Alain Prost uitgeroepen tot Franse sportman van het jaar.

● VOETBAL – De voetbalbond van Wales heeft het contract met coach Terry Yorath niet verlengd.

● ZAALHANDBAL – PSV Eindhoven is in het internationale toernooi in Halle voor vrouwenteams vierde en laatste geworden. Slavia Praag won.

● DAMMEN – Rik van Velzen (Geleen) is in Minsk in het WK voor aspiranten op de gedeelde elfde plaats geëindigd. Gisteren remiseerde de speler van De Vaste Zet tegen de Israëliër Muller. In totaal speelde Van Velzen zeven keer remise, won een keer en verloor een keer. De Let Novozenov werd eindwinnaar.

STEIN – Henk Lacroix wordt komend seizoen oefenmeester van De Ster uit Stein. Momenteel is hij in dienst bij RKVVL.

SCHINVELD – Vierdeklasser Schinveld krijgt vanaf het seizoen 1994-1995 Sjef Derks als trainer. Hij volgt Wiel Bruls op.

HEER – Ook in het nieuwe seizoen is Jan Lauers trainer van VV Heer. Voor Lauers wordt het het tweede seizoen bij de tweedeklasser.

LANDGRAAF – Hein Hasssink, thans nog werkzaam bij Waubachse Boys, neemt met ingang van volgend seizoen derdeklasser Abdissenbosch onder zijn hoede.

BADMINTON

Hoensbroek. Internationaal jeugdtoernooi Carlton/Victoria. Jeugd tot 18 jaar: HE, 1. Anders Boessen, 2. Rasmus Tharsgaard; DE, 1. Brenda Beenhakker, 2. Claudia Vogelsang; HD, 1. Thomas Hougaard/Anders Bergman, 2. Anders Boessen/Kasten Bjerring; DD, 1. Brenda Beenhakker/Anthoinette Achterberg, 2. Anja Weber/Verena Nuy; GD, 1. Sara Baldvinson/Rasmus Tharsgaard, 2. Jette Clemensen/Anders Bergmann. Jeugd tot 16 jaar: HE, 1. Dicky Paliama, 2. Dennis Lens; DE, 1. Judith Meulendijks, 2. Jenna Foster; HD, 1. Anthony Clark/Ian Sullivan, 2. Rehan Kahn/Mike Joppien; DD, 1. Judith Meulendijks/Melissa Trouerbach, 2. Donna Kellog/Jo Wright; GD, 1. Jo Wright/Ian Sullivan, 2. Judith Meulendijks/Dicky Paliama. Jeugd tot 14 jaar: HE, 1. Jan Maywald, 2. Andrew South; DE, 1. Karina Sorensen, 2. Jennifer Prins; HD, 1. Björn Joppien/Gregor Hönscheid, 2. Antoine Kurschilgen/Jan Maywald; DD, 1. Kathrin Piotrowski/Mareike Busch, 2. Michaela Ahn/Karina Sorensen; GD, 1. Loes Cuppen/Robert Frenk, 2. Schroembgens/Van de Scheer. Jeugd tot 12 jaar: HE, 1. Eric Pang, 2. Christopher Turner; DE, 1. Hannan Watson, 2. Manon Leytens; HD, 1. Eric Pang/Omar Cuntapay, 2. Jesper Hougaard/Thomas Ingerlsev; DD, 1. Hannah Watson/Sami Tudor, 2. Tamara Cuntapay/Marion Leytens; GD, 1. Marion Leytens/Eric Pang, 2. Tamara Cuntapay/Omar Cuntapay.

SKI

Bormio. Mannen, afdaling wereldbeker: 1. Trinkl 1.55,76, 2. Girardelli 1.56,04, 3. Moe 1.56,27, 4. Vitalini 1.56,41, 5. Ortlieb 1.56,50, 6. Assinger 1.56,73, 7. Mader 1.56,82, 8. Runggaldier 1.56,84, 9. Alphand 1.56,97, 10. Tauscher 1.57,11. **Stand wereldbeker afdaling**: 1. Ortlieb 185, 2. Girardelli 160, 3. Trinkl 136. **Stand wereldbeker algemeen**: 1. Mader 485, 2. Aamodt 479, 3. Tomba 454.

AUTOSPORT

Parijs. Rallye Parijs-Dakar. **Auto's.** Tweede klassementsproef (wegens het slechte weer afgebroken na 38 auto's): 1. Arnoux/Fouladou, Buggy 4,5 km in 7.42, 2. Lartigue/Périn, Citroën 0.08, 3. Auriol/Picard, Citroën 0.14. Algemeen klassement: 1. Lartigue/Périn 12.54, 2. Arnoux/Fouladou 0.32, 3. Weber/Hiemer 1.11. De tweede proef van de motoren werd afgelast.

SCHAATSEN

Heerenveen. NK afstanden, tweede dag. **Vrouwen,** tweede 500 meter: 1. Aaftink 41,36, 2. Voetelink 42,00, 3. Zwolle 42,06, 4. Vellinga 42,26, 5. Van Meggelen 42,43, 6. Loorbach 42,63, 7. Bollaart 43,25, 8. Nuyt 43,26, 9. Stam 43,51, 10. Pot 43,81. Eindstand: 1. Aaftink 1,22,59, 2. Voetelink 1.23,74, 3. Zwolle 1.24,01. 1.500 meter: 1. Thomas 2.05,94, 2. De Jong 2.09,31, 3. Zijlstra 2.09,40, 4. Zwolle 2.09,58, 5. De Loor 2.10,33, 6. Van Schie 2.10,51, 7. 't Hart 2.10,56, 8. Voetelink 2.10,76, 9. Aaftink 2.11,57, 10. Timmer 2.11,84, 11. Nuyt 2.12,66, 12. De Vries 2.12,69, 13. Van der Voort 2.12,90, 14. Van Meggelen 2.13,13, 15. Groenewold 2.15,68, 16. Zee 2.15,71. Fictief klassement na 3.000 en 1.500 meter: 1. Thomas 86.505, 2. Zijlstra 87.506, 3. De Jong 88.506, 4. De Loor 88.729, 5. Van Schie 88.921. 5.000 meter: 1. Zijlstra 7.34,53, 2. De Jong 7.44,93, 3. De Loor 7.46,39, 4. Thomas 7.48,73, 5. 't Hart 7.48,92, 6. De Vries 7.52,56, 7. Van Schie 7.53,76, 8. Gretha Smit 7.53,98, 9. Zee 7.58,13, 10. Van der Voort 8.06,87. **Mannen,** tweede 500 m: 1. Van Velde 37,46, 2. Loef 37,54, 3. Van der Vlies 38,28, 4. Kramer 38,33, 5. Leeuwangh 38,59, 6. Overdevest 38,71, 7. Orie 38,77, 8. Biziuk 38,85, 9. Bos 38,87, 10. Janssen 38,88, 11. Van der Poel 38,91, 12. Bliek 39,04, 13. Duba 39,12, 14. Smulders 39,27, 15. Velt 39,75, 16. Ottens 40,33. Eindstand: 1. Van Velde 1.15,23, 2. Loef 1.15,67, 3. Van der Vlies 1.16,96. 1.500 meter: 1. Ritsma 1.53,08, 2. Hersman 1.53,79, 3. Postma 1.54,09, 4. Zandstra 1.54,44, 5. Straathof 1.55,52, 6. Schreuder 1.55,65, 7. Ten Kortenaar 1.56,18, 8. Orie 1.56,58, 9. Romme 1.56,62, 10. Jan Bos 1.56,91, 11. Leeuwangh 1.56,94, 12. Van Velde 1.57,14, 13. Veldkamp 1.57,23, 14. Marco Kramer 1.57,54, 15. Van der Vlies 1.57,55, 16. Heideman 1.57,96, 17. Van Falier 1.58,82, 18. Bouwman 1.59,48, 19. Duba 1.59,58, 20. Bloemberg 2.00,44. Fictief klassement na 5.000 en 1.500 meter: 1. Ritsma 78.176, 2. Zandstra 79.169, 3. Postma 79.266, 4. Hersman 79.593, 5. Veldkamp 80.196. 10.000 meter: 1. Zandstra 14.06,68, 2. Ritsma 14.11,97, 3. Postma 14.11,99, 4. Veldkamp 14.12,22, 5. Alleblas 14.23,70, 6. Romme 14.23,86, 7. Ten Kortenaar 14.30,13, 8. Hersman 14.36,11, 9. Heideman 14.44,09, 10. Straathof 14.48,80.

IJSHOCKEY

Düsseldorf. Eindronde Europese beker: Groep 1: HC Milano-Dinamo Tivali Minsk 5-5 (4-2 1-2 0-1), Düsseldorfer EG-TPS Turku 5-4. Eindstand: 1. Turku 3-4, 2. HC Milano 3-3, 3. Dynamo Tivali Minsk 3-3, 4. Dusseldorfer EG 3-2. Groep 2: Dynamo Moskou-Malmö IF 2-2 (1-0 0-1 1-0), Brynä Gävle-Sparta Praag 5-1 (2-1 2-0 1-0). TPS Turku en Dynamo Moskou geplaatst voor finale, HC Milano en Malmö IF spelen om de derde plaats.

BILJARTEN

Zundert. Wetsteijn driebandentoernooi: Groep B: Ceulemans-Sayginer 18-50 (21 beurten), Van der Smissen-Van der Ven 50-39 (42). Eindstand: 1. Sayginer 3 gespeeld 6 punten, 2. Van der Ven 3-2 (gem. 1,000), 3. Van der Smissen 3-2 (0,960), 4. Ceulemans 3-2 (0,959). Groep C: Havermans-Van Kuyk 46-50 (39), Dielis-Burgman 30-50 (28). Eindstand: 1. Dielis 3-4 (1,274), 2. Van Kuyk 3-4 (1,234), 3. Burgman 3-2 (1,320), 4. Havermans 3-2 (1,172). Groep D: Jaspers-Weijenburg 50-43 (39), Bitalis-Merckx 50-47 (48). Eindstand: 1. Merckx 3-4, 2. Japsers 3-3 (1,238), 3. Bitalis 3-3 (1,072), 4. Weijenburg 3-2. Kwartfinales: Blomdahl-Van der Ven 50-22 (16), Sayginer-Arnouts 50-49 (28).

DAMMEN

Amstelveen. WK junioren. Eindstand: 1. Georgiev en Friedman 12 punten, 3. Kemperman 11 p, 4. Hage 10 p, 5. Shliahovsky 9 p, 6. Cordier 9 p, 7. Bubbi 9 p, 8. Roemianzev 8 p, 9. Mardosa 8 p, 10. Mamet 8 p, 11. Battulga 7 p, 12. Zwart 7 p.

WIELRENNEN

Loenhout, België. Vierde cyclocross om wereldbeker: 1. Marc Janssens 1.02.00, 2. Van der Poel 0.04, 3. Herijgers 0.27, 4. Van Santvliet 0.42, 5. De Bie 0.54, 6. Arnould, 7. Baars, 8. Vervecken, 9. Kluge, 10. De Vos, 13. Kools. Stand wereldbeker: 1. Herijgers 73 punten (reeds eindwinnaar met nog één cross voor de boeg), 2. De Bie 50 p, 3. Janssens 48 p, 4. Van der Poel en Van den Abeele 28 p, 6. Richard Groenendaal 23 p, 7. Kaelin 21 p, 8. Wabel 20 p, 9. Pontoni 18 p, 10. Simunek 15 p.

TENNIS

Melbourne. Invitatietoernooi, tweede dag: Mannen: Groep A: Emilio Sanchez-Woodbridge 6-4 2-6 6-4, Muster-Steven 7-5 6-2. Groep B: Novacek-Cash 6-2 6-4, Volkov-Fitzgerald 6-2 7-5. Vrouwen: Groep A: McQuillan-Field 6-0 6-2, Hack-Strnadova 4-6 6-0 6-2, Hack-Field 6-0 6-3, McQuillan-Strnadova 6-3 6-2. Groep B: Tanvier-Smylie 6-2 6-2, Provis-Byrne 6-2 6-2, Byrne-Tanvier 6-3 6-1, Provis-Smylie 4-6 6-4 6-2.

Hoensbroek. Cadac Consten Breij toernooi: HEA: Custers-Merry 3-6, 6-1, 7-4; DEA: Mikkers-Hamers 6-3, 3-6, 7-2; Bruens-Dullens 6-2, 6-1; HEB1: 2e ronde: Bos-Van de Donk 8-6; Hofman-Vereecken 8-1; Van Oppen-Verheijen 8-4; 3e ronde: Hooijmaijers-Horsmans 9-8; Ru.Boesten - v.Helmond 9-8; Bokhorst-De Jong 8-6; Hofman-Timmers 8-1; Wouters-Van de Bolt 8-5; Jongen-Lamers 8-4; Van Oppen-Swagers 8-5; HEB2: 1e ronde: Bastings-Biondi 8-3; Knols-Hendriks 8-5; Van de Bolt-Hambeukers 8-5; Smeets-Rasera 8-2; Wimmer-Brasse 8-6; Vrencken-Van Os 8-2; Bos- Stassen 8-1; 2e ronde: Beekman-Bastings 8-4; Verheijen-Knols 8-2; H.Coumans-Hermans 8-2; Poorters-Schuurhof 8-2; Smeets-Van de Bolt 8-4; Wimmer-Linckens 8-2; Kemperink-Vrencken 8-3; Ru.Boesten-Bos 8-4; DEB1: 2e ronde: Savelkouls-Coenemans 8-2; Bonnen - Leenen 8-5; Wouters-Sambeth 8-3; Lochtman-Gerlach 8-3; L.Mostard-Groeneveld 8-3; HEC1: 2e ronde: Vrencken-Erens 10-4; Wimmer-Sijben 8-7; C.Sistermans-Mohabirsing 11-4; Engels-Arnoldussen 8-3; Van Os-Lierman 11-2; De Bruijn-De Bruijn 8-5; Putz-Gommans 9-6.

Groningen. Elly Bogstra toernooi: 1e ronde: Pechler-Peters 4-6, 3-6; Neuhaus-Ricker 6-2, 6-5; Doppen-Kloet 6-5, 6-1; 2e ronde: Bruls-Boudewijns 6-3, 6-3; Janssen-Meijer 0-6, 3-6; 1/4 finale: Bruls-Van Dongen 5-6, 2-6; 1/2 finale: Ma.Gerards-Roep 6-4, 2-6, 3-6; Mi.Gerards-Soomers 1-6, 6-2, 6-4. Om 3de en 4de plaats: Ma.Gerads-Bekker 6-0, 6-2; finale: Mi.Gerards-Ruessink 1-6, 5-6.

Enschede. Kesttoernooi: 1e ronde: Lemmens-Van.Doorn 4-6, 3-6; Sikkink-Van Bentem 3-6, 6-2, 4-6; Snijders-Doodkorte 6-3, 6-1; Boers-Vaessen 6-5, 6-1; Metsemakers-Suters 2-6, 1-6; Reijans-Van Slageren 0-6, 2-6; Verhaag-Veldman 2-6, 4-6; M. Fieten-Kroon 1-6, 1-6; Moonen-Borkink 4-6, 6-2, 3-6; Crins - v.Rooij 3-6, 6-4, 6-2; Kengen-De Rooij 1-6, 3-6; 2e ronde: Snijders-Van Bragt 2-6, 0-6; Boers-Determan 2-6, 1-6; Crins-Van Boxtel 6-2, 6-5.

Rotterdam. TTN Charlois toernooi: 1/4 finale: Paas-Taphoorn 6-3, 6-3; 1/2 finale: Paas-Spit 6-3, 6-3; finale: Paas-Jongepier 6-1, 6-2.

SCHAKEN

Groningen. PCA-kwalificatietoernooi. Stand na tiende ronde: 1. Adams en Anand 7 punten, 3. Gulko, Kamski, Kramnik en Tiviakov 6 1/2 p, 7. Benjamin, Dolmatov, Nikolic, Oll, Piket, Romanisjin, Sjirov en Sokolov 6 p, 15. Barejev, Beljavski, Ehlvest, Zuniga, Hodgson, Hübner, Kaidanov, Lobron, Judith Polgar, Vaganjan en Vizmanavin 5 1/2 p.

Cyclocross in Born en Valkenburg

BORN/VALKENBURG – Ro[...] de jaarwisseling vinden in Li[...] burg twee veldritten plaats [...] het kader van het Gerrit Schol[...] klassement. Op vrijdag 31 d[...] cember kunnen de crossers [...] mountainbikerijders aan de s[...] op het parcours Koningswink[...] hof in Valkenburg. Start veld[...] om 13.30 uur; start ATB-we[...] strijd om 14.30 uur. Inschrijv[...] op het parcours.

Zondag 2 januari is startgeleg[...] heid in Born (parcours Hon[...] broek). Programma: 11.00 u[...] cyclocross, 12.30 uur mounta[...] bikerit voor dames en recre[...] ten, 14.00 uur mountainbike[...] wedstrijdrijders. Inschrijven [...] één uur voor de start in de p[...] manence, café LaMar.

Parijs-Dakar onderbroken

VILLENAVE-D'ORNON – [...] tweede speciale klassemen[...] proef in de Rallye Parijs-Da[...] is na 38 auto's gestaakt. Door [...] slechte weersomstandighed[...] achtte de organisatie het n[...] verantwoord de rest van de w[...] gens op pad te sturen op het t[...] ject in de buurt van Bordeau[...] De proef voor de motorrijd[...] werd al eerder van het progra[...] ma geschrapt. De rallyerijd[...] zullen vandaag in de buurt v[...] Granada volgens program[...] twee klassementsproeven m[...] ten afleggen.

Duyzings beste zaalvoetballer

HASSELT – Patrick Duyzin[...] (Berg en Terblijt) is in België u[...] geroepen tot beste zaalvoetbal[...] van 1993. De 32-jarige Duyzin[...] is momenteel aan zijn derde s[...] zoen bij regerend landska[...] pioen ZVK Hasselt bezig. De li[...] van de eerste nationalers za[...] voetbal van de KBVB hield v[...] deze verkiezing twee refere[...] dums. In het eerste, direct na [...] loop van de vorige competit[...] bezette Duyzings de twee[...] plaats. In het referendum a[...] het einde van dit jaar behaal[...] hij met een ongekende gro[...] voorsprong de eerste plaats. [...] het totaalklassement heeft hij [...] punten. Tweede is Muradif D[...] ric van Sint-Truiden met 55 pu[...] ten. Ed Demandt staat 15d[...] Marcel Loosveld 17de.

Feest bij Do Weng

BEEK – Karatevereniging D[...] Weng uit Beek viert vanda[...] met een receptie het 20-jarig b[...] staansfeest. Tevens herden[...] trainer Peter Wewengkan h[...] feit, dat hij naast oprichter v[...] de club ook 20 jaar trainer is b[...] deze vereniging. Tijdens de r[...] ceptie (19.00-21.00 uur in de do[...] aan het Callistusplein 9, Ne[...] beek) zullen ook de (inter)nati[...] nale kampioenen van 1993 g[...] huldigd worden.

Oud-arbiter overleden

ROTTERDAM – In Rotterda[...] is oud-scheidsrechter Joop V[...] voort plotseling overleden. H[...] werd 61 jaar. Joop Vervoo[...] stierf aan een hersenbloedin[...] Hij was oud-scheidsrechter b[...] taald voetbal.

Herkamp nodig in WK dammen

AMSTELVEEN – Het twintigs[...] toernooi om de wereldtitel da[...] men voor junioren in Amste[...] veen heeft geen winnaar opge[...] verd. Titelverdediger Georgie[...] uit Rusland en de Oekraïne[...] Friedman eindigden met twaa[...] punten uit acht partijen op [...] gedeelde eerste plaats. Binne[...] een half jaar zullen ze een he[...] kamp moeten houden om [...] nieuwe wereldkampioen aan[...] wijzen.

Frischknecht geschorst

GENEVE – De beroepscommis[...] sie van de Internationale Wielre[...] Unie (UCI) heeft de Zwitser Tho[...] mas Frischknecht een onvoor[...] waardelijke schorsing tot 8 ja[...] nuari opgelegd. De veldrijder[...] meldde zich 28 november nie[...] voor een dopingcontrole in Za[...] rautz (Spanje). Volgens de regle[...] menten staat dat gelijk aan een[...] positieve reactie. Frischknecht[...] werd voor drie maanden uitge[...] sloten, maar tekende beroep aa[...] op grond van procedurefouten[...] bij de Spaanse organisatie. Ge[...] deeltelijk kreeg hij gelijk.

VANDAAG
10.45-11.00 Dld 3: Sport-Oldies: terugbl[...] op het WK voetbal 1952.
12.40-15.30 Dld 2: Sport extra: skispringe[...] internationaal Vierschansen-toernooi, ee[...] ste ronde vanaf de Schattenbergschans [...] Oberstdorf.
17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.00-18.50 BRT 2: Sport extra: paardesport[...] samenvatting Wereldbeker Jumping Me[...] chelen.
18.41-18.51 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
21.30-22.00 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.35-23.05 BRT 1: Sport.